

Beleids- en begrotingstoelichting

ONDERWIJS EN VORMING

Begroting 2026

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	2
I. INLEIDING DOOR DE MINISTER.....	7
II. SAMENVATTING.....	8
III. TRANSVERSALE, HORIZONTALE en overkoepelende strategische DOELSTELLINGEN	10
1. Overkoepelende strategische doelstelling 1: Inzetten op de verbindende en emanciperende rol van Nederlands	10
2. Overkoepelende strategische doelstelling 2: De lat hoog leggen voor onderwijskwaliteit	10
3. Overkoepelende strategische doelstelling 3: Sterk onderwijspersoneel garanderen	11
4. Overkoepelende strategische doelstelling 4: Investeren in sterk onderwijs	12
IV. BELEIDSVELDEN: OVERZICHT TOTALEN PER PROGRAMMA	13
V. BELEIDSVELD I: KLEUTER- EN LEERPlichtONDERWIJS.....	15
4. Inhoudelijk structuurelement 1.1 – Kleuter- en leerplichtonderwijs....	15
1.1. Strategische doelstellingen	17
Strategische doelstelling 1: Inzetten op de verbindende en emanciperende rol van Nederlands	17
Strategische doelstelling 2: De lat hoog leggen voor onderwijskwaliteit	17
Strategische doelstelling 3: Sterk onderwijspersoneel garanderen	17
Strategische doelstelling 4: Investeren in sterk onderwijs	17
Strategische doelstelling 5: Het aanbod en de financiering van het leerplichtonderwijs optimaliseren.....	17
1.2. Operationele doelstellingen.....	17
Operationele doelstelling 1: Een sterke taalvaardigheid Nederlands bij alle leerlingen realiseren	17
Operationele doelstelling 2: Samen gaan voor een kennisrijk en ambitieuw curriculum in het leerplichtonderwijs	18
Operationele doelstelling 3: Leraren waarderen.....	19
Operationele doelstelling 4: Leiderschap in scholen versterken..	19
Operationele doelstelling 5: Investeren in Nederlands	19
Operationele doelstelling 6: Investeren in leraren	20
Operationele doelstelling 7: Investeren in technisch, kunst- en beroepssecundair onderwijs.....	20
Operationele doelstelling 8: Autonomie en transparantie in de besteding van middelen in balans brengen	20
Operationele doelstelling 9: Een rationeel studieaanbod en	

scholenlandschap realiseren	21
1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	22
1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	23
VI. BELEIDSVELD II: HOGER ONDERWIJS	38
1. Inhoudelijk structuurelement 2.1 – Hoger onderwijs	38
1.1. Strategische doelstellingen	39
Strategische doelstelling 1: Inzetten op in de verbindende en emanciperende rol van Nederlands	39
Strategische doelstelling 2: De lat hoog leggen voor onderwijskwaliteit	39
Strategische doelstelling 3: Sterk onderwijspersoneel garanderen	39
Strategische doelstelling 4: Investeren in sterk onderwijs	39
Strategische doelstelling 6: Het aanbod in het hoger onderwijs actualiseren	39
1.2. Operationele doelstellingen.....	39
Operationele doelstelling 10: Het Nederlands als onderwijstaal in het hoger onderwijs vrijwaren	39
Operationele doelstelling 11: Studievoortgang bewaken, onder meer door een performante studie-oriëntering	39
Operationele doelstelling 12: De lerarenopleidingen versterken	40
Operationele doelstelling 13: Investeren in hoger onderwijs	40
Operationele doelstelling 14: Het aanbod in het hoger onderwijs actualiseren	41
1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	41
1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	43
1.3.2. Overige entiteiten onder toezicht	49
VII. BELEIDSVELD III: DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS	50
1. Inhoudelijk structuurelement 3.1 – Deeltijds kunstonderwijs	50
1.1. Strategische doelstellingen	51
Strategische doelstelling 2: De lat hoog leggen voor onderwijskwaliteit	51
1.2. Operationele doelstellingen.....	51
Operationele doelstelling 15: Streven naar een toegankelijk en kwaliteitsvol deeltijds kunstonderwijs	51
1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	52
1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	53

2.	Inhoudelijk structuurelement 3.2- Volwassenenonderwijs	57
2.1.	Strategische doelstellingen	57
	Strategische doelstelling 1: Inzetten op de verbindende en emanciperende rol van Nederlands	57
	Strategische doelstelling 2: De lat hoog leggen voor onderwijskwaliteit	57
	Strategische doelstelling 4: Investeren in sterk onderwijs	57
2.2.	Operationele doelstellingen.....	57
	Operationele doelstelling 16: Nederlands versterken via het volwassenenonderwijs	57
	Operationele doelstelling 17: De participatie aan levenslang leren verhogen door meer in te zetten op diplomagerichte opleidingen en functionele geletterdheid	58
	Operationele doelstelling 18: Investeren in Nederlands voor volwassenen	58
2.3.	Budgettair kader voor het begrotingsjaar	59
2.3.1.	Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	60
VIII.	BELEIDSVELD IV: ONDERSTEUNING VAN HET ONDERWIJSVELD	69
1.	Inhoudelijk structuurelement 4.1 – Onderwijsinfrastructuur	69
1.1.	Strategische doelstellingen	75
	Strategische doelstelling 4: Investeren in sterk onderwijs	75
1.2.	Operationele doelstellingen.....	75
	Operationele doelstelling 19: Investeren in onderwijsinfrastructuur	75
1.3.	Budgettair kader voor het begrotingsjaar	76
1.3.1.	Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	77
1.3.2.	Overige entiteiten onder toezicht	86
2.	Inhoudelijk structuurelement 4.2 – Onderwijsinspectie.....	93
2.1.	Strategische doelstellingen	94
	Strategische doelstelling 2: De lat hoog leggen voor onderwijskwaliteit	94
2.2.	Operationele doelstellingen.....	94
	Operationele doelstelling 20: De externe kwaliteitscontrole door de onderwijsinspectie doelgericht versterken	94
2.3.	Budgettair kader voor het begrotingsjaar	95
2.3.1.	Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	95
3.	Inhoudelijk structuurelement 4.3 – Ondersteuning onderwijsinstellingen en onderwijsveld	98

3.1.	Strategische doelstellingen	98
	Strategische doelstelling 1: Inzetten op in de verbindende en emanciperende rol van Nederlands	98
	Strategische doelstelling 2: De lat hoog leggen voor onderwijskwaliteit	99
	Strategische doelstelling 3: Sterk onderwijspersoneel garanderen	99
	Strategische doelstelling 4: Investeren in sterk onderwijs	99
	Strategische doelstelling 7: Blijven inzetten op zorg, inclusie en maatwerk	99
3.2.	Operationele doelstellingen	99
	Operationele doelstelling 21: Ouders responsabiliseren om Nederlands te gebruiken	99
	Operationele doelstelling 22: Kwaliteitszorg en -ontwikkeling stimuleren	99
	Operationele doelstelling 23: Versterken van het technisch en beroepsgericht onderwijs	100
	Operationele doelstelling 24: De betrokkenheid bij de schoolloopbaan verhogen	101
	Operationele doelstelling 25: Het onderwijsveld maximaal ondersteunen	101
	Operationele doelstelling 26: Effectieve professionalisering structureel verankeren in de loopbaan van de leraar .	103
	Operationele doelstelling 27: Investeren in digitalisering	103
	Operationele doelstelling 28: Stappen zetten naar meer inclusief onderwijs	103
	Operationele doelstelling 29: Maatwerk om kwaliteitsvol onderwijs voor alle lerenden te garanderen	104
	Operationele doelstelling 30: Aandacht hebben voor het welbevinden van lerenden	104
3.3.	Budgettair kader voor het begrotingsjaar	106
3.3.1.	Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	107
3.3.2.	Overige entiteiten onder toezicht	149
4.	Inhoudelijk structurelement 4.4 – Studietoelagen	153
4.1.	Strategische doelstellingen	154
	Strategische doelstelling 2: De lat hoog leggen voor onderwijskwaliteit	154
4.2.	Operationele doelstellingen	154
	Operationele doelstelling 31: Een brede toegang tot hoger onderwijs waarborgen via studietoelagen	154

4.3.	Budgettair kader voor het begrotingsjaar	154
4.3.1.	Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	156
IX.	APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD	159
	Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)	159
1.	Apparaatskredieten.....	159
2.2.	PROGRAMMA FA - FB0 - DEPARTEMENT OV	159
2.3.	PROGRAMMA FA - FC0 - AGENTSCHAP VOOR ONDERWIJSDIENSTEN.....	163
2.4.	PROGRAMMA FA - FD0 - AGENTSCHAP HOGER ONDERWIJS, VOLWASSENENONDERWIJS, KWALIFICATIES EN STUDIETOELAGEN	165
2.5.	PROGRAMMA FA - FI0 - ONDERWIJSINSPECTIE.....	168
2.	Thema overschrijdend.....	169
2.2.	PROGRAMMA FB - FB0 - DEPARTEMENT OV	169
2.3.	PROGRAMMA FB - FC0 - AGENTSCHAP VOOR ONDERWIJSDIENSTEN.....	172
2.4.	PROGRAMMA FB - FD0 - AGENTSCHAP HOGER ONDERWIJS, VOLWASSENENONDERWIJS, KWALIFICATIES EN STUDIETOELAGEN	174
	Overige entiteiten onder toezicht.....	176
X.	LIJST MET AFKORTINGEN	177

I. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Er was een tijd dat Vlaanderen les gaf aan de wereld. Een kleine regio, grote resultaten. Datzelfde onderwijs trok ook een meisje uit de Genkse cité mee omhoog. Maar gaandeweg zijn we iets kwijtgeraakt. Vandaag moeten we bij anderen de mosterd gaan halen. Dat schuurt, maar het is vooral een wake-upcall.

Gelukkig is het antwoord op onze onderwijszorgen behoorlijk duidelijk. Het pad naar verbetering is helder: **we moeten terug naar de basis**. Dat is dé lijn van mijn beleid, het kompas dat al onze keuzes richting geeft.

Terug naar de basis dat is: beginnen waar alles begint. In het basisonderwijs, vanaf de kleuterklas. Een huis bouw je op een sterke fundering. Anders blijven we dweilen met de kraan open.

Terug naar de basis, dat is: scherpe, heldere, kennisrijke minimumdoelen. De lat hoog, voor ieder kind. We dagen ze uit, zodat elk kind de beste versie van zichzelf kan worden.

Terug naar de basis, dat is: het Nederlands centraal. Het Nederlands is niet alleen onze gemeenschappelijke taal, maar ook een motor voor kansen. Met stevig Nederlands krijgt elk kind – ongeacht thuis of afkomst – echte kansen in Vlaanderen.

Terug naar de basis. Dat geldt voor iedereen. Niet alleen voor de kinderen, maar ook voor de leerkracht en de onderwijsinspectie. Dat betekent een kerntakendebat. En in het geval van de leerkracht is die kerntaak voor de klas staan en lesgeven. Als we het lerarenberoep aantrekkelijk willen maken, dan moeten we er vooral voor zorgen dat die leerkracht mag doen waarvoor hij in het onderwijs is gestapt.

Terug naar de basis betekent nog zoveel meer. Het is een doordachte keuze over de inzet van digitale middelen. Het betekent meer pen en papier. Het betekent een investering in praktijkonderwijs, omdat onze maatschappij daar grote nood aan heeft.

De opdracht is groot, de richting is duidelijk. Dat vraagt investeringen én nuchter beheer. Want elke euro is een euro van de Vlaamse belastingbetaler.

In deze beleids- en begrotingstoelichting leest u tot in detail waar die middelen naartoe gaan. Onderwijs is een kerntaak van de overheid. En onze toekomst staat of valt met sterke scholen. Er zijn weinig uitgaven die zo zeker renderen als deze: investeren in onderwijs is investeren in Vlaanderen.

II. SAMENVATTING

Het Nederlands is de instructie- en de omgangstaal op school, zowel binnen als buiten de lessen. Het Nederlands is als drager van het kennisrijk curriculum van essentieel belang om kwaliteitsvol onderwijs te realiseren.

Ik vereenvoudig waar mogelijk, bijvoorbeeld op de curriculumdossiers, de programmatieregeling voor scholen en structuuronderdelen in het secundair onderwijs of het studieaanbod in het hoger onderwijs.

Ik ondersteun leerkrachten bij de uitvoering van hun opdracht. Leerpunt werkt aan een wetenschappelijke onderbouwde kennisbasis voor effectieve didactiek en een keurmerk voor leermiddelen en professionaliseringsinitiatieven. Een expertisecentrum zal scholen professionaliseren. De pedagogische begeleidingsdiensten krijgen gerichte bijkomende middelen om scholen te begeleiden bij verschillende uitdagingen zoals de implementatie van de nieuwe minimumdoelen.

De efficiënte inzet van leerkrachten blijft een prioriteit. Ik werk samen met onderwijsverstrekkers en vakorganisaties om startende leraren en zij-instromers te ondersteunen. Ik zet in op de professionalisering van leraren. Samen met de lerarenopleidingen maak ik werk van een versterkt (kern)curriculum voor deze opleidingen met focus op vakinhoud, vakdidactiek en klasmanagement.

Ik investeer in de onderwijsinfrastructuur door schoolgebouwen te vernieuwen en te vervangen. Daarnaast blijf ik sterk inzetten op digitale infrastructuur met ICT-middelen voor scholen.

Welbevinden blijft ook in 2026 een aandachtspunt. Naast initiatieven die inzetten op het verhogen van het welbevinden bij leerlingen maak ik werk van de uitrol en implementatie van het actieplan 'Goed Gedragen' dat inzet op het bevorderen van positief en leerondersteunend gedrag en het aanpakken van (verschillende vormen van) problematisch gedrag en daaruit voortvloeiende schooluitval.

Ik blijf investeren in onderwijs. Ik heb daarbij aandacht voor mogelijkheden om te rationaliseren in de financiering en het aanbod, onder meer in het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs en het hoger onderwijs.

Het beleidsdomein Onderwijs en Vorming omvat de volgende inhoudelijke structuurelementen:

beleidsveld	inhoudelijk structuurelement
kleuter- en leerplichtonderwijs	kleuter- en leerplichtonderwijs
hoger onderwijs	hoger onderwijs
deeltijds kunstonderwijs en volwassenenonderwijs	1° deeltijds kunstonderwijs 2° volwassenenonderwijs
ondersteuning van het onderwijsveld	1° onderwijsinfrastructuur 2° onderwijsinspectie 3° ondersteuning onderwijsinstellingen en onderwijsveld 4° studietoelagen

Besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie, artikel 7 § 2.

Deze volgorde wijkt af van de indeling in de middelen- en uitgavenbegroting waar wordt gesproken over

- Inhoudelijk structuurelement D – Kleuter- en leerplichtonderwijs
- Inhoudelijk structuurelement E – Hoger onderwijs
- Inhoudelijk structuurelement C – Deeltijds kunstonderwijs
- Inhoudelijk structuurelement F – Volwassenenonderwijs
- Inhoudelijk structuurelement B – Onderwijsinfrastructuur
- Inhoudelijk structuurelement G – Ondersteuning onderwijsinstellingen en onderwijsveld
- Inhoudelijk structuurelement H – Studietoelagen
- Inhoudelijk structuurelement I – Onderwijsinspectie

In de beleidsnota wordt gebruik gemaakt van de indeling van het besluit. Er wordt gekozen om die indeling te volgen voor de BBT.

III. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Overkoepelende strategische doelstelling 1: Inzetten op de verbindende en emanciperende rol van Nederlands

Met de uitrol van de nota "Ieder kind taalheld" (OD 1) zet ik volop in op de versterking van het Nederlands. Ik neem remediërende initiatieven die lopen vanaf het kleuteronderwijs tot in het eerste leerjaar van het secundair onderwijs. Ik verwacht dat scholen taalexperten aanduiden die het taalbeleid, de (taal)didactiek en de vakkennis bij hun collega's versterken. Ik ondersteun scholen hierbij door een wetenschappelijk gefundeerde vorming en een versterking van de monitoring (KOALA screening en een nieuwe peiling).. Ik wil ook de samenwerking tussen die instellingen en scholen in het leerplichtonderwijs versterken om ouders sneller te laten doorstromen naar het NT2-aanbod (OD 16 en OD 21). Ook in het hoger onderwijs blijf ik het belang van Nederlands benadrukken en opvolgen (OD 10).

U vindt de onderliggende operationele doelstellingen in uitvoering van deze overkoepelende strategische doelstelling terug onder de respectieve inhoudelijke structuurelementen 'kleuter en leerplichtonderwijs (beleidsveld kleuter- en leerplichtonderwijs)', 'hoger onderwijs' (beleidsveld hoger onderwijs), 'volwassenenonderwijs' (beleidsveld deeltijds kunstonderwijs en volwassenenonderwijs") en 'ondersteuning van het onderwijsveld (beleidsveld ondersteuning van het onderwijsveld). Het gaat om volgende operationele doelstellingen:

- *Operationele doelstelling 1: Een sterke taalvaardigheid Nederlands bij alle leerlingen realiseren (ISE kleuter- en leerplichtonderwijs)*
- *Operationele doelstelling 10: Het Nederlands als onderwijstaal in het hoger onderwijs vrijwaren (ISE hoger onderwijs)*
- *Operationele doelstelling 16: Nederlands versterken via het volwassenenonderwijs (ISE Volwassenenonderwijs)*
- *Operationele doelstelling 21: Ouders responsabiliseren om Nederlands te gebruiken (ISE Ondersteuning onderwijsinstellingen en onderwijsveld)*

2. Overkoepelende strategische doelstelling 2: De lat hoog leggen voor onderwijskwaliteit

Ik blijf inzetten op een versterking van de onderwijskwaliteit. De nieuwe minimumdoelen voor het basisonderwijs worden uitgerold. Ik zal scholen hierin ondersteunen.

Ook zullen inspiratiescholen worden geselecteerd die een sterke praktijkervaring combineren met meetbare vooruitgang in leerresultaten en leerondersteunend gedrag. Ik ondersteun de uitrol van deze minimumdoelen overeenkomstig de Mededeling professionalisering minimumdoelen basisonderwijs d.d. 29 april 2025. Ook voor het secundair onderwijs kijk ik hoe het curriculum kan worden versterkt (OD 2). Ik heb daarnaast ook aandacht voor de opwaardering van het arbeidsmarktgericht onderwijs (OD 23).

De onderwijsinspectie spitst zich toe op haar kernopdracht, namelijk het doorlichten van de onderwijsinstellingen. Ze doet dit op basis van relevante data en indicatoren (OD 17). Het onafhankelijk kenniscentrum 'Leerpunt' ontwikkelt een onafhankelijk en wetenschappelijk onderbouwd keurmerk voor leermiddelen en professionaliseringsinitiatieven. Het werkt ook aan de ontwikkeling en ontsluiting van

een wetenschappelijk onderbouwde en praktijkgerichte kennisbasis over effectieve didactiek. De Vlaamse toetsen zullen op hun beurt voor een derde keer inzichten geven in de onderwijskwaliteit in de domeinen Nederlands en wiskunde (OD 22). Voor het eerst zullen de Vlaamse toetsen ook afgelegd worden in het 6de leerjaar van het basisonderwijs en zal leerwinstmeting mogelijk zijn.

Ik herbekijk het aantal evaluatiedagen in het secundair onderwijs in het licht van de kostbare instructietijd voor de leerlingen.

Ook blijf ik inzetten op wetenschappelijk onderzoek die scholen en beleidsmakers ondersteunen (OD 25).

Ik verhoog de betrokkenheid van de ouders bij de schoolloopbaan van hun kinderen door het schoolreglement om te zetten in een schoolcontract (OD 24).

Ook voor de andere onderwijsniveaus heb ik aandacht voor onderwijskwaliteit. Zo zet ik bijvoorbeeld verder in op een ondersteuning bij de juiste studiekeuze en de uitrol van maatregelen in het kader van studievoortgang (OD 11).

U vindt de onderliggende operationele doelstellingen in uitvoering van deze strategische doelstelling terug onder de respectieve inhoudelijke structuurelementen 'kleuter en leerplichtonderwijs' (beleidsveld kleuter- en leerplichtonderwijs), 'hoger onderwijs' (beleidsveld hoger onderwijs), 'deeltijds kunstonderwijs' en 'volwassenenonderwijs' (beiden beleidsveld deeltijds kunstonderwijs en volwassenenonderwijs), 'onderwijsinspectie', 'ondersteuning van het onderwijsveld' en 'studietoelagen' (allen beleidsveld ondersteuning van het onderwijsveld). Het gaat om volgende operationele doelstellingen:

- *Operationele doelstelling 2: Samen gaan voor een kennisrijk en ambitieus curriculum in het leerplichtonderwijs (ISE kleuter- en leerplichtonderwijs)*
- *Operationele doelstelling 11: Studievoortgang bewaken, onder meer door een performante studie-oriëntering (ISE Hoger onderwijs)*
- *Operationele doelstelling 15: Streven naar een toegankelijk en kwaliteitsvol deeltijds kunstonderwijs (ISE Deeltijds Kunstonderwijs)*
- *Operationele doelstelling 17: De participatie aan levenslang leren verhogen door meer in te zetten op diplomagerichte opleidingen en functionele geletterdheid (ISE Volwassenenonderwijs)*
- *Operationele doelstelling 20: De externe kwaliteitscontrole door de onderwijsinspectie waarborgen (ISE Onderwijsinspectie)*
- *Operationele doelstelling 22: Kwaliteitszorg en -ontwikkeling stimuleren (ISE Ondersteuning onderwijsinstellingen en onderwijsveld)*
- *Operationele doelstelling 23: Versterken van het technisch en beroepsgericht onderwijs (ISE Ondersteuning onderwijsinstellingen en onderwijsveld)*
- *Operationele doelstelling 24: De betrokkenheid bij de schoolloopbaan verhogen (ISE Ondersteuning onderwijsinstellingen en onderwijsveld)*
- *Operationele doelstelling 25: Scholen maximaal ondersteunen (ISE Ondersteuning onderwijsinstellingen en onderwijsveld)*
- *Operationele doelstelling 31: een brede toegang tot het hoger onderwijs waarborgen via studietoelagen (ISE Studietoelagen)*

3. Overkoepelende strategische doelstelling 3: Sterk onderwijspersoneel garanderen

Ik versterk het HR-beleid in het Vlaams onderwijs (OD 3).

Ik maak werk van een basisopleiding voor schoolleiders (OD 4).

Met betrekking tot de versterking van de lerarenopleidingen voor kleuter- en lager onderwijs ga ik aan de slag met de conclusies van de studie die de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) uitvoerde. De lerarenopleidingen zelf rapporteren aan het Vlaams Parlement over de uitvoering van de engagementsverklaring (OD 12).

Daarnaast volg ik ook de federale initiatieven met betrekking tot pensioenen, flexijobs, verlofregelingen en werkloosheid op. We monitoren de impact van deze maatregelen op het onderwijspersoneel en nemen indien nodig de gevolgen van deze maatregelen mee in het loopbaandebat.

U vindt de onderliggende operationele doelstellingen in uitvoering van deze strategische doelstelling terug onder de respectieve inhoudelijke structuurelementen 'kleuter- en leerplichtonderwijs' (beleidsveld kleuter- en leerplichtonderwijs), 'hoger onderwijs' (beleidsveld hoger onderwijs) en 'ondersteuning van het onderwijsveld' (beleidsveld ondersteuning van het onderwijsveld). Het gaat om volgende operationele doelstellingen:

- *Operationele doelstelling 3: Leraren waarderen (ISE Kleuter- en leerplichtonderwijs)*
- *Operationele doelstelling 4: Leiderschap in scholen versterken (ISE Kleuter- en leerplichtonderwijs)*
- *Operationele doelstelling 12: De lerarenopleiding versterken (ISE Hoger Onderwijs)*
- *Operationele doelstelling 26: Effectieve professionalisering structureel verankeren in de loopbaan van de leraar (ISE Ondersteuning onderwijsinstellingen en onderwijsveld)*

4. Overkoepelende strategische doelstelling 4: Investeren in sterk onderwijs

Ik blijf investeren in het Vlaams onderwijs op alle onderwijsniveaus. Zo investeer ik in de ondersteuning van Nederlands in scholen (OD 5). Ik investeer in leraren en in het bijzonder in startende leraren en zij-instromers (OD 6). Ik investeer in onderwijsinfrastructuur en de uitbreiding van capaciteit (OD 19) en ICT-middelen voor scholen (OD 27).

U vindt de onderliggende operationele doelstellingen in uitvoering van deze strategische doelstelling terug onder de respectieve inhoudelijke structuurelementen 'kleuter en leerplichtonderwijs' (beleidsveld kleuter- en leerplichtonderwijs), 'hoger onderwijs' (beleidsveld hoger onderwijs), 'volwassenenonderwijs' (beleidsveld deeltijds kunstonderwijs en volwassenenonderwijs), 'onderwijsinfrastructuur' en 'ondersteuning van het onderwijsveld' (beide beleidsveld ondersteuning van het onderwijsveld). Het gaat om volgende operationele doelstellingen:

- *Operationele doelstelling 5: Investeren in Nederlands*
- *Operationele doelstelling 6: Investeren in leraren*
- *Operationele doelstelling 7: Investeren in technisch, kunst- en beroepssecundair onderwijs*
- *Operationele doelstelling 13: Investeren in hoger onderwijs*
- *Operationele doelstelling 18: Investeren in Nederlands voor volwassenen*
- *Operationele doelstelling 19: Investeren in onderwijsinfrastructuur*

- *Operationele doelstelling 27: Investeren in digitalisering*

IV. BELEIDSVELDEN: OVERZICHT TOTALEN PER PROGRAMMA

TOTAAL - ONDERWIJS EN VORMING, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	3.225	224.797	0	16.595.318	16.569.430
Bijstelling BO 2026	-620	36.307	0	378.874	392.352
BO 2026	2.605	261.104	0	16.974.192	16.961.782

PROGRAMMA FD - KLEUTER- EN LEERPLICHTONDERWIJS

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	0	154.729	0	11.694.873	11.694.873
Bijstelling BO 2026	0	0	0	304.805	304.805
BO 2026	0	154.729	0	11.999.678	11.999.678

PROGRAMMA FE - HOGER ONDERWIJS

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	493	100	0	2.627.819	2.627.819
Bijstelling BO 2026	-493	0	0	30.517	30.517
BO 2026	0	100	0	2.658.336	2.658.336

**PROGRAMMA FF - DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS EN
VOLWASSENENONDERWIJS**

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	0	62.736	0	938.586	938.586
Bijstelling BO 2026	0	37.130	0	44.231	44.231
BO 2026	0	99.866	0	982.817	982.817

PROGRAMMA FG - ONDERSTEUNING VAN HET ONDERWIJSVELD

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	2.732	7.232	0	1.334.040	1.308.152
Bijstelling BO 2026	-127	-823	0	-679	12.799
BO 2026	2.605	6.409	0	1.333.361	1.320.951

V. BELEIDSVELD I: KLEUTER- EN LEERPLICHTONDERWIJS

1. Inhoudelijk structuurelement 1.1 – Kleuter- en leerplichtonderwijs

De prestatie-indicator voor inhoudelijk structuurelement 1.1 – kleuter- en leerplichtonderwijs is het aandeel 5-jarige kleuters dat voldoende aanwezig is om rechtstreeks door te gaan naar gewoon lager onderwijs.

Benaming	<i>Het aandeel 5-jarige kleuters dat voldoende aanwezig is om rechtstreeks door te gaan naar gewoon lager onderwijs.</i>
Definitie	<i>Deze indicator betreft het aandeel 5-jarige kleuters die minstens 290 halve dagen aanwezig is, zodat deze rechtstreeks toegelaten kunnen worden tot het gewoon lager onderwijs. Door de directie aanvaardbaar beschouwde afwezigheden hebben geen invloed op het aantal afwezige dagen. Alleen daadwerkelijke aanwezigheden tellen mee.</i>
Laatst gekende waarde	<i>86.0% in het schooljaar 2023-2024.</i>
Streefwaarde/-norm	<i>De streefnorm is een verhoging van het aandeel 5-jarige kleuters dat voldoende aanwezig is om rechtstreeks door te gaan naar gewoon lager onderwijs in het schooljaar 2026-2027. Het geplande beleid erkent het belang van kleuteronderwijs, en de invloed die een goede start heeft op de latere schoolloopbaan.</i>
Beleidsmatige relevantie	<i>Deze indicator kan gekoppeld worden aan de volgende operationele doelstellingen: OD 1: Een sterke taalvaardigheid Nederlands bij alle leerlingen realiseren. OD 2: Samen gaan voor een kennisrijk en ambitieus curriculum. OD 5: Investeren in Nederlands OD 22: Kwaliteitszorg en -ontwikkeling stimuleren De minister legt de klemtoon op een grote schoolaanwezigheid van 5-jarigen. Onderzoek duidt namelijk dat een goede start van de schoolcarrière winst oplevert gedurende de hele schoolloopbaan (Heckman, 2006, 2008). Een grote aanwezigheid rendert op lange termijn bijgevolg zowel persoonlijk als maatschappelijk.</i>
Koppeling met Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of Landenspecifieke Aanbevelingen	<i>Deze indicator kan gekoppeld worden aan de volgende Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling: SDG 4.2 Er tegen 2030 voor zorgen dat alle meisjes en jongens in hun vroege kindertijd toegang hebben tot een kwalitatieve ontwikkeling, zorg en opvoeding voorafgaand aan de lagere school zodat ze klaar zijn voor het basisonderwijs. Deze indicator kan verder gekoppeld worden aan de volgende Landenspecifieke Aanbevelingen: LSA 3; LSA 25; LSA 27</i>

Budgettaire relevantie	<i>Deze indicator is gekoppeld aan volgende begrotingsartikels:</i> FC0-1FDE2DB-WT – Werking gewoon basisonderwijs FC0-1FDE2DC-WT – Werking buitengewoon basisonderwijs
------------------------	---

Het betreft een indicator die opgenomen is als Vlaamse Openbare Statistiek. Deze indicator is raadpleegbaar via: <https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/onderwijs-en-vorming/aanwezigheid-kleuters-in-kleuteronderwijs>.

Voor andere cijfers en indicatoren over dit inhoudelijk structuurelement verwijzen we door naar Dataloep. Dataloep is een interactieve toepassing waarmee je eenvoudig cijfers over het onderwijs in Vlaanderen opzoekt. U vindt grafieken, tabellen en kaarten terug die de gegevens overzichtelijk voorstellen. Voor dit inhoudelijk structuurelement vindt u er volgende data terug:

- [Inschrijvingen](#)
- [Studiebewijzen](#)
- [Oriënteringsattesten](#)
- [Afwezigheden basisonderwijs](#)
- [Afwezigheden secundair onderwijs](#)
- [Zittenblijven](#)
- [Schoolse vorderingen](#)
- [Vroegtijdig schoolverlaten secundair onderwijs](#)
- [Leerlingenkenmerken basisonderwijs](#)
- [Leerlingenkenmerken secundair onderwijs](#)
- [Mobiliteit en aantrekkingskracht](#)
- [Onderwijsinstellingen](#)

Ook zijn er Vlaamse Openbare Statistieken over dit inhoudelijk structuurelement. Voor deze statistieken verwijzen we door naar de themapagina's van Statistiek Vlaanderen. Het gaat om:

- [Leerling-leerkracht-ratio](#)
- [Schoolbevolking basis- en secundair onderwijs](#)
- [Studiebewijzen: diploma's secundair onderwijs](#)
- [Schoolse vorderingen](#)
- [Prognose van de schoolbevolking](#)
- [Vroegtijdige schoolverlaters \(op basis van EAK-enquête\)](#)
- [Vroegtijdige schoolverlaters \(op basis van administratieve data\)](#)
- [Schooltoeslag](#)
- [Leerlingenkenmerken](#)
- [Problematische afwezigheden](#)
- [Personeelsleden](#)
- [Onderwijsinstellingen](#)

Ten slotte bevat ook het [Statistisch jaarboek van het Vlaamse onderwijs](#) cijfers en indicatoren over dit inhoudelijk structuurelement.

1.1. Strategische doelstellingen

Strategische doelstelling 1: Inzetten op de verbindende en emanciperende rol van Nederlands

Operationele doelstelling 1: Een sterke taalvaardigheid Nederlands bij alle leerlingen realiseren

Strategische doelstelling 2: De lat hoog leggen voor onderwijskwaliteit

Operationele doelstelling 2: Samen gaan voor een kennisrijk en ambitieus curriculum in het leerplichtonderwijs

Strategische doelstelling 3: Sterk onderwijspersoneel garanderen

Operationele doelstelling 3: Leraren waarderen

Operationele doelstelling 4: Leiderschap in scholen versterken

Strategische doelstelling 4: Investeren in sterk onderwijs

Operationele doelstelling 5: Investeren in Nederlands

Operationele doelstelling 6: Investeren in leraren

Operationele doelstelling 7: Investeren in technisch, kunst- en beroepssecundair onderwijs

Strategische doelstelling 5: Het aanbod en de financiering van het leerplichtonderwijs optimaliseren

Operationele doelstelling 8: Autonomie en transparantie in de besteding van middelen in balans brengen

Operationele doelstelling 9: Een rationeel studieaanbod en scholenlandschap realiseren

1.2. Operationele doelstellingen

Operationele doelstelling 1: Een sterke taalvaardigheid Nederlands bij alle leerlingen realiseren

Het Nederlands is de instructie- en de omgangstaal op school, zowel binnen als buiten de lessen. Het Nederlands is als drager van het kennisrijk curriculum (zie OD 2) van essentieel belang om de kwaliteit van ons onderwijs te realiseren. Elke leerkracht wordt een leerkracht Nederlands en elk curriculumonderdeel wordt op zijn beurt een hefboom naar kennisrijke taal. Een kennisrijke taal verbindt woordenschat en concepten, taal en denken, communicatie en begrip — en vormt zo het fundament van gelijke leerkansen en kennisopbouw voor elk kind. Ik zet dan ook voluit in op de versterking van het Nederlands, met de nota 'Ieder kind taalheld' als leidraad. De verschillende acties uit die nota zullen in regelgevende initiatieven worden omgezet.

Vanaf de start van het jaar loopt de actualisering van de KOALA-screening verder. De screeningsresultaten van de afname van de KOALA-screening in het kleuteronderwijs in het najaar 2026 zullen daardoor fijnmaziger zijn. Bijgevolg zal ook de remediëring gericht kunnen gebeuren door scholen.

Er komen voor de KOALA-screening nieuwe, wetenschappelijk onderbouwde items voor luistervaardigheid. Ook worden er, in opvolging van de nieuwe minimumdoelen voor het kleuteronderwijs (zie OD 2), nieuwe items rond woordenschat, fonemisch bewustzijn en getalbegrip ontwikkeld. De eerste afname van deze uitgebreide KOALA is gepland in oktober-november 2027. Ik laat ook een peiling voor die minimumdoelen

ontwikkelen. Met deze peiling krijgen we op systeemniveau zicht op de mate waarin kleuters de nieuwe minimumdoelen bereiken.

De instapklassen voorafgaand aan de kleuterklas voor peuters en hun ouders worden uitgebreid. De zomerscholen worden versterkt (zie ook OD 5). We zetten in op uitbreiding en professionalisering van het huidig aanbod van zomerscholen.

Samen met mijn collega bevoegd voor Cultuur en Welzijn stimuleer ik de gemeenschapsbetrokkenheid bij het versterken van de kennis van het Nederlands. Daarnaast geef ik samen met mijn collega bevoegd voor Cultuur en Welzijn uitvoering aan de conceptnota Ieder kind taalheld d.d. 4 juli 2025 ter ondersteuning van kwaliteitsvolle cultuureducatie en kinderopvang.

Daarnaast implementeren we remediërende initiatieven in uitvoering van de conceptnota Ieder kind taalheld d.d. 4 juli 2025 (zie OD 22).

Gekoppelde begrotingsartikels:

FC0-1FDE2DA-WT – LONEN BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DB-WT – WERKING GEWOON BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DD-WT – LONEN SECUNDAIR ONDERWIJS

FC0-1FDE2DE-WT – WERKING GEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS

Operationele doelstelling 2: Samen gaan voor een kennisrijk en ambitieus curriculum in het leerplichtonderwijs

De nieuwe minimumdoelen voor het basisonderwijs, die in juli 2025 werden goedgekeurd door het Vlaams Parlement, worden uitgerold. Deze minimumdoelen leggen een duidelijke en kennisrijke gemeenschappelijke kern vast en vormen het fundament voor een kwaliteitsvol en ambitieus curriculum, ook voor het kleuteronderwijs.

Ik ondersteun de uitrol van deze minimumdoelen overeenkomstig de Mededeling professionalisering minimumdoelen basisonderwijs d.d. 29 april 2025.

De inspiratiescholen combineren sterke praktijkervaring met meetbare vooruitgang in leerresultaten en leerondersteunend gedrag. De inspiratiescholen zullen verder geprofessionaliseerd worden met de focus op de implementatie van de nieuwe minimumdoelen, leerondersteunende vaardigheden, kennisrijke curricula en effectieve didactiek. Daarnaast wijs ik bijkomende pedagogische begeleiders toe aan de inspiratiescholen.

We ontwikkelen aangepaste ambitieuze minimumdoelen voor OKAN volgens het concept 'kennisrijk curriculum' zodat ze aansluiten bij de gemoderniseerde kaders van het secundair onderwijs en aligneren deze met de kennisrijke minimumdoelen uit het basisonderwijs. We realiseren indien nodig een soortgelijke oefening voor de eerste graad.

In samenspraak met de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en het beleidsdomein Werk evalueer ik de systematiek van curriculumdossiers en beroepskwalificaties met het oog op een vereenvoudiging.

Gekoppelde begrotingsartikels:

FC0-1FDE2DB-WT – WERKING GEWOON BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DC-WT – WERKING BUITENGEWOON BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DE-WT – WERKING GEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS

FC0-1FDE2DF-WT – WERKING BUITENGEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS

Operationele doelstelling 3: Leraren waarderen

Om het HR-beleid in ons onderwijs te versterken én de aantrekkelijkheid van de job als leraar verder te verhogen, zal ik maatregelen die nodig blijken, of voorstellen uit het overleg met de sociale partners, grondig analyseren en desgewenst uitvoeren.

Zelf heb ik alvast de ambitie om de volgende thema's in dat overleg met de sociale partners ter discussie voor te leggen: bijkomende oplossingen voor het lerarentekort, de verdere actualisering van de onderwijsorganisatie en het personeelsstatuut, de ondersteuning van beginnende en ervaren leraren en de werkzekerheid van beginnende leraren.

Ik volg waar nodig en passend, de impact van de federale maatregelen met betrekking tot pensioenen, flexijobs, verlofregelingen en werkloosheid op het onderwijspersoneel op.

Gekoppelde begrotingsartikels:

FC0-1FDE2DA-WT – LONEN BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DD-WT – LONEN SECUNDAIR ONDERWIJS

Operationele doelstelling 4: Leiderschap in scholen versterken

Het relatiebeheer van AGODI wordt Vlaanderenbreed uitgerold. Elke school basis- en secundair onderwijs krijgt een relatiebeheerder toegewezen. Bij deze persoon kan een school met algemene vragen over het thema personeel, scholen of leerlingen terecht.

Om het HR-beleid in ons onderwijs te versterken, zal ik maatregelen die nodig blijken, of voorstellen uit het overleg met de sociale partners, grondig analyseren en desgewenst uitvoeren.

Van schooldirecteuren verwachten we steeds meer managementvaardigheden. Een pedagogisch bekwaamheidsbewijs voor alle directies is vanaf bepaalde schoolgrootte niet noodzakelijk – vermits velen nooit voor de klas komen te staan – en dus ook niet langer vereist. Wel moet er in een directieteam, in functie van de evaluatie van leraren en ander pedagogisch personeel, minstens 1 iemand zijn met een pedagogisch bekwaamheidsbewijs. Ter competentieversterking en wat meer uniformiteit komt er – cf. de engagementsverklaring lerarenopleiding – evenwel een uniforme Vlaanderenbrede basisopleiding voor directeurs, geschikt om ook als werkstudent te volgen. Zo willen we op een kwaliteitsvolle manier ook externe profielen aantrekken.

Gekoppelde begrotingsartikels:

FC0-1FDE2DB-WT – WERKING GEWOON BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DC-WT – WERKING BUITENGEWOON BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DE-WT – WERKING SECUNDAIR ONDERWIJS

FC0-1FDE2DF-WT – WERKING BUITENGEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS

Operationele doelstelling 5: Investeren in Nederlands

Ik rol de conceptnota 'Ieder kind taalheid' uit (zie OD 1).

In het kader van de actie 'bredere vorming voor taalexperten' worden de middelen van het extra werkingsbudget Taaloffensief Nederlands toegevoegd aan het professionaliseringsbudget voor de leerkrachten van het leerplichtonderwijs.

Er komen voor de pedagogische begeleidingsdiensten samen 10 VTE's om de implementatie van de nieuwe minimumdoelen voor het basisonderwijs te garanderen, met een sterke focus op Nederlands. Deze pedagogisch begeleiders moeten verplicht deelnemen aan de bredere vorming voor taalexperten (zie OD 1).

Gekoppelde begrotingsartikels:

FC0-1FDE2DA-WT – LONEN BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DB-WT – WERKING GEWOON BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DC-WT – WERKING BUITENGEWOON BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DD-WT – LONEN SECUNDAIR ONDERWIJS

FC0-1FDE2DE-WT – WERKING GEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS

FC0-1FDE2DF-WT – WERKING BUITENGEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS

Operationele doelstelling 6: Investeren in leraren

Ik blijf investeren in leraren. Ik ondersteun startende leraren en zij-instromers bij de aanvang van hun onderwijsloopbaan. Ik werk daartoe een definitieve regeling voor inductie uit met het oog op inwerkingtreding 2026-2027.

Gekoppelde begrotingsartikels:

FC0-1FDE2DA-WT – LONEN BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DB-WT – WERKING GEWOON BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DC-WT – WERKING BUITENGEWOON BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DD-WT – LONEN SECUNDAIR ONDERWIJS

FC0-1FDE2DE-WT – WERKING GEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS

FC0-1FDE2DF-WT – WERKING BUITENGEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS

Operationele doelstelling 7: Investeren in technisch, kunst- en beroepssecundair onderwijs

Ik onderzoek in samenspraak met industriefederaties, werkgeversorganisaties en onderwijsverstrekkers welke maatregelen doorgevoerd kunnen worden om technisch en beroepssecundair onderwijs te versterken. We hebben daarbij specifieke aandacht voor de kostenbeheersing binnen dit technisch en beroepsonderwijs en het verlagen van de schoolfactuur.

Het tijdelijke project "Onderwijsbrug" van Acerta is afgelopen. Het project bracht ondernemingen, kandidaat-gastleraren en scholen(groepen) samen en stimuleerde hybride loopbanen. Op basis van het eindrapport en een evaluatie van de maatregelen rond de gastleraar bekijk ik of de regelgeving over de gastleraar moet worden aangepast.

Gekoppelde begrotingsartikels:

FC0-1FDE2DE-WT – WERKING SECUNDAIR ONDERWIJS

Operationele doelstelling 8: Autonomie en transparantie in de besteding van middelen in balans brengen

Ik bereid de aanpassingen van de financiering en subsidiëring van scholen in zowel het basisonderwijs als het secundair onderwijs verder voor. De doelstelling is om te komen tot een afzonderlijke financiering van de af te bakenen primaire en secundaire processen. Ik heb daarbij ook aandacht voor de transparantie die van scholen wordt gevraagd en hoe de administratieve realiteit in overeenstemming kan worden gebracht met de pedagogische realiteit. Ik onderzoek hoe de doelmatige inzet van middelen in scholen kan worden nagegaan, vertrekkende vanuit deze visie. Hiermee geef ik uitvoering aan het regeerakkoord waar is afgesproken om te evolueren naar een open en transparante boekhouding van de schoolbesturen en een ontkleuring van de middelen.

Gekoppelde begrotingsartikels:

FC0-1FDE2DA-WT – LONEN BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DB-WT – WERKING GEWOON BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DC-WT – WERKING BUITENGEWOON BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DD-WT – LONEN SECUNDAIR ONDERWIJS

FC0-1FDE2DE-WT – WERKING GEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS

FC0-1FDE2DF-WT – WERKING BUITENGEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS

Operationele doelstelling 9: Een rationeel studieaanbod en scholenlandschap realiseren

Ik bekijk verder de programmatieregeling voor scholen en structuuronderdelen in het secundair onderwijs. Het is de bedoeling om gefaseerd te rationaliseren tot op het hogere niveau van de onderwijsvorm, de finaliteit en het studiedomein en niet langer tot op het niveau van de studierichting. Hierbij wordt de keuzevrijheid per onderwijszone gewaarborgd. Ik maak bij het beoordelen van de vrije keuze onderscheid tussen de scholen van het officieel onderwijs enerzijds en de scholen van het vrij onderwijs anderzijds. Ik screen het huidige aanbod per onderwijszone. Ik wil hiermee zicht krijgen op de overlap in het aanbod zonder dat hier voldoende vraag tegenover staat.

Ik volg de implementatie van de matrix secundair onderwijs op. Ik maak gebruik van de lopende screening van de matrix secundair onderwijs om de huidige richtingen te evalueren en bij te sturen waar nodig. Ik onderzoek de mogelijkheden tot rationalisatie van het aanbod in de matrix secundair onderwijs (inclusief duaal) op basis van leerlingenaantallen, arbeidsmarktrelevantie en doorstroom/uitstroom naar hoger onderwijs/arbeidsmarkt.

Het decretaal kader voor de hervorming van de levensbeschouwelijke vakken wordt uitgewerkt. Ook neem ik de nodige stappen voor de implementatie van dit kader. Hierbij heb ik aandacht voor organisatorische optimalisaties en de personeelsconsequenties van de hervorming.

Samen met mijn collega bevoegd voor Welzijn zorg ik ervoor dat er meer middelen naar de onderwijsinternaten gaan. Hierbij wordt rekening gehouden met de uitgevoerde evaluatie over het werkingsbudget in de onderwijsinternaten.

Ik bekijk hoe ik scholen verder kan sensibiliseren over de mogelijkheden die het inschrijvingsdecreet voor gewoon onderwijs biedt inzake de buurtwerking en ondervertegenwoordigde groepen in de leerlingenpopulatie.

Ik werk aan een inschrijvingsdecreet voor het buitengewoon onderwijs met een passend systeem.

Gekoppelde begrotingsartikels:

FC0-1FDE2DA-WT – LONEN BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DB-WT – WERKING GEWOON BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DC-WT – WERKING BUITENGEWOON BASISONDERWIJS

FC0-1FDE2DD-WT – LONEN SECUNDAIR ONDERWIJS

FC0-1FDE2DE-WT – WERKING GEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS

FC0-1FDE2DF-WT – WERKING BUITENGEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS

FC0-1FDE2DH-WT – WERKING ONDERWIJSINTERNATEN

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

KLEUTER- EN LEERPLICHTONDERWIJS, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2025	evolutie	BO 2026	BA 2025	evolutie	BO 2026
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	0	0	0	154.729	0	154.729
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	154.729	0	154.729

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Binnen het ISE Kleuter- en leerplichtonderwijs wordt 154,729 miljoen euro aan ontvangsten geraamd.

De terugvorderingen van onverschuldigde salarissen en op betalingen in het kader van PersoneelWerkingsbudget kunnen op voorhand niet ingeschat worden, de raming wordt bijgevolg jaarlijks constant gehouden, bij begrotingsaanpassing wordt er een aangepaste raming gemaakt.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	evolutie	BO 2026	BA 2025	evolutie	BO 2026
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	11.694.873	304.805	11.999.678	11.694.873	304.805	11.999.678
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	11.694.873	304.805	11.999.678	11.694.873	304.805	11.999.678

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Binnen dit ISE wordt voor 2026 in totaal circa 12 miljard euro begroot. Dit betreft de lonen en werkmiddelen van de basis- en secundaire scholen, de internaten en de leersteuncentra.

Van de totale bijstelling is ongeveer 246 miljoen of 81% te wijten aan index. Daarnaast is de leerlingstijging in het secundair onderwijs de belangrijkste motor van de toename.

In de volgende overzichtstabellen wordt een meer gedetailleerd overzicht gegeven van de ontvangsten en uitgaven die binnen dit ISE werden ingeschreven.

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

FC0-9FDETDG-OW - SPECIFIEKE LOONBETALINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel komen ontvangsten toe uit terugvorderingen op betalingen in het kader van PersoneelWerkingsbudget (PWB's), uit terugvorderingen van salarissen en tot slot detacheringen.

Kredietevolutie:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2025	0	154.729	0
Bijstellingen BO 2026	0	0	0

BO 2026	0	154.729	0
----------------	----------	----------------	----------

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen in het beschikbaar budget ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2025.

Bij de begrotingsopmaak 2026 kan nog geen duidelijk zicht gevormd worden op wat de evolutie zal zijn van de budgetten. Bij begrotingsaanpassing zijn de eerste maanden van het schooljaar gekend en is er al een concreet zicht of en welke verschillen er zijn ten opzichte van het vorige jaar. Eventuele wijzigingen worden daarom pas bij een begrotingsaanpassing verrekend.

Uitgavenartikelen

FC0-1FDE2DA-WT - LONEN BASISONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de lonen van het personeel van het gewoon en buitengewoon basisonderwijs aangerekend.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	4.470.025	4.470.025
<i>Index</i>	89.401	89.401
<i>Compensaties</i>	-11.220	-11.220
<i>Andere bijstellingen</i>	26.823	26.823
BO 2026	4.575.029	4.575.029

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De budgetten voor de lonen voor het gewoon en buitengewoon basisonderwijs nemen in 2026 toe met 105 miljoen euro.

De grootste stijging ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2025 is toe te schrijven aan de toekenning van de index, nl. 89.401 duizend euro

De negatieve compensatie ten belope van -11.220 duizend euro wordt vooral verklaard door de niet-aangewende middelen voor leraar-specialist. Deze middelen werden deels aangewend om de verlenging van de zij-instroom van 8 jaar naar 15 jaar anciënniteit mee te financieren (1.710 duizend euro in basisonderwijs en 97 duizend euro in clb) alsook de verlenging van de lerarenbonus (832 duizend euro in basisonderwijs), de resterende middelen (12.154 duizend euro) keren terug naar de provisie AGODI. Van daaruit zullen deze middelen gehierarchiseerd worden, zoals in het regeerakkoord werd opgenomen: *"De middelen die voorzien zijn voor de leraar-specialist en die niet worden benut, kunnen worden ingezet voor professionalisering en/of een moderner personeelsbeleid, zoals voor een blijf-bonus die wordt toegekend aan leraren vanaf een bepaalde anciënniteit."*

Daarnaast zijn er nog enkele kleinere wijzigingen (zie de tabel hieronder).

Scholen voor gewoon basisonderwijs wordt de mogelijkheid geboden om een taalafdeling Nederlands-Vlaamse Gebarentaal op te richten. Hiermee wordt een volwaardig onderwijsaanbod voor de taalafdeling Nederlands-Vlaamse Gebarentaal gecreëerd dat duurzaam en inclusief is. Er worden er twee opgericht vanaf 1/9/2025. In 2026 voorzien wij daarvoor een budget van 270 duizend euro.

In het Regeerakkoord is opgenomen: *"We voorzien in elke provincie een basis- en een secundaire school voor type 5."* Tot nu toe was er geen in Limburg, en worden er nu 2 opgericht, 1 voor basisonderwijs en 1 voor secundair onderwijs. De meerkost voor de lonen basisonderwijs is 761 duizend euro.

De 'bijstellingen' bedragen in het totaal 26.823 duizend euro.

De belangrijkste negatieve bijstelling is het gevolg van de verwachte leerlingendaling in het basisonderwijs die zich vertaalt in een verlaging van de BFT en dus ook een lagere kredietbehoefte (-21.773 duizend euro).

Naast de financiering van de lonen basisonderwijs via het begrotingsartikel FC0-1FDE2DA-WT worden ook de eigen ontvangsten op FC0-9FDETDG-OW (=middelenfonds) aangewend. Pas bij een begrotingsaanpassing is het saldo op deze fondsmiddelen gekend en wordt de aanwending van dit fonds bijgestuurd. Hierdoor was er bij de begrotingsaanpassing 2025 een extra aanwending van 32 miljoen euro op dit fonds. Die extra financiering valt nu weg waardoor de financiering via dit begrotingsartikel met 32 miljoen euro toeneemt. Dit zal in functie van het saldo eind 2025 bij de begrotingsaanpassing 2026 opnieuw bijgestuurd worden.

Daarnaast zijn er nog positieve bijstellingen van het beschikbaar budget omwille van de aanpassing van het krediet aan de stijging van de gemiddelde loonkost (vergrijzing/baremieke sprongen) (+6.525 duizend euro) en als gevolg van een actualisatie van ramingen zij-instroom & lerarenbonus (1.324 duizend euro).

Naast de positieve bijstellingen, daalt het krediet als gevolg van een besparing ten belope van 641 duizend euro die het resultaat is van het verminderen van het aantal detacheringen. Het betreft hier een stukje alternatieve besparing voor de bij formatie afgesproken besparing op het volwassenenonderwijs voor 2026.

Tot slot wordt de besparing die in 2025 werd doorgevoerd op de onbenutte middelen leraar specialist (9.388 duizend euro) teruggedraaid.

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FC0-1FBE2AA-PR	761	761	Meerkost lonen voor de oprichting van type 5-school ziekenhuisschool Limburg
Naar FC0-1FBE2AA-PR	-12.154	-12.154	De ongebruikte middelen leraar-specialist BO worden terug naar de provisie gezet conform het regeerakkoord
Van FC0-1FBE2AA-PR	270	270	Meerkost lonen voor de oprichting van een taalafdeling Nederlands-Vlaamse Gebarentaal
Naar FC0-1FGE2GC-WT	-97	-97	De ongebruikte middelen leraar-specialist worden aangewend voor de verlenging zij-instroom clb
TOTAAL	-11.220	-11.220	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling volume	-21.773	-21.773	Door de verwachte leerlingendaling basisonderwijs worden de BFT naar beneden bijgesteld
Bijstelling fondsmiddelen	32.000	32.000	In 2025 is éénmalig het opgebouwde saldo op de fondsmiddelen aangewend
Bijstelling loonkost	6.525	6.525	Aanpassing aan de stijging van de gemiddelde loonkost (vergrijzing/baremieke sprongen)
Zij-instroom & lerarenbonus	1.324	1.324	Actualisatie ramingen zij-instroom & lerarenbonus
Contingent detacheringen minister	-641	-641	I.h.k.v. de te behalen besparing in het volwassenenonderwijs werd het aantal detacheringen verminderd
Bijkomende maatregel BA 2025	9.388	9.388	In 2025 is éénmalig 20 miljoen euro bespaard op de onbenutte middelen leraar-specialist verdeeld over BO en SO
TOTAAL	26.823	26.823	

FC0-1FDE2DB-WT - WERKING GEWOON BASISONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat de werkingsmiddelen voor de schoolbesturen van het gewoon basisonderwijs. Deze middelen kunnen de schoolbesturen inzetten voor de

werking, uitrusting, groot onderhoud en investeringen in hun scholen. Hieronder verstaan we ook het kosteloos verstrekken van leerboeken en schoolbehoeften aan de leerplichtige leerlingen. De werkingsmiddelen kunnen ook aangewend worden om personeelsleden aan te werven.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	684.611	684.611
<i>Index</i>	28.006	28.006
<i>Compensaties</i>	5	5
<i>Andere bijstellingen</i>	-525	-525
BO 2026	712.097	712.097

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Ook hier maakt de toekenning van de index ten belope van 28.006 duizend euro het leeuwendeel uit van de stijging van het budget.

Daarnaast zijn er de parameters van het model, met name de leerlingenevolutie die zorgen voor een daling van de behoefte met 525 duizend euro.

De mogelijkheid om een taalafdeling Nederlands-Vlaamse Gebarentaal op te richten, met het oog op het creëren duurzaam en inclusief onderwijsaanbod geeft in 2026 aanleiding tot een stijging van het werkingsbudget met 5 duizend euro.

Alles bij elkaar geeft dit een stijging van het 27.486 duizend euro.

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FC0-1FBE2AA-PR	5	5	Taalafdeling Nederlands-Vlaamse Gebarentaal (werking)
TOTAAL	5	5	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Parameter model: leerlingenevolutie	-525	-525	Daling als gevolg van het dalende leerlingenaantal in het gewoon basisonderwijs
TOTAAL	-525	-525	

FC0-1FDE2DC-WT - WERKING BUITENGEWOON BASISONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kredieten op dit begrotingsartikel betreffen de werkingsmiddelen voor de schoolbesturen van het buitengewoon basisonderwijs. Deze middelen kunnen de schoolbesturen inzetten voor de werking, uitrusting, groot onderhoud en investeringen in hun scholen. Hieronder verstaan we ook het kosteloos verstrekken van leerboeken en schoolbehoeften aan de leerplichtige leerlingen. De werkingsmiddelen kunnen ook aangewend worden om personeelsleden aan te werven.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	47.337	47.337
<i>Index</i>	1.944	1.944
<i>Compensaties</i>	28	28
<i>Andere bijstellingen</i>	141	141
BO 2026	49.450	49.450

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De budgetten stijgen met 2.113 duizend euro VAK/VEK tegenover BA 2025.

In de eerste plaats is er de indexatie van het kredieten ten belope van 1.944 duizend euro.

Daarnaast zorgt de leerlingenevolutie voor een stijging van het budget met 141 duizend euro.

Tot slot zijn er extra werkingsmiddelen nodig voor de oprichting van een type 5 - ziekenhuisschool voor het basisonderwijs in de provincie Limburg (28 duizend euro). De nodige middelen worden gecompenseerd vanuit de provisie Agodi.

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FC0-1FBE2AA-PR	28	28	Type 5-school ziekenhuisschool Limburg (werking BO)
TOTAAL	28	28	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Parameter model: leerlingenevolutie	141	141	Stijging als gevolg van het stijgende leerlingenaantal in het buitengewoon basisonderwijs
TOTAAL	141	141	

FC0-1FDE2DD-WT - LONEN SECUNDAIR ONDERWIJS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de lonen van het personeel van het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs aangerekend.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	5.291.146	5.291.146
<i>Index</i>	105.823	105.823
<i>Compensaties</i>	374	374

<i>Andere bijstellingen</i>	110.344	110.344
BO 2026	5.507.687	5.507.687

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De budgetten voor de lonen voor het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs nemen in 2026 toe met 216.541 duizend euro.

49% van deze stijging of 105.823 duizend euro bestaat uit bijkomende middelen voor indexatie van de lonen.

De compensaties van 374 duizend euro bestaan enerzijds uit de overheveling van de niet-aangewende middelen leraar-specialist naar de AGODI-provisie en anderzijds overheveling naar de lonen ter versterking van de internaten of ziekenhuisscholen.

De niet-aangewende middelen leraar-specialist werden in eerste instantie al aangewend om de verlenging van de zij-instroom van 8 jaar naar 15 jaar anciënniteit mee te financieren (7.863 duizend euro in secundair onderwijs) alsook de verlenging van de lerarenbonus (5.260 duizend euro in secundair onderwijs), de resterende middelen (3.589 duizend euro) keren terug naar de provisie AGODI.

In het Regeerakkoord is opgenomen: "*We voorzien in elke provincie een basis- en een secundaire school voor type 5.*". Tot nu toe was er geen in Limburg, en worden er nu 2 opgericht, 1 voor basisonderwijs en 1 voor secundair onderwijs. De meerkost voor de lonen secundair onderwijs is 593 duizend euro.

Van bij de start van het decreet **onderwijsinternaten**, hebben onderwijsinternaten aangegeven dat het voorziene werkingsbudget mogelijk onvoldoende is om de werking te garanderen. Via het recent goedgekeurd amendement op decreet onderwijsinternaten wordt de financiering bijgestuurd. De extra financiering is een gemeenschappelijke inspanning van onderwijs en welzijn. Onderwijs zorgt voor 1,9 miljoen euro extra middelen, welzijn voor 2,6 miljoen euro verdeeld over lonen en werking.

De 'bijstellingen' bedragen in het totaal 110.344 duizend euro.

De belangrijkste bijstelling is het gevolg van de verwachte leerlingenstijging in het secundair onderwijs die zich vertaalt in een stijging van de BFT en extra middelen ten belope van 40.606 duizend euro.

Naast de financiering van de lonen secundair onderwijs via het begrotingsartikel FC0-1FDE2DD-WT worden ook de eigen ontvangsten op FC0-9FDETDG-OW (=middelenfonds) aangewend. Pas bij een begrotingsaanpassing is het saldo op deze fondsmiddelen gekend en wordt de aanwending van dit fonds bijgestuurd. Hierdoor was er bij de begrotingsaanpassing 2025 een extra aanwending van 51.590 duizend euro op dit fonds. Die extra financiering valt nu weg waardoor de financiering via dit begrotingsartikel met 51.590 duizend euro toeneemt. Dit zal in functie van het saldo eind 2025 bij de begrotingsaanpassing 2026 opnieuw bijgestuurd worden.

Daarnaast zijn er nog positieve bijstellingen van het beschikbaar budget omwille van de aanpassing van het krediet aan de stijging van de gemiddelde loonkost (vergrijzing/baremieke sprongen) (+1.976 duizend euro) en als gevolg van een actualisatie van de ramingen zij-instroom & lerarenbonus (6.354 duizend euro).

Naast de positieve bijstellingen, daalt het krediet als gevolg van een besparing ten belope van 794 duizend euro die het resultaat is van het verminderen van het aantal detacheringen.

Tot slot wordt de besparing die in 2025 werd doorgevoerd op de onbenutte middelen leraar specialist (10.612 duizend euro) teruggezet.

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FC0-1FBE2AA-PR	593	593	Meerkost lonen voor de oprichting type-5 ziekenhuisschool Limburg
Van FC0-1FGE2GE-WT	497	497	Er wordt een compensatie voorzien omwille van de k-diensten die zich omvormen tot een ziekenhuisschool
Naar FC0-1FBE2AA-PR	-3.589	-3.589	De ongebruikte middelen leraar-specialist worden terug naar de provisie geplaatst conform het regeerakkoord
Van GB0-1GEF2MX-IS	2.137	2.137	De cofinanciering van extra doelgroep omkadering in de onderwijsinternaten voor internen met een jeugdhulpmaatregel
Van FC0-1FBE2AA-PR	736	736	Extra omkadering kleuters en internen met IAC of OV4 verslag in de internaten conform decreet internaten
TOTAAL	374	374	

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling volume	40.606	40.606	Door de verwachte leerlingenstijging in het secundair onderwijs worden de BFT in plus bijgesteld
Bijstelling fondsmiddelen	51.590	51.590	In 2025 is éénmalig het opgebouwde saldo op de fondsmiddelen aangewend
Bijstelling loonkost	1.976	1.976	Aanpassing aan de stijging van de gemiddelde loonkost (vergrijzing/baremieke sprongen)
Zij-instroom & lerarenbonus	6.354	6.354	Actualisatie ramingen zij-instroom & lerarenbonus
Contingent detacheringen	-794	-794	I.h.k.v. de te behalen besparing in het volwassenenonderwijs werd het aantal detacheringen verminderd

Bijkomende maatregel BA 2025	10.612	10.612	In 2025 is éénmalig 20 miljoen euro bespaard op de onbenutte middelen leraar-specialist verdeeld over BO en SO
TOTAAL	110.344	110.344	

FC0-1FDE2DE-WT - WERKING GEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de werkingsmiddelen voor de schoolbesturen van het gewoon secundair onderwijs aangerekend. De schoolbesturen kunnen deze middelen inzetten voor de werking, uitrusting, groot onderhoud en investeringen in hun scholen. De werkingsmiddelen kunnen ook aangewend worden om personeelsleden aan te werven.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	535.072	535.072
<i>Index</i>	13.197	13.197
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	2.215	2.215
BO 2026	550.484	550.484

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er is voor het secundair enkel een wijziging vanwege de index (13.197 duizend euro) en de toekenning van bijkomende middelen door de leerlingenstijging (2.215 duizend euro).

Samen is dit goed voor een stijging met 15.412 duizend euro.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Parameter model: leerlingenevolutie	2.215	2.215	Door de positieve evolutie in de leerlingenaantallen stijgt het budget
TOTAAL	2.215	2.215	

FC0-1FDE2DF-WT - WERKING BUITENGEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de werkingsmiddelen voor de besturen van het buitengewoon secundair onderwijs aangerekend. De besturen kunnen deze middelen inzetten voor de werking, uitrusting en het groot onderhoud. De werkingsmiddelen kunnen ook aangewend worden om personeelsleden aan te werven.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	33.948	33.948
<i>Index</i>	860	860
<i>Compensaties</i>	22	22
<i>Andere bijstellingen</i>	1.077	1.077
BO 2026	35.907	35.907

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Het werkingsbudget voor het buitengewoon SO wordt voornamelijk gewijzigd door de index (+860 duizend euro) en daarnaast de stijging van het leerlingenaantal (+1077 duizend euro).

Er ook werkingsbudget toegekend via compensatie vanuit de AGODI-provisie voor de oprichting van een type 5 - ziekenhuisschool in Limburg.

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FC0-1FBE2AA-PR	22	22	Type 5-school ziekenhuisschool Limburg
TOTAAL	22	22	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Parameter model: leerlingenevolucie	1.077	1.077	Door de positieve evolutie in de leerlingenaantallen stijgt het budget
TOTAAL	1.077	1.077	

FC0-1FDE2DG-WT - SPECIFIEKE LOONBETALINGEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden de salariskosten aangerekend voor de kinderdagverblijven Brussel en het voor- en naschools toezicht in de scholen van het GO! in Brussel, alsook de salariskost van de gesubsidieerde contractuelen en de contractuelen van het Ministerie van Onderwijs, de salarissen voor tijdelijke werkonbekwaamheid van het contractueel personeel van het GO!, de terugbetaling woon-werkverkeer openbaar vervoer en de fietsvergoeding en loonkost van de busbegeleiders.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	112.575	112.575
<i>Index</i>	1.453	1.453
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	281	281
BO 2026	114.309	114.309

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De index zorgt voor een stijging van het budget met 1.453 duizend euro, daarnaast zijn er allerhande bijstellingen die zorgen voor een stijging van het budget met 281 duizend euro.

Bij BO 2026 besliste de Vlaamse Regering om een extra besparing door te voeren ten belope van 1,5 miljard over het geheel van de Vlaamse Overheid. Een onderdeel van deze extra besparingen zijn een reeks punctuele besparingen. Voor wat betreft onderwijs en vorming gaat het o.a. om het schrappen van financiering aan de Brusselse kinderdagverblijven (-1.206 duizend euro) en de voor- en naschoolse opvang in Brussel (-518 duizend euro).

Tegenover deze kredietvermindering als gevolg van deze punctuele besparingen, staan een aantal bijstellingen die het krediet laten aangroeien. Zo wordt het krediet verhoogd met 1.845 duizend euro omwille van een toename in het aantal personeelsleden dat met de fiets naar het werk komt en omwille van de prijsstijgingen van De Lijn. Daarnaast stijgt het budget met 215 duizend euro als gevolg van het prijseffect dat voornamelijk toe te schrijven is aan de vergrijzing. Tot slot neemt het krediet toe met 7 duizend euro voor de vergoeding voor de tijdelijke werkonbekwaamheid, op basis van de gemiddelde uitvoering van de laatste jaren.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Brusselse kinderdagverblijven	-1.206	-1.206	Deze besparingsmaatregel maakt deel uit van het pakket maatregelen dat wordt getroffen in kader van de begrotingsinspanningen
Voor- en naschoolse opvang Brussel	-518	-518	Deze besparingsmaatregel maakt deel uit van het pakket maatregelen dat wordt getroffen in kader van de begrotingsinspanningen
Vervoerskosten	1.845	1.845	Op basis van de raming van het aantal fietsers en gebruikers openbaar vervoer en rekening houdend met de prijsstijgingen van de Lijn en de NMBS in 2025 (die moeten terugbetaald worden aan de scholen in 2026) wordt er een bijkomend budget gevraagd
Prijseffect	215	215	Het prijseffect betreft de vergrijzing en de actualisatie van het vast bedrag van de eindejaarstoelage

Volume-effect	-62	-62	Volume-effect betreft de daling van de budgettaire fulltimes (=bft's) met één eenheid
TWO-vergoeding	7	7	Verhoging van de TWO-vergoeding (vergoeding voor de tijdelijke werkonbekwaamheid) o.b.v. de gemiddelde uitvoering van de voorbije jaren
TOTAAL	281	281	

FC0-1FDE2DH-WT - WERKING ONDERWIJSINTERNATEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de werkingsmiddelen voor de internaatsbesturen aangerekend. De internaatsbesturen kunnen deze middelen inzetten voor de werking, uitrusting, groot onderhoud en investeringen in hun internaten. De werkingsmiddelen kunnen ook aangewend worden om personeelsleden aan te werven. Daarnaast worden ook de middelen voor de bijkomende verblijfsdagen en de toelage in de inschrijvingsgelden voor ouders met ambulant beroep op deze allocatie aangerekend.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	14.199	14.199
<i>Index</i>	107	107
<i>Compensaties</i>	1.390	1.390
<i>Andere bijstellingen</i>	-277	-277
BO 2026	15.419	15.419

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het budget voor internaten wordt verhoogd met 107 duizend euro door de indexatie.

Daarnaast wordt het bedrag per interne opgetrokken wat de grootste stijging van de uitgave op dit artikel veroorzaakt (+1.136 duizend euro).

Het decretale afgesproken pad voor het transitiebudget zorgt voor een daling van 200 duizend euro (-600 duizend euro en +400 duizend euro).

De extra werkingsmiddelen voor internen uit de Jeugdhulp zorgt voor 454 duizend euro extra.

De bijstelling van -277 duizend euro door toepassing van de parameters in het model wordt bijna volledig verklaard door de daling van het aantal internen (-250 duizend euro).

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FB0-1FBE2AA-PR	400	400	Transitiebudget internaten
Van FC0-1FBE2AA-PR	1.136	1.136	Optrekken bedrag per interne
Van GB0-1GEF2MX-IS	454	454	Bijkomende verhoging internen uit de jeugdhulp
Naar FC0-1FBE2AA-PR	-600	-600	Terugzetten éénmalig compensatie (BO 2025) transitiebudget onderwijsinternaten
TOTAAL	1.390	1.390	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Evolutie aantal bijkomende verblijfsdagen art. 37 decreet onderwijsinternaten	-3	-3	Een daling in het aantal bijkomende verblijfsdagen zorgt voor een daling in het budget
Evolutie aantal ouders met een ambulant beroep	-24	-24	Een daling van het aantal internen met ouders met een ambulant beroep zorgt voor een daling in het budget
Daling aantal internen	-250	-250	Een daling van het aantal internen zorgt voor een daling van het budget
TOTAAL	-277	-277	

FC0-1FDE2DI-WT - LONEN LEERSTEUNCENTRA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de lonen van het personeel van de leersteuncentra aangerekend.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2025	248.613	248.613
<i>Index</i>	4.972	4.972
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	10.866	10.866
BO 2026	264.451	264.451

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De lonen voor de leersteuncentra stijgen door de index (4.972 duizend euro) en door een aantal bijstellingen ten belope van +10.866 duizend euro). De belangrijkste bijstelling is enerzijds het volume-effect (=groei) dat een bijkomend krediet van 10.050 duizend euro impliceert. Anderzijds is er de bijstelling van de gemiddelde loonkost die een meeruitgave van 816 duizend euro met zich meebrengt.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling volume	10.050	10.050	De groei van BA 2025 wordt verder doorgetrokken. Dit zal bij BA 2026 o.b.v. de gekende groei in 2025/2026 bijgestuurd worden
Bijstelling loonkost	816	816	Aanpassing aan de stijging van de gemiddelde loonkost (vergrijzing/baremieke sprongen)
TOTAAL	10.866	10.866	

FC0-1FDE2DJ-WT - WERKING LEERSTEUNCENTRA

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de werkmiddelen voor de besturen van de leersteuncentra aangerekend. Deze middelen kunnen ze inzetten voor de werking en de uitrusting van het leersteuncentrum.

Kredietevoluitie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2025	20.604	20.604
<i>Index</i>	506	506
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	582	582
BO 2026	21.692	21.692

Inhoudelijke toelichting kredietevoluitie:

Naast de indexatie (506 duizend euro) is er een geraamde stijging van het in aanmerking komende leerlingen, dit zorgt voor een meeruitgave van 582 duizend euro.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Leerlingenevoluitie	582	582	Omville van de positieve leerlingenevoluitie stijgt het budget
TOTAAL	582	582	

FC0-1FDE4DG-WT - SPECIFIEKE LOONBETALINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is de uitgavenzijde van het ontvangstenartikel FC0-9FDETDG-OW dat het 'Wedderecuperatiefonds' herbergt. Beide begrotingsartikels moeten samen bekeken worden.

De ontvangsten zijn de terugvorderingen van de salarissen, van de loonkost van de gedetacheerden en de PWB (personeel op het werkingsbudget).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	236.743	236.743
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-83.590	-83.590
BO 2026	153.153	153.153

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Om het saldo op het fonds niet te groot te laten worden, worden er extra middelen aangewend voor de lonen basis en secundair onderwijs.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling fondsmiddelen (basis)	-32.000	-32.000	Terugdraaien éénmalige aanwending 2025
Bijstelling fondsmiddelen (secundair)	-51.590	-51.590	Terugdraaien éénmalige aanwending 2025
TOTAAL	-83.590	-83.590	

VI. BELEIDSVELD II: HOGER ONDERWIJS

1. Inhoudelijk structuurelement 2.1 – Hoger onderwijs

De prestatie-indicator voor inhoudelijk structuurelement 2.1 – hoger onderwijs is het studierendement.

Benaming	Studierendement
Definitie	<i>Het percentage studiepunten waarvoor een student gemiddeld slaagt in 1 academiejaar, opgesplitst naar professioneel of academisch gerichte bachelor, graduaatsopleidingen en initiële masteropleidingen.</i>
Laatst gekende waarde	<i>Professioneel en academisch gerichte bachelor: 64% in het academiejaar 2023-2024. Graduaatsopleidingen: 61% in het academiejaar 2023-2024. Initiële masteropleidingen: 91% in het academiejaar 2023-2024.</i>
Streefwaarde/-norm	<i>De streefnorm is het bereiken van een hoger studierendement tegen academiejaar 2026-2027.</i>
Beleidsmatige relevantie	<i>Deze indicator kan gekoppeld worden aan de volgende operationele doelstelling: OD 11: Studievoortgang bewaken, onder meer door performante studieoriëntering</i>
Koppeling met Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of Landenspecifieke Aanbevelingen	<i>Deze indicator kan gekoppeld worden aan volgende Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling: 4.3. Tegen 2030 gelijke toegang garanderen voor alle vrouwen en mannen tot betaalbaar en kwaliteitsvol technisch, beroeps- en hoger onderwijs, met inbegrip van de universiteit.</i>
Budgettaire relevantie	<i>Deze indicator is gekoppeld aan het volgende begrotingsartikel: FD0-1FEE2EA-IS</i>

Het betreft een indicator die opgenomen is als Vlaamse Openbare Statistiek. Deze indicator is raadpleegbaar via: <https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/onderwijs-en-vorming/studierendement-in-het-hoger-onderwijs>.

Voor andere cijfers en indicatoren over dit inhoudelijk structuurelement verwijzen we door naar Dataloep. Dataloep is een interactieve toepassing waarmee je eenvoudig cijfers over het onderwijs in Vlaanderen opzoekt. U vindt grafieken, tabellen en kaarten terug die de gegevens overzichtelijk voorstellen. Voor dit inhoudelijk structuurelement vindt u er volgende data terug:

- [Inschrijvingen](#)
- [Studiebewijzen](#)
- [Onderwijsinstellingen](#)

Ook zijn er Vlaamse Openbare Statistieken over dit inhoudelijk structuurelement. Voor deze statistieken verwijzen we door naar de themapagina's van Statistiek Vlaanderen. Het gaat om:

- [Schoolbevolking](#)
- [Studieduur](#)
- [Drop-out](#)
- [Studiebewijzen](#)

- [Starters naar opleidingsniveau moeder](#)
- [Personeelsleden universiteiten](#)
- [Personeelsleden](#)
- [Onderwijsinstellingen](#)

Ten slotte bevat ook het [Statistisch jaarboek van het Vlaamse onderwijs](#) cijfers en indicatoren over dit inhoudelijk structuurelement.

1.1. Strategische doelstellingen

Strategische doelstelling 1: Inzetten op in de verbindende en emanciperende rol van Nederlands

Operationele doelstelling 10: Het Nederlands als onderwijstaal in het hoger onderwijs vrijwaren

Strategische doelstelling 2: De lat hoog leggen voor onderwijskwaliteit

Operationele doelstelling 11: Studievoortgang bewaken, onder meer door een performante studie-oriëntering

Strategische doelstelling 3: Sterk onderwijspersoneel garanderen

Operationele doelstelling 12: De lerarenopleidingen versterken

Strategische doelstelling 4: Investeren in sterk onderwijs

Operationele doelstelling 13: Investeren in hoger onderwijs

Strategische doelstelling 6: Het aanbod in het hoger onderwijs actualiseren

Operationele doelstelling 14: Het aanbod in het hoger onderwijs actualiseren

1.2. Operationele doelstellingen

Operationele doelstelling 10: Het Nederlands als onderwijstaal in het hoger onderwijs vrijwaren

Ik waarborg dat Nederlands behouden blijft als onderwijstaal in het hoger onderwijs en dat elke student de mogelijkheid heeft om een opleiding in het Nederlands te volgen. De regeringscommissarissen blijven nauwgezet toezien op het naleven van de decretale taalregeling.

Gekoppelde begrotingsartikelen:

FDO-1FEE2EA-IS – HOGER ONDERWIJS – BASISFINANCIERING

FDO-1FEE2EB-IS – HOGER ONDERWIJS – ANDERE

FDO-1FEE2EB-WT – HOGER ONDERWIJS - ANDERE

Operationele doelstelling 11: Studievoortgang bewaken, onder meer door een performante studie-oriëntering

Ik blijf jongeren ondersteunen in hun studiekeuze bij de overgang van het secundair naar het hoger onderwijs. Zo zet ik de initiatieven rond het exploratie-instrument Columbus en de starttoetsen met verplichte remediëring verder.

Ook via de organisatie van de SID-in beurzen en de brochure 'Wat na het secundair onderwijs?' ondersteun ik jongeren in hun studie- of beroepskeuze.

De sector van centra voor leerlingenbegeleiding (clb) zal de resultaten van het project Keuzebegeleiding SO-HO-Arbeidsmarkt verder implementeren op Onderwijskiezer en de SID-in tool. De scope wordt hierbij verbreed naar het proces van onderwijsloopbaanbegeleiding, ook op andere momenten in het schooltraject.

Op basis van de evaluaties over de toelatingsexamens arts, tandarts en dierenarts pas ik zo nodig de regelgeving en het organisatiemodel, dit wil zeggen de wijze waarop het examen wordt afgenomen en de inhoud, van deze examens aan.

Ik werk aan een evaluatie van de studievoorgangsmaatregelen in het hoger onderwijs en voorzie indien nodig een herziening.

Gekoppelde begrotingsartikelen:

FDO-1FEE2EA-IS – HOGER ONDERWIJS – BASISFINANCIERING

Operationele doelstelling 12: De lerarenopleidingen versterken

Ik blijf de beleidsprioriteiten uit de engagementsverklaring verder opvolgen. De lerarenopleidingen zullen over de uitvoering van de prioriteiten rapporteren aan het Vlaams Parlement.

Daarnaast werkt de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) op mijn vraag tegen het einde van 2025 aan een studie om de lerarenopleidingen kleuter- en lager onderwijs te versterken. Deze studie gaat over het versterken van het curriculum, de samenwerking met het werkveld en het uitwerken van een kader voor kwaliteitscontrole. Ik werk de voorstellen uit deze studie verder uit.

Het doorlopen van de remediëring na de starttoets wordt opgenomen binnen de studievoortgangsmaatregelen die de hogescholen hanteren (zie OD 11).

Gekoppelde begrotingsartikelen:

FDO-1FEE2EA-IS – HOGER ONDERWIJS – BASISFINANCIERING

Operationele doelstelling 13: Investeren in hoger onderwijs

Ik onderzoek de mogelijkheden van een bijkomende financiële injectie voor de graduaatsopleidingen. Tegelijk wordt een rationalisatieoefening uitgevoerd bij de hogescholen om het opleidingsaanbod in Vlaanderen optimaler over de regio's te spreiden. De instellingen zullen hiertoe eerst een voorstel doen.

De regeringscommissarissen maken een analyse van de uitgavenposten die onder de noemer "marketing, sponsoring en reclame" vallen. Dit gebeurt met het oog op de inschatting van onder meer de pertinentie, het individueel gewicht en de onderlinge verhouding van de bedragen in relatie tot de werkingsuitkeringen en studentenpopulatie van de instellingen. Ik zal de conclusies met de regeringscommissarissen bespreken en, indien noodzakelijk, beleidsinitiatieven opstarten. Verder overleg met de universiteiten en hogescholen zal ook uitwijzen of er hiervoor een zelfregulerend en begrenzend kader mogelijk is.

Gekoppelde begrotingsartikelen:

FDO-1FEE2EA-IS – HOGER ONDERWIJS – BASISFINANCIERING

FDO-1FEE2EB-IS – HOGER ONDERWIJS – ANDERE

FDO-1FEE2EB-WT – HOGER ONDERWIJS – ANDERE

Operationele doelstelling 14: Het aanbod in het hoger onderwijs actualiseren

Ik werk verder aan een procedure om te komen tot een rationeel en geactualiseerd studieaanbod dat aansluit bij recente ontwikkelingen uit onderzoek en de vragen die van de arbeidsmarkt komen. De focus moet liggen op een betere territoriale spreiding van het aanbod enerzijds en maximale instellingsoverstijgende samenwerking en overleg tussen de hogeronderwijsinstellingen en het afnemend veld anderzijds. Ik werk aan een kader voor microcredentials.

In uitvoering van het Vlaamse defensieplan ga ik na hoe de huidige samenwerking met de Koninklijke Militaire School kan worden versterkt. Ik vraag aan de hogeronderwijsinstellingen om aspecten die leiden tot een betere Vlaamse defensie op te nemen in hun opleidingsprogramma's.

Ik ga verder in overleg met de federale overheid om te onderzoeken of en hoe de politiescholen kunnen worden overgeheveld, inclusief de bijbehorende financiering.

Gekoppelde begrotingsartikelen:

FDO-1FEE2EA-IS – HOGER ONDERWIJS – BASISFINANCIERING

FDO-1FEE2EB-IS – HOGER ONDERWIJS – ANDERE

FDO-1FEE2EB-WT – HOGER ONDERWIJS – ANDERE

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

HOGER ONDERWIJS, MVG excl. DAB

	AO			TO		
	BA 2025	evolutie	BO 2026	BA 2025	evolutie	BO 2026
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	0	0	0	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	493	-493	0	100	0	100
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	493	-493	0	100	0	100

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Binnen het ISE Hoger Onderwijs wordt circa 100 duizend euro aan toegewezen ontvangsten geraamd. De terugstortingen van onverschuldigde salarissen kunnen op voorhand niet ingeschat worden, de raming wordt bijgevolg jaarlijks constant gehouden.

De algemene ontvangsten van 2025 worden teruggedraaid, het betrof éénmalige ontvangsten uit terugvorderingen in het kader van het voorsprongfonds. Deze projecten zijn nu afgerond.

	VAK			VEK		
	BA 2025	evolutie	BO 2026	BA 2025	evolutie	BO 2026
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	13.608	-3.254	10.354	13.608	-3.254	10.354
Toelagen (interne stromen (IS))	2.614.211	33.771	2.647.982	2.614.211	33.771	2.647.982
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	2.627.819	30.517	2.658.336	2.627.819	30.517	2.658.336

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Binnen het inhoudelijk structuurelement 'Hoger Onderwijs' wordt voor 2026 in totaal een benodigd krediet van ongeveer 2,66 miljard euro begroot. Dit betreft de lonen en werkingsmiddelen van de hogescholen, universiteiten en instituten voor het hoger onderwijs.

Bij begrotingsaanpassing 2025 bedroeg het budget nog 2,62 miljard. Dit betekent dat er bij BO 2026 sprake is van een budgetstijging met 31 miljoen euro.

In de volgende overzichtstabellen wordt een meer gedetailleerd overzicht gegeven van de ontvangsten en uitgaven die binnen dit ISE werden ingeschreven.

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

FD0-9FEEAEA-OI - HOGER ONDERWIJS - BASISFINANCIERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel betreft een algemeen ontvangstenartikel waarop de relancemiddelen (voorsprongfonds) teruggevorderd werden bij de hogescholen en universiteiten in 2025 op basis van de inhoudelijke en financiële controles.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2025	493	0	0
Bijstellingen BO 2026	-493	0	0
BO 2026	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het betreft éénmalige ontvangsten in 2025. Er worden geen ontvangsten in 2026 voorzien aangezien de voorsprongfonds-projecten zijn afgelopen.

FD0-9FEETEA-OI - HOGER ONDERWIJS - BASISFINANCIERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit ontvangstenartikel is gekoppeld aan het uitgavenartikel FD0-1FEE4EA-IS 'Recuperatiefonds'.

De Codex Hoger Onderwijs voorziet in een fonds voor het hoger onderwijs (art III.36 - Recuperatiefonds hoger onderwijs). Aan dit fonds worden alle ontvangsten toegewezen die voortvloeien uit

- terugvorderingen ten aanzien van het hogescholenonderwijs (terugstorting van onverschuldigde salarissen en vergoedingen)
- terugvorderingen kinéfonds (terugstorten salarissen personeelsleden met betrekking buiten een instelling voor hoger onderwijs)
- middelen ontvangen vanuit het Klimaatfonds voor CO2-reducerende maatregelen in het hoger onderwijs.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2025	0	100	0
Bijstellingen BO 2026	0	0	0
BO 2026	0	100	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De ontvangsten voor 2026 worden geraamd op 100 duizend euro. Dit zijn de ontvangsten voortkomend uit terugvorderingen op de basisfinanciering hoger onderwijs en ontvangsten kinéfonds.

De terugvorderingen in het kader van het kinéfonds bedroegen in 2024 minder dan 10 duizend euro, in 2026 wordt verwacht dat deze in dezelfde grootteorde zullen liggen. De terugstortingen van onverschuldigde salarissen kunnen op voorhand niet ingeschat worden, de raming wordt bijgevolg jaarlijks constant gehouden.

FD0-9FEETEA-OW - HOGER ONDERWIJS - BASISFINANCIERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit ontvangstenartikel is gekoppeld aan het uitgavenartikel FD0-1FEE4EA-IS 'Recuperatiefonds'.

De Codex Hoger Onderwijs voorziet in een fonds voor het hoger onderwijs (art III.36 - Recuperatiefonds hoger onderwijs). Op dit ontvangstenartikel werden middelen ontvangen vanuit het Klimaatfonds voor CO2-reducerende maatregelen in het hoger onderwijs.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2025	0	0	0
Bijstellingen BO 2026	0	0	0
BO 2026	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Deze klimaatprojecten zijn afgelopen, er zullen dus geen ontvangsten meer op dit artikel gebeuren.

Uitgavenartikelen

FD0-1FEE2EA-IS - HOGER ONDERWIJS - BASISFINANCIERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de basisfinanciering van het hoger onderwijs in Vlaanderen aangerekend. Deze basisfinanciering omvat onder andere:

- de werkingsenveloppe voor het hoger onderwijs (hogescholen en universiteiten) en de Hogere Zeevaartschool
- de centrale personeelsuitgaven voor het centraal fonds en het meester- vak en dienstpersoneel aan de hogescholen,
- de toelage voor het praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek aan de hogescholen,
- de toelage voor de aanvullende onderzoeksmiddelen aan de universiteiten en de hogescholen,

- de bijdrage aan de wettelijke en conventionele werkgeversbijdragen van de universiteiten,
- de toelage voor studentenvoorzieningen binnen het hoger onderwijs,
- de toelage het instituut voor joodse studies (IJOS),
- de aanvullende middelen ten behoeve van de beursstudenten hoger onderwijs.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	2.598.833	2.598.833
<i>Index</i>	40.541	40.541
<i>Compensaties</i>	880	880
<i>Andere bijstellingen</i>	-7.890	-7.890
BO 2026	2.632.364	2.632.364

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

De indexering wordt verklaard door het effect van de overschrijding van de spilindex in januari 2025 en een correctie van de gezondheidsindex van 3% naar 2.6% voor BA 2025.

Bij BO 2026 besliste de Vlaamse Regering om een extra besparing door te voeren ten belope van 1,5 miljard over het geheel van de Vlaamse Overheid. Deze besparingen wordt binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming gerealiseerd door een aantal punctuele besparingen.

- 1° De financierbaarheid van niet-EER-studenten in anderstalige opleidingen wordt vanaf het begrotingsjaar 2026 beperkt door een bedrag in mindering te brengen bij de werkingsuitkeringen van de universiteiten en hogescholen. De financieringspunten per instelling en per finaliteit worden afgetopt als het aantal opgenomen studiepunten door niet-EER studenten hoger ligt dan 2%. Dit zorgt in 2026 voor een bijstelling van -20.206 duizend euro.
 - Vanaf het begrotingsjaar 2026 wordt de bijkomende financiering voor de hogeronderwijsinstellingen die een vestigingsplaats hebben in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad stopgezet. Dit zorgt voor een bijstelling van -10.580 duizend euro.
- 2° Vanaf begrotingsjaar 2026 wordt de financiering van het Instituut voor Europese Studies (IES) en het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid (IOB) stopgezet. De huidige beheersovereenkomsten lopen af op 31 december 2025. Er werd besloten dat er geen vernieuwing van de beheersovereenkomsten zal plaatsvinden. Vanaf 1 januari 2026 zal de jaarlijkse financiering dan ook stopgezet worden. Dit zorgt voor een bijstelling van -4.945 duizend euro.
- 3° Voor het begrotingsjaar 2026 zal een bedrag van -10.300 duizend euro afgehouden worden van de werkingsmiddelen van de hogescholen en universiteiten, dit is een lineaire compensatie voor het aantal niet EER studenten in Nederlandstalige opleidingen. De verdeling hiervoor werd gemaakt a rato van het aandeel niet EER-studenten in alle opleidingen, gecombineerd met het aandeel in de totale werkingsuitkering van de hogescholen en de universiteiten.

Artikel III.6 van de Codex Hoger Onderwijs stelt dat, indien de opgenomen studiepunten binnen een bepaald onderwijsdeelbudget met meer dan 2% stijgen ten

opzichte van de referentiepunten ook de onderwijsdeelbudgetten met 2% moeten toenemen. Uit berekeningen blijkt dat voor begrotingsjaar 2026 er een positieve klik is voor de professioneel gerichte opleidingen, de hogere kunstopleidingen, de universitaire opleidingen en de graduaatopleidingen. Voor de werkingsmiddelen van de Hogere Zeevaartschool is er een negatieve klik (afname met 2%).

Flankerend met het onderwijsdeelbudget aan de universiteiten dient het variabel onderzoeksbudget voor de academische opleidingen (VOZ) te evolueren om de 55/45-regel (art III.5§3) te respecteren.

Ten gevolge van het kliksysteem nemen de middelen in totaal toe met 38.141 duizend euro.

Er wordt 880 duizend euro gecompenseerd naar de basisfinanciering hoger onderwijs vanuit FD0-1FGE2BA-WT. Deze middelen worden ingezet in het kader van de financiering van nieuwe opleidingen binnen het hoger onderwijs.

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FD0-1FGE2BA-WT	880	880	Financiering nieuwe opleidingen
TOTAAL	880	880	

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Punctuele maatregelen BO 2026 - Onderwijs: niet-EER-studenten	-20.206	-20.206	Beperking financierbaarheid niet-EER studenten
Punctuele maatregelen BO 2026 - Onderwijs: hoger onderwijs Brussel	-10.580	-10.580	Stopzetting bijkomende Brusselmiddelen
Klikmechanisme hoger onderwijs	38.141	38.141	Toepassing klikmechanisme op de budgetten van de variabele onderwijsdelen
Punctuele maatregelen BO 2026 - Onderwijs: instituten hoger onderwijs	-4.945	-4.945	Stopzetting financiering van de bijzondere universitaire instituten IES en IOB
Punctuele maatregelen BO 2026: besparing werkingsmiddelen	-10.300	-10.300	
TOTAAL	-7.890	-7.890	

FD0-1FEE2EB-IS - HOGER ONDERWIJS - ANDERE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de andere werkingsmiddelen van het hoger onderwijs aangerekend. Deze middelen hebben betrekking op de werkingsmiddelen aan de studiecentra open hoger onderwijs (Codex Hoger Onderwijs, art III.72), de toelagen aan de universitaire associaties (art III.77), de werkingsmiddelen aan de Faculteit voor Protestantse Theologie en Religiestudies (FPTR) en de Evangelische Theologische

Faculteit (ETF) (art III.114), en de werkingsmiddelen aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG) (art III.118).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	15.278	15.278
<i>Index</i>	240	240
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	15.518	15.518

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Met uitzondering van de indexering zijn er geen wijzigingen ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2025.

FD0-1FEE2EB-WT - HOGER ONDERWIJS - ANDERE**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel heeft betrekking op de financiering van de hogere instituten voor schone kunsten en van instellingen die excellente kunstopleidingen organiseren is vervat in artikel III.119 van de Codex Hoger Onderwijs. Dit zijn Orpheus Instituut, P.A.R.T.S. en International Opera Academy.

In uitvoering van dit decreet zijn beheersovereenkomsten tussen deze instellingen en de Vlaamse Regering afgesloten.

Daarnaast kent de Vlaamse Regering aan de Universiteit Gent, ten behoeve van de werking van het UZ Gent, jaarlijks een tegemoetkoming toe voor de betaling van de verhoogde loonlasten en andere in geld waardeerbare voordelen die voortvloeien uit sectorale akkoorden die door de Vlaamse Regering zijn gesloten over de sectorale programmatie en die op het UZ Gent van toepassing zijn (Decreet van 3 februari 2017 betreffende de re-integratie van het Universitair Ziekenhuis Gent in de Universiteit Gent).

Ten slotte wordt vanop dit artikel in uitvoering van CAO I de kost betaald die gekoppeld is aan het faciliteren van vakbondsopdrachten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	13.608	13.608
<i>Index</i>	106	106
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-3.360	-3.360
BO 2026	10.354	10.354

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Bij BO 2026 besliste de Vlaamse Regering om een extra besparing door te voeren ten belope van 1,5 miljard over het geheel van de Vlaamse Overheid. Deze besparingen wordt binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming gerealiseerd door een aantal punctuele besparingen. In dit kader werd besloten om de huidige

beheersovereenkomsten met Antwerp Management School (AMS) en Vlerick Business School (VBS), die aflopen op 31 december 2025, niet te vernieuwen. Vanaf 1 januari 2026 zal de financiering dan ook stopgezet worden. Dit zorgt voor een bijstelling van -3.360 duizend euro.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Punctuele maatregel onderwijs: instituten hoger onderwijs	-3.360	-3.360	Stopzetting subsidies Antwerp Management School en de Vlerick Business School
TOTAAL	-3.360	-3.360	

FD0-1FEE4EA-IS - HOGER ONDERWIJS - BASISFINANCIERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit uitgavenartikel is gekoppeld aan de ontvangstenartikelen FD0-9FEETEA-OI en FD0-9FEETEA-OW.

De Codex Hoger Onderwijs voorziet in een fonds voor het hoger onderwijs (art III.36 - Recuperatiefonds hoger onderwijs).

De ontvangsten op dit fonds bestaan uit terugvorderingen hogescholenonderwijs (terugstorten onverschuldigde salarissen en vergoedingen), terugvorderingen kinéfonds (terugstorten salarissen personeelsleden met betrekking buiten een instelling voor hoger onderwijs) en middelen ontvangen vanuit het Klimaatfonds voor CO2-reducerende maatregelen in het hoger onderwijs. De middelen van het fonds kunnen dan ook worden aangewend voor de betaling van de werkingsuitkeringen aan de hogescholen, de betaling van de investeringstoelagen aan de hogescholen en universiteiten in het kader van het Vlaams Klimaatbeleidsplan, en de betaling van andere uitgaven ten voordele van het Vlaamse hoger onderwijs.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2025	100	100
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	100	100

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De ontvangsten voor 2026 worden geraamd op 100 duizend euro. Dit zijn de ontvangsten voortkomend uit terugvorderingen op de basisfinanciering hoger onderwijs en ontvangsten kinefonds. De terugvorderingen in het kader van het kinefonds bedroegen in 2024 minder dan 10 duizend euro, in 2026 wordt verwacht dat deze in dezelfde grootteorde zullen liggen. De terugstortingen van onverschuldigde salarissen kunnen op voorhand niet ingeschat worden, de raming wordt bijgevolg jaarlijks constant gehouden. De klimaatprojecten bij de hogescholen en universiteiten zijn afgelopen, hiervoor zijn er in 2026 geen ontvangsten of uitgaven meer.

1.3.2. Overige entiteiten onder toezicht

Universiteiten en hogescholen

OMSCHRIJVING

De hogescholen, de universiteiten en de andere ambtshalve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs behoren ESR-matig tot de sector 1312 van de Vlaamse Deelstaatoverheid en moeten bijgevolg geconsolideerd worden. De ESR-begrotingen van al betrokken instellingen worden ter publicatie samengevoegd. De instellingen staan in voor het aanbod hoger onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek.

1. Inhoudelijk structuurelement 3.1 – Deeltijds kunstonderwijs

De prestatie-indicator voor inhoudelijk structuurelement 3.1 – deeltijds kunstonderwijs is het aantal financierbare inschrijvingen in het deeltijds kunstonderwijs.

Benaming	<i>Aantal financierbare inschrijvingen in het deeltijds kunstonderwijs</i>
Definitie	<i>Deze indicator betreft inschrijvingen in het deeltijds kunstonderwijs. Meer specifiek gaat het om inschrijvingen die voldoen aan de voorwaarden voor financiering: de leerling heeft het inschrijvingsgeld voor 1 november betaald, volgt regelmatig de lessen en heeft binnen een graad ten hoogste 1 leerjaar overgezet.</i>
Laatst gekende waarde	<i>210.685 financierbare inschrijvingen in het schooljaar 2024-2025.</i>
Streefwaarde/-norm	<i>De streefnorm is een verhoging van het aantal financierbare inschrijvingen tegen het schooljaar 2026-2027.</i>
Beleidsmatige relevantie	<i>Deze prestatie-indicator kan gelinkt worden aan volgende operationele doelstelling: OD 15: Streven naar een toegankelijk en kwaliteitsvol deeltijds kunstonderwijs</i>
Koppeling met Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of Landenspecifieke Aanbevelingen	<i>Deze indicator kan gekoppeld worden aan volgende Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling: 4.7 Er tegen 2030 voor zorgen dat alle leerlingen kennis en vaardigheden verwerven die nodig zijn om duurzame ontwikkeling te bevorderen, onder andere via vorming omtrent duurzame ontwikkeling en duurzame levenswijzen, mensenrechten, gendergelijkheid, de bevordering van een cultuur van vrede en geweldloosheid, wereldburgerschap en de waardering van culturele diversiteit en van de bijdrage van de cultuur tot de duurzame ontwikkeling.</i>
Budgettaire relevantie	<i>Deze indicator is gekoppeld aan volgende begrotingsartikelen: FC0-1FFE2CA-WT FC0-1FFE2CB-WT</i>

Het betreft een indicator die opgenomen is als Vlaamse Openbare Statistiek. Deze indicator is raadpleegbaar via: <https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/onderwijs-en-vorming/schoolbevolking-deeltijds-kunstonderwijs>.

Voor andere cijfers en indicatoren over dit inhoudelijk structuurelement verwijzen we door naar Dataloep. Dataloep is een interactieve toepassing waarmee je eenvoudig cijfers over het onderwijs in Vlaanderen opzoekt. U vindt grafieken, tabellen en kaarten terug die de gegevens overzichtelijk voorstellen. Voor dit inhoudelijk structuurelement vindt u er volgende data terug:

- [Onderwijsinstellingen](#)

Ook zijn er Vlaamse Openbare Statistieken over dit inhoudelijk structuurelement. Voor deze statistieken verwijzen we door naar de themapagina's van Statistiek Vlaanderen. Het gaat om:

- [Schoolbevolking](#)
- [Personeelsleden](#)
- [Onderwijsinstellingen](#)

Ten slotte bevat ook het [Statistisch jaarboek van het Vlaamse onderwijs](#) cijfers en indicatoren over dit inhoudelijk structuurelement.

1.1. Strategische doelstellingen

Strategische doelstelling 2: De lat hoog leggen voor onderwijskwaliteit

Operationele doelstelling 15: Streven naar een toegankelijk en kwaliteitsvol deeltijds kunstonderwijs

1.2. Operationele doelstellingen

Operationele doelstelling 15: Streven naar een toegankelijk en kwaliteitsvol deeltijds kunstonderwijs

Planlast wordt vermeden door het aantal verplichte documenten te reduceren en procedures te vereenvoudigen, bijvoorbeeld in de samenwerking met amateurkunstgroepen in het kader van de alternatieve leercontext.

Ik onderzoek hoe de indeling van het opleidingsaanbod in studierichtingen, opties en muziekinstrumenten vereenvoudigd kan worden zodat de procedure voor programmaties en onderwijsbevoegdheden efficiënter kan verlopen, in afwachting daarvan kunnen in 2026 geen aanvragen voor nieuw aanbod ingediend worden.

Gekoppelde begrotingsartikelen:

FCO-1FFE2CA-WT – LONEN DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS

FCO-1FFE2CB-WT – WERKING DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2025	evolutie	BO 2026	BA 2025	evolutie	BO 2026
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	0	0	0	30.318	2.682	33.000
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	30.318	2.682	33.000

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Omwille van de leerlingenevolutie wordt er een verhoging van de ontvangsten voorzien in 2026.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2025	evolutie	BO 2026	BA 2025	evolutie	BO 2026
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	354.619	12.169	366.788	354.619	12.169	366.788
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	354.619	12.169	366.788	354.619	12.169	366.788

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Het globale budget voor het inhoudelijk structuurelement deeltijds kunstonderwijs evolueert bij BO 2026 van 354.619 duizend euro naar 366.788 duizend euro. Dit is een krediettoename van 12.169 duizend euro of 3,4%.

De evolutie wordt deels verklaard door de index in de lonen en werkingsmiddelen (effect overschrijding spilindex in januari 2025). Er is ook een bijstelling in de lonen (+6799 duizend euro) en de uitgaven op het fonds inschrijvingsgelden zijn gedaald met 1099 duizend euro.

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

FC0-9FFETCA-OW - LONEN DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel vormt de ontvangstenzijde van het begrotingsfonds dat werd opgericht om de aanwending van inschrijvingsgelden die vanuit de instellingen van het dko naar AGODI worden doorgestort, mogelijk te maken (het Fonds Inschrijvingsgelden dko). De middelen worden gebruikt om de lonen in het deeltijds kunstonderwijs te betalen.

De gesubsidieerde academies ontvangen geen werkingsmiddelen uit de onderwijsbegroting. Zij mogen een deel van de inschrijvingsgelden behouden als werkingsmiddelen. De geraamde werkingsmiddelen van de gesubsidieerde academies worden eveneens vermeld op de ontvangstenzijde.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2025	0	30.318	0
Bijstellingen BO 2026	0	2.682	0
BO 2026	0	33.000	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Omwille van de leerlingenevolutie (stijgend) wordt er een verhoging van 2.682 duizend euro in de ontvangsten voorzien in 2026.

Uitgavenartikelen

FC0-1FFE2CA-WT - LONEN DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kredieten op dit begrotingsartikel worden aangewend voor de uitbetaling van de lonen van de personeelsleden werkzaam in het deeltijds kunstonderwijs.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	321.171	321.171
<i>Index</i>	6.423	6.423
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	6.799	6.799
BO 2026	334.393	334.393

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De overschrijding van de spilindex in januari 2025 resulteert in een krediettoename met 6.423 duizend euro.

Daarnaast zijn er allerlei bijstellingen die zorgen voor een stijging van het budget met 6.799 duizend euro.

Zo worden de loonkredieten verhoogd met 5.446 duizend euro als gevolg van een volume-effect, meer precies de stijging van het aantal leerlingen in de telling van 01/02/2025. Die stijging gaf aanleiding tot 75 bijkomende fulltimes voor 2026.

Daarnaast stijgt het budget met 97 duizend euro omwille van de actualisatie van het vast bedrag van de eindejaarstoelage.

De inkomsten 2025 uit het fonds inschrijvingsgelden dko (26.896 duizend euro) worden aangewend in het loonmodel BO 2026 om een deel van de loonkost te financieren. Dit is een voorlopige inschatting die gebaseerd is op het gemiddelde van de inschrijvingsgelden van de afgelopen schooljaren.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Prijseffect	97	97	Het prijseffect is te wijten aan de actualisatie van het vast bedrag van de eindejaarstoelage.
Fonds inschrijvingsgelden dko	1.256	1.256	De inkomsten 2025 uit het fonds inschrijvingsgelden dko worden aangewend in het loonmodel BO2026 om een deel van de loonkost te financieren
Volume-effect	5.446	5.446	Het volume-effect in het deeltijds kunstonderwijs wordt verklaard door de stijging van het aantal leerlingen
TOTAAL	6.799	6.799	

FC0-1FFE2CB-WT - WERKING DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit zijn de werkingsmiddelen voor het GO! en de werkingsmiddelen voor de Beiaardschool.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	1.874	1.874
<i>Index</i>	46	46
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	1.920	1.920

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Behalve een indexatie van het budget zijn er geen wijzigingen ten opzichte van begrotingsaanpassing 2025.

FC0-1FFE4CA-WT - LONEN DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is de uitgavenzijde van het begrotingsfonds dat werd opgericht om de aanwending van inschrijvingsgelden die vanuit de instellingen van het dko naar AGODI worden doorgestort, mogelijk te maken (het Fonds Inschrijvingsgelden dko). De middelen worden gebruikt om de lonen in het deeltijds kunstonderwijs te betalen.

De gesubsidieerde academies ontvangen geen werkingsmiddelen uit de onderwijsbegroting. Zij mogen een deel van de inschrijvingsgelden behouden als werkingsmiddelen. De geraamde werkingsmiddelen van de gesubsidieerde academies worden eveneens vermeld op de ontvangstenzijde (FC0-9FDDTCA-OW).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	31.574	31.574
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-1.099	-1.099
BO 2026	30.475	30.475

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De uitgaven op het fonds inschrijvingsgelden worden 1.099 duizend euro lager ingeschat en dit omwille van de combinatie van enerzijds het leerlingenaantal voor schooljaar 2025-2026 en anderzijds het saldo BA 2025.

De inkomsten 2025 op het fonds inschrijvingsgelden worden in 2026 uitgegeven op het fonds om een deel van de lonen te betalen in het dko. Op dit moment worden de

inkomsten 2025 geraamd op basis van de inkomsten van de vier voorafgaande jaren. Bij de BA2026 zijn de inkomsten 2025 definitief gekend en worden de uitgaven 2026 op het fonds bijgesteld.

Op basis van de ingerichte lestijden in het schooljaar 24-25 ligt de raming van de werkmiddelen van de gesubsidieerde academies 157 duizend euro hoger dan in het vorige schooljaar.

De bovenstaande verduidelijking resulteert in een daling met 1.099 duizend euro voor de uitgaven van het fonds inschrijvingsgelden dko.

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Raming WM en loonkosten	-1.099	-1.099	Raming werkmiddelen en loonkosten o.b.v. leerlingenaantal en het geraamd saldo BA 2025
TOTAAL	-1.099	-1.099	

2. Inhoudelijk structuurelement 3.2- Volwassenenonderwijs

De Vlaamse Regering heeft bepaald dat er een uitgaventoetsing moet worden uitgevoerd met als onderwerp 'Arbeidsmarktgerichte opleidingen voor volwassenen'. De resultaten van de uitgaventoetsing worden verwacht op 01/07/2026 (https://data-onderwijs.vlaanderen.be/documenten/bestanden/PVA_UT_AOV_inclbijlagen.pdf). Er wordt geen voorafname gedaan op deze oefening om een prestatie-indicator te formuleren.

Voor andere cijfers en indicatoren over dit inhoudelijk structuurelement verwijzen we door naar Dataloep. Dataloep is een interactieve toepassing waarmee je eenvoudig cijfers over het onderwijs in Vlaanderen opzoekt. U vindt grafieken, tabellen en kaarten terug die de gegevens overzichtelijk voorstellen. Voor dit inhoudelijk structuurelement vindt u er volgende data terug:

- [Inschrijvingen](#)
- [Onderwijsinstellingen](#)

Ook zijn er Vlaamse Openbare Statistieken over dit inhoudelijk structuurelement. Voor deze statistieken verwijzen we door naar de themapagina's van Statistiek Vlaanderen. Het gaat om:

- [Schoolbevolking](#)
- [Personeelsleden](#)
- [Onderwijsinstellingen](#)

Ten slotte bevat ook het [Statistisch jaarboek van het Vlaamse onderwijs](#) cijfers en indicatoren over dit inhoudelijk structuurelement.

2.1. Strategische doelstellingen

Strategische doelstelling 1: Inzetten op de verbindende en emanciperende rol van Nederlands

Operationele doelstelling 16: Nederlands versterken via het volwassenenonderwijs

Strategische doelstelling 2: De lat hoog leggen voor onderwijskwaliteit

Operationele doelstelling 17: De participatie aan levenslang leren verhogen door meer in te zetten op diplomagerichte opleidingen en functionele geletterdheid

Strategische doelstelling 4: Investeren in sterk onderwijs

Operationele doelstelling 18: Investeren in Nederlands voor volwassenen

2.2. Operationele doelstellingen

Operationele doelstelling 16: Nederlands versterken via het volwassenenonderwijs

Ik wijzig het decreet betreffende het volwassenenonderwijs met betrekking tot opleidingen Nederlands Tweede Taal (NT2). Het besluitvormingsproces voor de verhoging van het vereiste taalniveau voor inburgeraars naar B1 mondeling wordt in nauwe samenwerking met de minister bevoegd voor Inburgering en Integratie opgestart. Ik laat daarnaast gestandaardiseerde testen voor de mondelinge vaardigheden op niveau B1 ontwikkelen.

Voor ouders die een deelnamebewijs van de kennis van het Nederlands moeten voorleggen, wordt een regeling uitgewerkt waarbij deze ouders snel ingeschreven kunnen worden bij de centra voor basiseducatie of centra voor volwassenenonderwijs in . Ik monitor voortdurend of het aanbod de vraag volgt en neem initiatieven waar nodig.. Verder stimuleer ik de samenwerking tussen het leerplichtonderwijs en het volwassenenonderwijs. Hiermee wil ik ouders via taalintegratietrajecten vlotter laten doorstromen naar het NT2-aanbod van het volwassenenonderwijs. Ik lanceer hiervoor een projectoproep (zie ook OD 21).

Gekoppelde begrotingsartikelen:

FDO-1FFE2FA-WT – LONEN VOLWASSENENONDERWIJS

FDO-1FFE2FB-WT – WERKING VOLWASSENENONDERWIJS

FDO-1FFE2FC-WT – VOLWASSENENONDERWIJS – ANDERE

Operationele doelstelling 17: De participatie aan levenslang leren verhogen door meer in te zetten op diplomagerichte opleidingen en functionele geletterdheid

De uitgaventoetsing 'Kan een betere coördinatie/afstemming tussen de publieke opleidingsverstrekkers (VDAB, volwassenenonderwijs, Syntra) voor arbeidsmarktgerichte opleidingen voor volwassenen leiden tot een efficiëntere inzet van middelen en tot een betere taakverdeling?' wordt uitgevoerd en zal midden volgend jaar worden gepubliceerd. Op basis van de resultaten bekijk ik vanuit mijn bevoegdheden Onderwijs en Werk, én in samenspraak met de minister bevoegd voor Economie ,of een aanpassing van de regelgeving en financiering noodzakelijk is. Dit om een rationeler aanbod met een duidelijke toeleidingstructuur en een structurele samenwerking te realiseren en de participatie aan levenslang leren te verhogen. Ik start het besluitvormingsproces voor de invoering van onderwijskwalificaties van niveau 3 en niveau 4 in het volwassenenonderwijs. Ik bekijk daarbij hoe onderwijskwalificaties voor het volwassenenonderwijs samengesteld kunnen worden met (specifieke) eindtermen en beroepskwalificaties, rekening houdend met zowel de doelgroep van het volwassenenonderwijs als met de afstemming op de onderwijskwalificaties van het gemoderniseerd secundair onderwijs. De invoering van onderwijskwalificaties in het volwassenenonderwijs is belangrijk voor de gelijkwaardigheid van diploma's, de toegang tot het hoger onderwijs en een flexibele samenwerking tussen het volwassenenonderwijs, secundaire scholen en de Examencommissie.

De structurele oefening om het opleidingsaanbod van het volwassenenonderwijs inkomensgerelateerd te maken is opgestart. Ook voor het NT2-aanbod geldt het principe dat wie kan bijdragen ook effectief inschrijvingsgeld betaalt. NT2 wordt bijgevolg meegenomen in de oefening. Ik werk voor dit laatste nauw samen met mijn collega bevoegd voor Inburgering en Integratie. Dit met het oog op een gelijkaardige aanpak voor de cursus maatschappelijke oriëntatie binnen het inburgeringstraject.

Gekoppelde begrotingsartikelen:

FDO-1FFE2FB-WT – WERKING VOLWASSENENONDERWIJS

FDO-1FFE2FC-WT – VOLWASSENENONDERWIJS – ANDERE

Operationele doelstelling 18: Investeren in Nederlands voor volwassenen

In samenwerking met de minister bevoegd voor Inburgering en Integratie start ik het besluitvormingsproces voor de verhoging van het taalniveau naar B1 mondeling voor inburgeraars en de aanpassing aan de NT2-test (zie OD 16).

Ik monitor de effecten van de aanpassingen aan de inschrijvingsgelden van het volwassenenonderwijs en doe bijstellingen waar nodig.

Gekoppelde begrotingsartikelen:

FD0-1FFE2FB-WT – WERKING VOLWASSENENONDERWIJS

FD0-1FFE2FC-WT – VOLWASSENENONDERWIJS – ANDERE

2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

VOLWASSENENONDERWIJS, MVG excl. DAB

	AO			TO		
	BA 2025	evolutie	BO 2026	BA 2025	evolutie	BO 2026
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	0	0	0	32.418	34.448	66.866
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	32.418	34.448	66.866

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Binnen het inhoudelijk structuurelement 'Volwassenenonderwijs' worden ongeveer 66,8 miljoen euro aan ontvangsten geraamd. Het gaat hier om een stijging met 106%.

Het betreft ontvangsten uit terugvorderingen van salarissen en vergoedingen van personeelsleden werkzaam binnen het volwassenenonderwijs en door de centra voor volwassenenonderwijs en centra voor basiseducatie geïnde inschrijvingsgelden.

De stijging van de geraamde ontvangsten is naast een bijstelling in de ontvangen inschrijvingsgelden, ook toe te schrijven aan een verhoging van de inschrijvingsgelden die werd doorgevoerd in uitvoering van de maatregelen beslist bij de regeringsvorming.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2025	evolutie	BO 2026	BA 2025	evolutie	BO 2026
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	583.967	32.062	616.029	583.967	32.062	616.029
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	583.967	32.062	616.029	583.967	32.062	616.029

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Voor het inhoudelijk structurelement 'Volwassenenonderwijs' worden voor 2026 totale uitgaven geraamd ten belope van ongeveer 616 miljoen euro.

Het gaat hier om de lonen van de personeelsleden werkzaam in het volwassenenonderwijs, de werkingsmiddelen voor de centra voor basiseducatie en centra voor volwassenenonderwijs, en de werkingsmiddelen in het kader van de asielproblematiek en de organisatie van taalexamen.

In de volgende overzichtstabellen wordt een meer gedetailleerd overzicht gegeven van de uitgaven die binnen dit ISE werden ingeschreven.

2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

FD0-9FFETFA-OW - LONEN VOLWASSENENONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel is de ontvangstenzijde van het begrotingsfonds (het Wedderecuperatiefonds basiseducatie) dat werd opgericht om de aanwending van teruggevorderde salarissen en vergoedingen mogelijk te maken. Deze ontvangsten worden opnieuw aangewend voor uitgaven met betrekking tot de betaling van salarissen van personeelsleden van de cbe.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2025	0	6.539	0
Bijstellingen BO 2026	0	0	0
BO 2026	0	6.539	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er wordt geen kredietevolutie opgenomen bij begrotingsopmaak 2026.

Bij de begrotingsopmaak 2026 kan nog geen duidelijk zicht gevormd worden op wat de evolutie zal zijn van de budgetten. Bij begrotingsaanpassing zijn de eerste maanden van het schooljaar gekend en is er al een concreet zicht of en welke verschillen er zijn ten opzichte van het vorige jaar. Eventuele wijzigingen worden daarom pas doorgevoerd bij begrotingsaanpassing 2026.

FD0-9FFETFB-OW - WERKING VOLWASSENENONDERWIJS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit ontvangstenartikel is gekoppeld aan het uitgavenartikel FD0-1FFE4FB-WT 'WERKING VOLWASSENENONDERWIJS'.

Per 1 september 2019 werd een begrotingsfonds opgericht (Fonds Volwassenenonderwijs) waarop de inschrijvingsgelden van de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor basiseducatie worden ontvangen, evenals andere ontvangsten ten behoeve van het volwassenenonderwijs.

Dit begrotingsartikel is de ontvangstenzijde van dit fonds waarop de ontvangsten toekomen die voortvloeien uit de inschrijvingsgelden.

De ontvangsten worden aangewend ter financiering van de werkingstoelagen en werkingsmiddelen in het volwassenenonderwijs, de premies aan cursisten die een diploma van het secundair onderwijs behaald hebben en andere uitgaven ten voordele van het volwassenenonderwijs.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	AO	TO	LO
BA 2025	0	25.879	0
Bijstellingen BO 2026	0	34.448	0
BO 2026	0	60.327	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het decreet over het volwassenenonderwijs (artikel 113decies) schrijft voor dat alle ontvangsten die voortvloeien uit de inschrijvingsgelden van het volwassenenonderwijs aan het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen dienen overgemaakt te worden.

In 2026 dienen de centra de door hen in het schooljaar 2025-2026 geïnde inschrijvingsgelden door te storten. Volgens het decreet gebeurt dit op twee verschillende momenten:

- in maart 2026 het bedrag dat overeenstemt met de inschrijvingsgelden geïnd in de periode september 2025 tot en met december 2025;
- in november 2026 het bedrag dat overeenstemt met de inschrijvingsgelden geïnd in de periode januari 2026 tot en met augustus 2026.

Bijstellen raming ontvangsten

Aangezien de in 2026 te ontvangen inschrijvingsgelden nog niet gekend zijn, wordt bij begrotingsopmaak 2026 gewerkt met een raming gebaseerd op de inschrijvingsgelden voor het laatste lopende schooljaar, namelijk schooljaar 2024-2025. De inschrijvingsgelden voor schooljaar 2024-2025 werden geraamd op een bedrag van 26.927 duizend euro. Dit zorgt voor een bijstelling van de raming ontvangsten volwassenenonderwijs van 1.048 duizend euro ten opzichte van begrotingsaanpassing 2025 (25.879 duizend euro).

Nieuw beleid en maatregelen

Op 20 juni 2025 hechtte de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan het regeringsamendement op het ontwerp van Programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2025 over de aanpassingen van de tarieven inschrijvingsgeld volwassenenonderwijs.

De meeropbrengst van het gewijzigde inschrijvingsgeld van het volwassenenonderwijs wordt geraamd op 33,4 miljoen euro. Ook dit bedrag zal door de centra moeten doorgestort worden in 2026.

De wijziging van het inschrijvingsgeld voor het volwassenenonderwijs kadert in de realisatie van een besparingsmaatregel uit het regeerakkoord, namelijk het realiseren van een bijkomende ontvangst van 50 miljoen euro vanaf 2026 via de inschrijvingsgelden volwassenenonderwijs.

Het overige deel van de besparing van 50 miljoen euro wordt gerealiseerd aan uitgavenzijde via een beperking van de asielmiddelen (4.031 duizend euro), het opheffen van de aanvullende financiering of subsidiëring voor projecten gecombineerd onderwijs (292 duizend euro), een beperking van het contingent van de detacheringen van de minister (1.435 duizend euro) en tot slot via een reeks structurele maatregelen (10.842 duizend euro) die aanleiding geven tot minderuitgaven en die enerzijds een bijkomende besparing verwezenlijken en anderzijds het aanbod van centra stroomlijnen binnen de beleidsdoelstellingen.

Uitgavenartikelen

FD0-1FFE2FA-WT - LONEN VOLWASSENENONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kredieten op dit begrotingsartikel worden aangewend voor de uitbetaling van de lonen van het personeel van de centra voor volwassenenonderwijs en van de centra voor basiseducatie.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	525.522	525.522
<i>Index</i>	10.510	10.510
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	21.016	21.016
BO 2026	557.048	557.048

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het budget voor de lonen van het personeel van het volwassenenonderwijs stijgt met 31.526 duizend euro.

De middelen voor de indexatie, nl. 10.510 duizend euro, vormen ongeveer een derde van deze budgetstijging.

Twee derde van deze krediettoename is het gevolg van een bijstelling in volume (18.044 duizend euro), de aanwending van middelen uit het middelenfonds basiseducatie (2.540 duizend euro) en een aanpassing van het krediet in functie van de stijging van de gemiddelde loonkost (vergrijzing/baremieke sprongen).

Tot slot wordt er met het oog op het behalen van de bij de formatie afgesproken besparing op het Volwassenenonderwijs op dit begrotingsartikel een stukje alternatieve besparing aangedragen door de schrapping van de projectmiddelen in het Volwassenenonderwijs.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling volume	18.044	18.044	
Bijstelling loonkost	724	724	Aanpassing aan de stijging van de gemiddelde loonkost (vergrijzing/baremieke sprongen)
Bijstelling fonds cbe	2.540	2.540	In 2025 is éénmalig het opgebouwde saldo op dit fonds aangewend
Schrappen project middelen gecombineerd onderwijs	-292	-292	I.h.k.v. de te behalen besparing in het volwassenenonderwijs worden deze projectmiddelen geschrapt
TOTAAL	21.016	21.016	

FDO-1FFE2FB-WT - WERKING VOLWASSENENONDERWIJS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel worden werkingsmiddelen ingeschreven ten behoeve van de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs, de werkingsmiddelen in het kader van de asielproblematiek en de organisatie van

taalexamens. De werkingsmiddelen kunnen ook aangewend worden om personeelsleden aan te werven.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	23.271	23.271
<i>Index</i>	-95	-95
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	1.950	1.950
BO 2026	25.126	25.126

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

- De ontvangsten van het fonds in 2025 worden in 2026 aangewend via begrotingsartikel FD0-1FFE4FB-WT voor de uitbetaling van de werkingsmiddelen voor het volwassenenonderwijs. Door de extra inkomsten in 2025, kan er ook meer uitgegeven worden op het fonds in 2026, maar dit is niet voldoende om te kunnen voldoen aan de decretale verplichting tot het uitkeren van de werkingsmiddelen aan de centra voor volwassenenonderwijs (cvo) en de centra voor basiseducatie (cbe). Daarom moet er 1.950 duizend euro extra worden voorzien op het uitgavenartikel FD0-1FFE2FB-WT.
- Werkingsmiddelen cvo en cbe (21.362 duizend euro)
De begroting 2026 wordt belast met de werkingsmiddelen cvo en cbe a rato van 8/12e van de werkingsmiddelen voor het schooljaar 2025-2026 en 4/12e van de werkingsmiddelen voor het schooljaar 2026-2027.
- De werkingsmiddelen voor het schooljaar 2025-2026 en schooljaar 2026-2027 werden berekend volgens de nieuwe financieringsregelgeving zoals opgenomen in het decreet over het volwassenenonderwijs. Dit betekent concreet voor cvo en cbe:
 - o 8/12e van de WM 2025-2026: 30.543.038,98 euro
 - o 4/12e van de WM 2026-2027: 16.734.235,12 euro
 Samen geeft dit een kost aan werkingsmiddelen in begrotingsjaar 2026 van 47.277.274,10 euro.
- Aan de inkomstenkant van het fonds Volwassenenonderwijs (FD0-9FFDTFB-OW) noteerden we in 2025 een ontvangst van 25.915.425,21 euro die we volgens het decreet volwassenenonderwijs in 2026 mogen aanwenden voor de werkingsmiddelen. Dit heeft een gunstig effect op de middelen die op dit begrotingsartikel nodig zijn om te voldoen aan de decretale verplichting tot het uitkeren van de werkingsmiddelen aan de cvo en de cbe.

Het verschil tussen de inkomsten (25.915.425,21 euro) en de uitgaven (47.277.274,10 euro) voor 2026 geeft een negatief saldo van 21.361.848,89 euro dat nog voorzien dient te worden op de begroting van 2026.

In 2026 moeten meer middelen voorzien worden dan in 2025. Dit is te verklaren door het hogere aantal lesurencursisten (= het aantal lestijden x financierbare cursisten) binnen het volwassenenonderwijs als gevolg van de relancemaatregelen. Deze lesurencursisten vormen de basiseenheid voor de berekening van de werkingsmiddelen ten behoeve van het volwassenenonderwijs.

Daarnaast werden de reguliere werkingsmiddelen in 2025 geïndexeerd (GZI voor NLBP aan 50% toegepast).

- Werkingsmiddelen basiseducatie voor de ondersteuning van het Netwerk Basiseducatie en de eigen werking (1.532 duizend euro)
Deze decretaal verankerde middelen werden vanaf begrotingsjaar 2020 met 6% verminderd en werden in 2025 geïndexeerd (GZI voor NLBP aan 50% toegepast).
- Werkingsmiddelen EVC (3 duizend euro)
Centra die vanaf september 2020 hun rol als EVC-testcentrum opnemen zoals decretaal bepaald (artikel 63 §3 tweede lid), ontvangen hiervoor vanaf het schooljaar 2021-2022 omkadering en werkingsmiddelen.
- Werkingsmiddelen asiel (1.715 duizend euro)
De werkingsmiddelen asiel worden verdergezet.
- Werkingsmiddelen taalexamen (9 duizend euro)
Zoals decretaal verankerd (artikel 63 §3bis), kan een centrum voor volwassenenonderwijs optreden als examencommissie voor Nederlands tweede taal en Frans. De middelen hiervoor worden gecontinueerd.
- Premies aan cursisten VWO (600 duizend euro)
Deze toelage bedraagt net zoals de voorgaande jaren 600 duizend euro en zal zoals decretaal bepaald (artikel 113decies §4 2°) op dit uitgavenartikel ingeschreven worden.

Buiten de aanpassing aan de index (-95 duizend euro) wordt het budget verhoogd met 1.950 duizend euro. Het betreft een aanpassing van de uitgavenkredieten, in overeenstemming met de berekening (op basis van lesurencursist) van de werkingsmiddelen.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Actualisering werkingsmiddelen cvo en cbe	1.950	1.950	Aanpassing van de uitgaven conform de berekening (op basis van lesurencursist) van de werkingsmiddelen
TOTAAL	1.950	1.950	

FD0-1FFE2FC-WT - VOLWASSENENONDERWIJS - ANDERE

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de werkingstoelagen ingeschreven ten behoeve van de pedagogische begeleidingsdienst voor centra basiseducatie, de toelagen voor de Universitaire Talencentra en andere specifieke werkingskosten ten dienste van het volwassenenonderwijs.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	1.400	1.400
<i>Index</i>	1	1
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	1.401	1.401

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Met uitzondering van de indexering zijn er geen wijzigingen ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2025.

Op basis van artikel 47 van het decreet van 15 juni 2007 over het volwassenenonderwijs wordt sinds 2022 een subsidie toegekend aan Ligo Centra voor Basiseducatie vzw voor de pedagogische begeleiding van de centra voor basiseducatie. De subsidie (187 duizend euro) wordt jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex.

In de uitgavenbegroting wordt jaarlijks voorzien dat binnen de perken van het begrotingsartikel FD0-1FFE2FC-WT aan de universitaire talencentra subsidies kunnen worden toegekend die geen toelage uitmaken en dit voor een maximaal bedrag van 250 duizend euro. Het betreft een subsidie aan de universitaire talencentra die cursussen NT2 aanbieden voor hooggeschoolde nieuwkomers.

De specifieke werkingskosten volwassenenonderwijs (963 duizend euro) worden aangewend voor de betaling van andere uitgaven ten voordele van het volwassenenonderwijs waaronder de wetenschappelijke ondersteuning en ontwikkelingskosten voor de NT2-test.

FD0-1FFE4FA-WT - LONEN VOLWASSENENONDERWIJS**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel is het uitgavenartikel van het begrotingsfonds (het wedderecuperatiefonds basiseducatie) dat werd opgericht om de aanwending van teruggevorderde salarissen en vergoedingen mogelijk te maken. Deze ontvangsten worden opnieuw aangewend voor uitgaven met betrekking tot de betaling van salarissen van personeelsleden van de cbe.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	9.079	9.079
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-2.540	-2.540
BO 2026	6.539	6.539

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het budget voor de lonen volwassenenonderwijs daalt met 2.540 duizend euro van 9.079 duizend euro naar 6.539 duizend euro. De reden voor die neerwaartse evolutie is eerder technisch van aard. Meer precies werd in 2025 éénmalig het opgebouwde saldo aangewend. Dit is niet meer het geval in 2026. Bijgevolg worden de uitgaven op dit fonds naar beneden bijgesteld.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Aanpassing uitgaven begrotingsfonds cbe	-2.540	-2.540	In 2025 was éénmalig het opgebouwde saldo aangewend
TOTAAL	-2.540	-2.540	

FD0-1FFE4FB-WT - WERKING VOLWASSENENONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit uitgavenartikel is gekoppeld aan het ontvangstenartikel FD0-9FFETFB-OW.

Per 1 september 2019 werd een begrotingsfonds opgericht (Fonds Volwassenenonderwijs) waarop de inschrijvingsgelden van de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor basiseducatie kunnen worden ontvangen, evenals andere ontvangsten ten behoeve van het volwassenenonderwijs.

Dit begrotingsartikel is de uitgavenzijde van dit fonds waarop de ontvangsten zullen worden aangewend ter financiering van de werkingstoelagen en werkingsmiddelen in het volwassenenonderwijs, de premies aan cursisten die een diploma van het secundair onderwijs behaald hebben en andere uitgaven ten voordele van het volwassenenonderwijs.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2025	24.695	24.695
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	1.220	1.220
BO 2026	25.915	25.915

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

In 2025 wordt een bedrag 25.915 duizend euro aan inkomsten gegenereerd aan de ontvangstenkant van het Fonds Volwassenenonderwijs. Dit bedrag bestaat uit de geïnde inschrijvingsgelden van het schooljaar 2023-2024 (25.912 duizend euro) en een aantal terugvorderingen (3 duizend euro).

Deze ontvangsten kunnen volgens het decreet in het daaropvolgende jaar, 2026, worden uitgegeven ten behoeve van de toe te kennen werkingsmiddelen in het volwassenenonderwijs.

Dit bedrag ligt 1.220 duizend euro hoger dan het bedrag van begrotingsaanpassing 2025.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstellen uitgaven inschrijvingsgelden o.b.v. geïnde inschrijvingsgelden schooljaar 2023-2024	1.220	1.220	De uitgaven voor 2026 worden aangepast aan de ontvangsten 2025
TOTAAL	1.220	1.220	

VIII.BELEIDSVELD IV: ONDERSTEUNING VAN HET ONDERWIJSVELD

1. Inhoudelijk structuurelement 4.1 – Onderwijsinfrastructuur

Voor inhoudelijk structuurelement 4.1 – onderwijsinfrastructuur worden drie prestatie-indicatoren geselecteerd. Deze zijn de goedgekeurde reguliere subsidiebedragen door GO, besteding DBFM, en het aantal renteloze leningen.

De eerste prestatie-indicator betreft de goedgekeurde reguliere subsidiebedragen door AGION.

Benaming	<i>Goedgekeurde reguliere subsidiebedragen door AGION</i>
Definitie	<i>AGION geeft een infrastructuursubsidie die decretaal bepaald is op 70% voor het kleuter- en basisonderwijs en op 60% voor het secundair onderwijs, de cvo's, clb's, leersteuncentra en internaten van de gesubsidieerde scholen van het VGO en het OGO. Hiervoor wordt een budget voorzien op het begrotingsartikel FF0-AFGE5BA-WT in de uitgavenbegroting van AGION.</i>
Laatst gekende waarde	<i>De laatst gekende waarde is het budget voorzien bij BO2026, namelijk 340,313 miljoen euro VAK.</i>
Streefwaarde/-norm	<i>De indicator die de prestatie van AGION meet is het uitvoeringspercentage van dat infrastructuurbudget. AGION streeft naar 100% benutting van dit beleidskrediet. De 100% benutting moet gerealiseerd zijn op 31/12 van het lopende begrotingsjaar, en dit gegeven is bekend na jaarafsluiting. Er dient opgemerkt dat er een afhankelijkheid is van de voorbereiding en volledigheid van de dossiers ingediend door schoolbesturen, gezien zij de bouwheer zijn. AGION is met andere woorden geen bouwheer. Het geplande beleid dat ertoe bijdraagt dat de streefwaarde gehaald wordt, is het stimuleren dat de schoolbesturen de dossieraanvragen correct, volledig en onderbouwd indienen. Vervolgens wordt er door AGION over gewaakt dat de dossierbehandeling ervoor zorgt dat het budget tijdig en volledig wordt aangewend.</i>

Beleidsmatige relevantie	<i>Dit is het uitvoeren van OD 19: Investeren in onderwijsinfrastructuur.</i> <i>Het toekennen van een infrastructuursubsidie aan een inrichtende macht stelt deze in staat om door (ver)nieuw(d)e schoolgebouwen de leeromgeving maximaal gunstig te verbeteren.</i> <i>De sterkte van deze indicator is dat ze een goed beeld geeft van het investeringsvolume waar in een bepaald begrotingsjaar projecten gestart zijn. De zwakte van deze indicator is dat AGION als subsidieverstrekker afhankelijk is van de kwaliteit en volledigheid van de subsidieaanvragen voor de verdere dossierafhandeling tot en met de goedkeuring.</i> <i>AGION heeft als subsidieverstrekker ook weinig tot geen impact op de voortgang van de werven aangezien AGION niet optreedt als bouwheer.</i> <i>Deze indicator is relevant voor het beleid binnen deze ISE omdat ze bij elke BU zal tonen voor welk budget er investeringen zijn opgestart in het voorbije begrotingsjaar, indien gewenst opgesplitst per procedure, per onderwijsnet en per onderwijsniveau.</i> <i>Vanuit het beleid van deze ISE kan invloed worden uitgeoefend op deze indicator door de omvang van de investeringsbudgetten te wijzigen.</i>
Koppeling met Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of Landenspecifieke Aanbevelingen	<i>Dit kan gekoppeld worden aan volgende Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen:</i> <i>4.a Bouwen en verbeteren van onderwijsfaciliteiten die aandacht hebben voor kinderen, mensen met een beperking en gendergelijkheid en die een veilige, geweldloze, inclusieve en doeltreffende leeromgeving bieden voor iedereen.</i> <i>13.1 de veerkracht en het aanpassingsvermogen versterken van met klimaat in verband te brengen gevaren en natuurrampen in alle landen.</i> <i>13.2 Maatregelen inzake klimaatverandering integreren in nationale beleidslijnen, strategieën en planning.</i> <i>13.3 De opvoeding, bewustwording en de menselijke en institutionele capaciteit verbeteren met betrekking tot mitigatie, adaptatie, impactvermindering en vroegtijdige waarschuwing inzake klimaatsverandering.</i>
Budgettaire relevantie	<i>Voor wat betreft AGION staat het voorziene budget van 330,713 miljoen euro voor 49,55% van de 667,464 miljoen euro voorzien bij BA2025 voor ISA FGB Onderwijsinfrastructuur.</i>

De metadata voor de eerste prestatie-indicator wordt weergegeven in onderstaande tabel.

Benaming	<i>Goedgekeurde reguliere subsidiebedragen door AGION</i>
Soort	<i>Outputindicator</i>
Berekeningswijze	<i>De indicator wordt berekend als het totaal van de vastleggingen ten opzichte van het totaal beschikbare budget na afsluiting van het begrotingsjaar. Dit gebeurt uiterlijk op 31 maart van het jaar X+1 als percentage. Er wordt gestreefd naar 100%.</i>
Bron	<i>De databron is het jaarverslag (document) van AGION, de jaarrekening zoals gecontroleerd door de revisor (verantwoordelijke actor) en goedgekeurd door de Raad van Bestuur van AGION.</i>
Meetfrequentie	<i>De meetfrequentie is één keer per jaar, ten laatste op 31 maart van het jaar X+1.</i>
Kwaliteitsbeoordeling	<i>De indicator kan in de tijd vergeleken worden binnen AGION, en met andere infrastructuurbudgetten binnen en buiten de Vlaamse Overheid.</i>
Reeds gebruikt in andere documenten	<i>Deze indicator wordt niet gebruikt in andere beleidsdocumenten.</i>

De tweede prestatie-indicator betreft de besteding DBFM.

Benaming	<i>Besteding DBFM</i>
Definitie	<i>Het DBFM-programma Scholen van Morgen (DBFM-SvM) kende in de periode 30/06-2014-17/02/2023 ruim 200 effectieve terbeschikkingstellingen. Dit betekende een realisatie van 1,5 miljard euro aan bouwvolume, met een verplichting tot betaling van beschikbaarheidsvergoedingen (BBV) gedurende 30 jaar per DBFM-project. De indicator voor "Besteding DBFM" wordt de realisatie van het tijdig betalen van de BBV-subsidies, met een score op 100% die aangeeft hoeveel betalingen op tijd gebeurden, wat op zich aangeeft dat het DBFM-schoolgebouw correct en volledig beschikbaar is/was het lopende kwartaal. Hiervoor wordt een budget voorzien op het begrotingsartikel FF0-AFGE2BA-WT in de uitgavenbegroting van AGION.</i>
Laatst gekende waarde	<i>De laatst gekende waarde is het percentage tijdig betaalde BBV-subsidies. Over 2024 was dit 100%.</i>
Streefwaarde/-norm	<i>De streefwaarde van de indicator is 100%, namelijk dat elk kwartaal elke BBV-subsidiebetaling tijdig gebeurd is. De streefwaarde moet worden bereikt op 31 maart van het jaar X+1. Het geplande beleid draagt ertoe bij dat de streefwaarde wordt bereikt door het opvolgen van de kwartaalbetalingen van de BBV-subsidie, die enkel mogen gebeuren als het DBFM-contract gehonoreerd werd.</i>

Beleidsmatige relevantie	<i>Dit is het uitvoeren van OD 19 – Investeren in onderwijsinfrastructuur.</i> <i>Deze indicator is relevant voor het beleid binnen deze ISE omdat het de blijvende betrouwbaarheid en relevantie van het model van de alternatieve financiering in scholenbouw aantoon op basis van de opvolging van meer dan 200 projecten.</i> <i>Vanuit het beleid kan door middel van doorlopende opvolging van de betalingen, het overleg met de DBFM-vennootschap en betrokken schoolbesturen invloed worden uitgeoefend op deze indicator.</i>
Koppeling met Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of Landenspecifieke Aanbevelingen	<i>Dit kan gekoppeld worden aan volgende Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen:</i> <i>4.a Bouwen en verbeteren van onderwijsfaciliteiten die aandacht hebben voor kinderen, mensen met een beperking en gendergelijkheid en die een veilige, geweldloze, inclusieve en doeltreffende leeromgeving bieden voor iedereen.</i> <i>13.1 de veerkracht en het aanpassingsvermogen versterken van met klimaat in verband te brengen gevaren en natuurrampen in alle landen.</i> <i>13.2 Maatregelen inzake klimaatverandering integreren in nationale beleidslijnen, strategieën en planning.</i> <i>13.3 De opvoeding, bewustwording en de menselijke en institutionele capaciteit verbeteren met betrekking tot mitigatie, adaptatie, impactvermindering en vroegtijdige waarschuwing inzake klimaatsverandering.</i>
Budgettaire relevantie	<i>Voor wat betreft de DBFM-SvM staat het bij AGION voorziene budget van 109,905 miljoen euro voor 16,47% van de 667,464 miljoen euro voorzien bij BA2025 voor ISA FGB Onderwijsinfrastructuur.</i>

De metadata voor de tweede prestatie-indicator wordt weergegeven in onderstaande tabel.

Benaming	<i>Besteding DBFM</i>
Soort	<i>Outputindicator</i>
Berekeningswijze	<i>De indicator wordt berekend op basis van een steekproefsgewijze controle van een representatief staal aan dossiers, waarvan een verslag wordt opgemaakt. De contractueel opgelegde betalingstermijnen en de vigerende regelgeving worden, 100% gerespecteerd. Dit gebeurt uiterlijk op 31 maart van het jaar X+1. Er wordt gestreefd naar een resultaat van 100%.</i>
Bron	<i>De databron is het uitvoeringsrapport van het ondernemingsplan van AGION over het afgelopen jaar.</i>
Meetfrequentie	<i>De meetfrequentie is jaarlijks, ten laatste op 31 maart van het jaar X+1.</i>

Kwaliteitsbeoordeling	<i>De indicator kan in de tijd vergeleken worden binnen AGION, en op termijn met andere DBFM-programma's schoolinfrastructuur.</i>
Reeds gebruikt in andere documenten	<i>Deze indicator wordt niet gebruikt in andere beleidsdocumenten.</i>

De derde prestatie-indicator betreft het aantal renteloze leningen.

Benaming	<i>Aantal renteloze leningen</i>
Definitie	<i>Het stelsel van de Energieleningen vindt zijn oorsprong in de noodzaak om bijkomende investeringen te doen in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie. Sinds 2017 biedt AGION deze leningen aan (toen zonnelingen genoemd omdat het beperkt werd tot zonnepanelen), maar met de huidige definitie gaat het over allerlei investeringen die bijdragen aan het realiseren van de klimaatneutraliteit van het schoolgebouwenpark tegen 2050. De gekozen indicator wordt het aantal goedgekeurde Energieleningen in het lopende begrotingsjaar. Hiervoor wordt een budget voorzien op het begrotingsartikel FF0-AFGE5BA-PA in de uitgavenbegroting van AGION.</i>
Laatst gekende waarde	<i>De laatst gekende waarde is het aantal goedgekeurde energieleningen op 31/12/2024 over het jaar 2024.</i>
Streefwaarde/-norm	<i>De streefwaarde van de indicator is minstens 90% van het aantal goedgekeurde energieleningen ten opzichte van het voorgaande begrotingsjaar.</i>
Beleidsmatige relevantie	<i>Dit is het uitvoeren van OD 19: Investeren in onderwijsinfrastructuur. Deze indicator is relevant voor het beleid binnen deze ISE omdat het bijdraagt aan het realiseren van de klimaatneutraliteit van het schoolgebouwenpark tegen 2050. Vanuit het beleid kan invloed worden uitgeoefend op deze indicator door het voorzien van bijkomende budgetten waardoor de noodzakelijke investeringen versneld kunnen gebeuren. Het behaalde resultaat ten opzichte van de streefwaarde van de indicator is afhankelijk van het toegekende budget voor deze maatregel.</i>

Koppeling met Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of Landenspecifieke Aanbevelingen	<i>Dit kan gekoppeld worden aan volgende Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen:</i> <i>4.a Bouwen en verbeteren van onderwijsfaciliteiten die aandacht hebben voor kinderen, mensen met een beperking en gendergelijkheid en die een veilige, geweldloze, inclusieve en doeltreffende leeromgeving bieden voor iedereen.</i> <i>13.1 de veerkracht en het aanpassingsvermogen versterken van met klimaat in verband te brengen gevaren en natuurrampen in alle landen.</i> <i>13.2 Maatregelen inzake klimaatverandering integreren in nationale beleidslijnen, strategieën en planning.</i> <i>13.3 De opvoeding, bewustwording en de menselijke en institutionele capaciteit verbeteren met betrekking tot mitigatie, adaptatie, impactvermindering en vroegtijdige waarschuwing inzake klimaatsverandering.</i>
Budgettaire relevantie	<i>Voor wat betreft de energieleningen staat het bij AGION voorziene budget van 3,938 miljoen euro voor 0,59% van de 667,464 miljoen euro voorzien bij BA2025 voor ISA FGB Onderwijsinfrastructuur.</i>

De metadata voor de derde prestatie-indicator wordt weergegeven in onderstaande tabel.

Benaming	<i>Aantal renteloze leningen</i>
Soort	<i>Outputindicator</i>
Berekeningswijze	<i>De indicator wordt (quasi-)maandelijks gerapporteerd aan de Raad van Bestuur van AGION. De berekeningswijze is dan het totaal van goedgekeurde energieleningen van jaar X ten opzichte van jaar X-1. Dit gebeurt uiterlijk op 31 maart van het jaar X+1. Er wordt gestreefd naar een resultaat van minstens 90% van het aantal goedgekeurde energieleningen ten opzichte van het voorgaande begrotingsjaar.</i>
Bron	<i>De databron is het jaarverslag (document) van AGION, zoals goedgekeurd door de Raad van Bestuur van AGION.</i>
Meetfrequentie	<i>De meetfrequentie is één keer per jaar, ten laatste op 31 maart van het jaar X+1.</i>
Kwaliteitsbeoordeling	<i>De indicator kan in de tijd vergeleken worden binnen AGION.</i>
Reeds gebruikt in andere documenten	<i>Deze indicator wordt niet gebruikt in andere beleidsdocumenten.</i>

Voor andere cijfers en indicatoren over dit inhoudelijk structuurelement verwijzen we door naar Dataloep. Dataloep is een interactieve toepassing waarmee je eenvoudig cijfers over het onderwijs in Vlaanderen opzoekt. U vindt grafieken, tabellen en kaarten terug die de gegevens overzichtelijk voorstellen. Voor dit inhoudelijk structuurelement vindt u er volgende data terug:

- [Onderwijsinstellingen](#)

Er is een Vlaamse Openbare Statistiek over dit inhoudelijk structuurelement. Voor deze statistiek verwijzen we door naar de themapagina van Statistiek Vlaanderen. Het gaat om:

- [Onderwijsinstellingen](#)

Ten slotte bevat ook het [Statistisch jaarboek van het Vlaamse onderwijs](#) cijfers en indicatoren over dit inhoudelijk structuurelement.

1.1. Strategische doelstellingen

Strategische doelstelling 4: Investeren in sterk onderwijs

Operationele doelstelling 19: Investeren in onderwijsinfrastructuur

1.2. Operationele doelstellingen

Operationele doelstelling 19: Investeren in onderwijsinfrastructuur

De vierde editie van de capaciteitsmonitor, met onder meer een geactualiseerde inschatting van de te verwachten capaciteitsnoden tegen schooljaar 2031-2032, werd gepubliceerd. Op basis van de monitor ken ik voor de periode 2026 – 2028 opnieuw capaciteitsmiddelen toe, met respect voor de geactualiseerde OD II-sleutel. Dankzij de recurrente toevoeging van deze budgetten aan de begroting van AGION en GO! kunnen goedgekeurde en geselecteerde capaciteitsprojecten hun capaciteitssubsidie aanvragen van zodra het subsidiedossier klaar is. Hierdoor worden de hoogste noden zo snel als mogelijk beantwoord.

Ik volg de stand van zaken van de goedgekeurde capaciteitsprojecten verder op. Ik bekijk daarbij of het opportuun is om capaciteitsmiddelen te verschuiven of te verhogen in functie van een snelle realisatie van de geplande bijkomende capaciteit.

Ik bekijk hoe scholen voor gewoon onderwijs en scholen voor buitengewoon onderwijs die samenwerken in één inclusieve context voorrang kunnen krijgen bij investeringen via de inzet van capaciteitsmiddelen. Deze middelen worden prioritair ingezet voor de scholen die zich engageren om als één school te functioneren en de toegekende middelen aan te wenden voor het realiseren van een integraal toegankelijke leeromgeving.

Ik blijf investeren in de vernieuwing en vervanging van de bestaande schoolgebouwen om te zorgen voor een goede leeromgeving voor leraren en leerlingen.

Ik volg de implementatie van de principiële verplichting voor de openstelling van de schoolgebouwen buiten de schooluren verder op. Schoolgebouwen die voor het grootste deel worden gerealiseerd met middelen van de Vlaamse Gemeenschap moeten zoveel mogelijk worden opengesteld voor hun omgeving. Het decreet gaat uit van een grote redelijkheid met aandacht voor praktische haalbaarheid en bouwt voort op de bestaande bereidheid van scholen om hun schoolinfrastructuur ter beschikking te stellen.

De bestaande design, build, finance and maintain (DBFM) infrastructuurprogramma's worden verdergezet. Ik voer het investeringsprogramma 'Scholen van Vlaanderen', gespreid over drie deelprogramma's of percelen, verder integraal uit. De scholen werden geselecteerd bij drie eerdere oproepen. Na de aanduiding van een private

partner voor het tweede perceel wordt er in 2026 op zoek gegaan naar een partner voor de realisatie van de projecten uit het derde perceel.

Ook de meer kleinschalige projectspecifieke DBFM-overeenkomsten worden verder in de markt geplaatst en uitgevoerd. Er zijn 7 geplande bijkomende opleveringen in 2026.

Ik bereid in 2026 tevens recurrente DBFM-programma's voor naar het model van Scholen van Vlaanderen om de schoolbesturen verder te ontzorgen.

In 2026 zal AGION toegezegde middelen voor schoolinfrastructuur uit het Vlaams Klimaatfonds opvragen en omzetten in CO2-reducerende investeringen met eigen cofinanciering. Luchtkwaliteit blijft belangrijk als infrastructuurelement in de leeromgeving.

Ik overleg met verschillende belanghebbenden zoals het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap, het Vlaams Energiebedrijf en de onderwijsnetten om tot een realistisch, gedragen en ambitieus kader te komen voor energieprestatie-eisen, rekening houdend met de ouderdom van het patrimonium in lijn met de geldende (Europese) verplichtingen.

Ik zet verder in op de realisatie van Vlaamse asbestveilige scholen, met het vernieuwde kader dat hiervoor 100% subsidiëring aanbiedt.

Gekoppelde begrotingsartikels:

FB0-1FGE2BA-WT – INVESTERINGEN IN INFRASTRUCTUUR ONDERWIJS

FB0-1FGE5BA-WT – INVESTERINGEN IN INFRASTRUCTUUR ONDERWIJS

FB0-1FGE5BC-WT – LUCHTKWALITEITSFONDS

FC0-1FGE2BX-IS – GO! - INFRASTRUCTUUR

FC0-1FGE2BX-WT – GO! - INFRASTRUCTUUR

FC0-1FGE2BY-IS – AGION – INFRASTRUCTUUR

FC0-1FGE5BX-IS – GO! - INFRASTRUCTUUR

FC0-1FGE5BX-WT – GO! - INFRASTRUCTUUR

FC0-1FGE5BY-IS – AGION – INFRASTRUCTUUR

FD0-1FGE2BA-IS – INVESTERINGEN IN INFRASTRUCTUUR ONDERWIJS

FD0-1FGE2BA-WT – INVESTERINGEN IN INFRASTRUCTUUR ONDERWIJS

1.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ONDERWIJSINFRASTRUCTUUR, MVG excl. DAB

	VAK			VEK		
	BA 2025	evolutie	BO 2026	BA 2025	evolutie	BO 2026
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	30.079	-3.455	26.624	37.390	-10.595	26.795

Toelagen (interne stromen (IS))	637.385	22.174	659.559	603.270	43.592	646.862
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	667.464	18.719	686.183	640.660	32.997	673.657

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Binnen het inhoudelijk structuurelement 'Onderwijsinfrastructuur' wordt voor 2025 in totaal ongeveer 686,2 miljoen euro aan VAK-uitgaven begroot en 673,6 miljoen euro VEK uitgaven. Hierin zijn de toelagen in het kader van infrastructuur voorzien voor AGION, GO! en de hoger onderwijsinstellingen.

De verhoging van het VAK-krediet met 18,7 miljoen euro is vooral toe te schrijven aan de recurrente compensatie ten belope van 20 miljoen euro VAK komende van FD0-1FBE2AA-PR.

De verhoging van het VEK-krediet met 33 miljoen euro is vooral te verklaren door bijstellingen aan de vereffeningskalenders.

In de volgende overzichtstabellen wordt een meer gedetailleerd overzicht gegeven van de uitgaven die binnen dit ISE werden ingeschreven.

1.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Uitgavenartikelen

FB0-1FGE5BA-WT - INVESTERINGEN IN INFRASTRUCTUUR ONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel werden de capaciteitsmiddelen voorzien voor onder meer capaciteitsuitbreiding inzake scholenbouw. De middelen werden voorlopig op dit artikel ingeschreven in afwachting van de herverdeling over de netten. De middelen werden toegekend met het oog op uitbreiding van de schoolcapaciteit waar de capaciteitsnoden volgens de capaciteitsmonitor het meest urgent zijn.

Het vastleggingskrediet op dit begrotingsartikel werd bij BA 2025 recurrent verdeeld naar FC0-1FGE5BY-IS (AGION) en naar FC0-1FGE5BX-IS (GO!).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	0	5.591
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	-5.591
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0

BO 2026	0	0
----------------	---	---

Inhoudelijke toelichting kredietevoluitie:

Het vastleggingskrediet op dit begrotingsartikel werd bij BA 2025 recurrent verdeeld naar FC0-1FGE5BY-IS (AGION) en naar FC0-1FGE5BX-IS (GO!).

In uitvoering van de regeringsbeslissing van 16 juni 2023 liep het project FTI Entertainment Tech tot 30 juni 2025 en werd de budgettaire impact opgevangen binnen de beschikbare kredieten via compensaties vanuit het beleidsdomein Onderwijs. Bij BO 2024 is in totaal 1.409 duizend euro VAK en VEK gecompenseerd vanuit het begrotingsartikel FB0-1FGD5BA-WT, bij BO2025 werd hiervan 910 duizend euro VAK en VEK teruggezet, in deze begrotingsronde wordt de resterende 499 duizend euro VAK en VEK teruggezet.

Bij BA2025 werden de capaciteitsmiddelen recurrent gecompenseerd naar AGION en het GO!, dit aan de hand van de geactualiseerde ODII-sleutel. De middelen die geland zijn in het kader van de terugdraai rond het project FTI Entertainment Tech (499 duizend euro VAK) moeten ook verder recurrent gecompenseerd worden naar AGION en het GO!. Volgens de ODII-sleutel gaat 373 duizend euro VAK naar FC0-1FGE5BY-IS (AGION) en 126 duizend euro VAK naar FC0-1FGE5BX-IS (GO!).

Het nog openstaande VEK op dit begrotingsartikel (6.090 k euro) wordt gecompenseerd naar het GO! voor het verder opvolgen van de projecten in het kader van de capaciteitsuitbreiding.

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van SA0-1SEA2BG-WT	260	260	Resterende terugdraai FTI Entertainment Tech – deeltje beleid FTI
Van SA0-1SAX2ZZ-LO	214	214	Resterende terugdraai FTI Entertainment Tech – deeltje lonen
Naar FC0-1FGE5BY-IS	-373	0	Recurrente herverdeling van de capaciteitsmiddelen naar AGION
Naar FC0-1FGE5BX-IS	-126	0	Recurrente herverdeling van de capaciteitsmiddelen naar het GO!
Van FC0-1FGE5BX-IS	0	-6.090	VEK-saldo capaciteitsprovisie naar GO! compenseren
Van SA0-1SAX2ZZ-WT	25	25	Resterende terugdraai FTI Entertainment Tech – deeltje werking apparaat
TOTAAL	0	-5.591	

FB0-1FGE5BC-WT – LUCHTKWALITEITSFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel kunnen middelen worden voorzien om tegemoet te komen aan de noden rond een degelijke luchtkwaliteit in onderwijsinstellingen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	0	1.944
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	-1.944
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het vastleggingskrediet op dit begrotingsartikel werd bij BA 2025 recurrent verdeeld naar FC0-1FGE5BY-IS (AGION) en naar FC0-1FGE5BX-IS (GO!).

Bij BO 2026 wordt het resterend VEK gecompenseerd naar GO! waar zich een VEK-behoefte situeert.

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FC0-1FGE5BX-IS	0	-1.944	VEK-saldo luchtkwaliteitsfonds naar GO! compenseren.
TOTAAL	0	-1.944	

FC0-1FGE2BX-IS – GO! – INFRASTRUCTUUR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De voorbije jaren werden in de onderwijsbegroting huursubsidies als gewone extra capaciteitsmiddelen voorzien in het kader van de capaciteitsproblematiek binnen het basisonderwijs. Hiermee werd de mogelijkheid gecreëerd voor scholen om gebouwen in te huren en hiervoor een beschikbaarheidstoelage te ontvangen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	233	233
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	233	233

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Zie ook toelichting 1.3.2 GO!

FC0-1FGE2BX-WT - GO! - INFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Naast de vereiste middelen om te investeren in infrastructuur zijn er ook voldoende middelen nodig om het patrimonium in stand te houden (eigenaarsonderhoud) en de nodige aanpassingswerken te doen om de gebouwen functioneel te houden in functie van wijzigende pedagogische noden en in overeenstemming te brengen met allerlei nieuwe regelgeving (o.a. veiligheid, milieuwetgeving, toegankelijkheid gehandicapten; ...)

Daarnaast beschikt het Gemeenschapsonderwijs over een aantal als monument geklasseerde gebouwen. Om tegemoet te komen aan de vereisten van monumentenzorg voor deze gebouwen is een aanzienlijk budget noodzakelijk.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	7.166	7.166
<i>Index</i>	-11	-11
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	7.155	7.155

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Zie toelichting 1.3.2 GO!

FC0-1FGE2BY-IS - AGION - INFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat de uitgaven met betrekking tot de rentetoeelagen die AGION verstrekt als rechtsoptvolger van DIGO (Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs) en de uitgaven met betrekking tot de inhaaloperatie voor onderwijsinfrastructuur (DBFM). Ze worden aangevuld met middelen voor het verstrekken van huursubsidies voor schoolgebouwen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	131.327	131.327
<i>Index</i>	-42	-42
<i>Compensaties</i>	12.321	12.321
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	143.606	143.606

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er wordt in totaal +6.089 duizend euro VAK-VEK gecompenseerd van FC0-1FGE5BY-IS:

- Dit kadert in de afspraken om de DBFM-Scholen van Morgen-uitgaven (DBFM-SvM) te compenseren op de reguliere kredieten en is het gevolg van de indexering van de uitgaven en de inkomsten voor de inhaaloperatie voor het gesubsidieerd onderwijs (-659 duizend euro voor het Officieel Gesubsidieerd Onderwijs (OGO) en +960 duizend euro voor het Vrij Gesubsidieerd Onderwijs (VGO), samen +301 duizend euro VAK-VEK).
- Daarnaast worden de DBFM-Project-Specifiek Programma-uitgaven (DBFM-PSP) gecompenseerd op de reguliere kredieten ten gevolge van de uitrol van dit programma (+890 duizend euro voor het OGO en +733 duizend euro voor het VGO, samen +1.623 duizend euro VAK-VEK).
- Verder wordt op basis van de herraming van de huursubsidies in het stelsel oproepen +4.165 duizend euro VAK-VEK gecompenseerd van FC0-1FGE5BY-IS, in het stelsel modulair gebeurt de herraming bij BA2026.

Er wordt 6.232 duizend euro VAK-VEK gecompenseerd van FC0-1FGE5BX-IS. Dit kadert in de afspraken om de +1.394 duizend euro VAK-VEK DBFM-SvM-uitgaven te compenseren op de reguliere kredieten en is het gevolg van de indexering van de uitgaven en de inkomsten voor de inhaaloperatie voor het GO!. Dezelfde logica wordt gevolgd voor de +4.838 duizend euro DBFM-PSP-uitgaven.

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FC0-1FGE5BY-IS	960	960	VAK/VEK DBFM_SvM_VGO
Van FC0-1FGE5BY-IS	890	890	VAK/VEK DBFM_PSP_OGO
Van FC0-1FGE5BY-IS	733	733	VAK/VEK DBFM_PSP_VGO
Van FC0-1FGE5BX-IS	4.165	4.165	VAK/VEK Huursubsidies Oproepen
Van FC0-1FGE5BX-IS	4.838	4.838	VAK/VEK DBFM_PSP_GO!
Van FC0-1FGE5BX-IS	1.394	1.394	VAK/VEK DBFM_SvM_GO!
Naar FC0-1FGE5BY-IS	-659	-659	VAK/VEK DBFM_SvM_OGO
TOTAAL	12.321	12.321	

FC0-1FGE5BX-IS - GO! - INFRASTRUCTUUR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Deze middelen zijn noodzakelijk voor het in stand houden van het patrimonium van het Gemeenschapsonderwijs. Binnen het Gemeenschapsonderwijs bestaat er een behoefte aan infrastructuurmiddelen voor:

- Opvangen historische achterstand inzake infrastructuur (éénmalig bedrag)
- Nieuwbouw om tekorten t.o.v. de fysische norm op te vangen
- Renovatie van bestaande infrastructuur
- Vervanging van voorlopige paviljoenen
- Capaciteitsproblematiek

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	99.809	57.008
<i>Index</i>	-198	0
<i>Compensaties</i>	1.496	4.478
<i>Andere bijstellingen</i>	0	14.465
BO 2026	101.107	75.951

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Zie toelichting 2.3.2.2 GO!

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FC0-1FGE5BX-WT	2.534	2.169	Compensatie: van KIW naar GIW
Naar FC0-1FGE2BY-IS	-4.838	-4.838	DBFM-PSP
Van FB0-1FGE5BA-WT	126	0	Recurrente herverdeling van de capaciteitsmiddelen naar het GO!
Van FB0-1FGE5BA-WT	0	6.090	VEK-saldo capaciteitsprovisie naar GO! compenseren.
Naar FC0-1FGE2BY-IS	-1.394	-1.394	DBFM-SvM
Van FB0-1FGE5BC-WT	0	1.944	VEK-saldo luchtkwaliteitsfonds naar GO! compenseren.
Van FD0-1FBE2AA-PR	5.068	507	Schoolinfrastructuur 2026-2029 - Groeipad
TOTAAL	1.496	4.478	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
BO 2026: Aanpassing vereffeningskalender	0	14.465	
TOTAAL	0	14.465	

FC0-1FGE5BX-WT - GO! - INFRASTRUCTUUR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Met deze middelen wordt het patrimonium van het Gemeenschapsonderwijs in stand gehouden. Het betreft hier de middelen voor preventieve en in beperkte mate curatieve kleine infrastructuurwerken (KIW).

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2025	15.498	15.274
<i>Index</i>	-30	0
<i>Compensaties</i>	-2.534	-2.169
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	12.934	13.105

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Zie toelichting 1.3.2 GO!

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar FC0-1FGE5BX-IS	-2.534	-2.169	Compensatie van Kleine Infrastructuurwerken naar Grote Infrastructuurwerken
TOTAAL	-2.534	-2.169	

FC0-1FGE5BY-IS - AGION - INFRASTRUCTUUR**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit artikel bevat de beleids- en betaalkredieten voor de reguliere subsidiëring voor investeringen in schoolinfrastructuur voor het gesubsidieerd onderwijs alsook de Energieleningen.

Kredietevolutie:**(duizend euro)**

	VAK	VEK
BA 2025	321.422	336.108
<i>Index</i>	-619	0
<i>Compensaties</i>	9.216	-4.596
<i>Andere bijstellingen</i>	0	9.966
BO 2026	330.019	341.478

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er wordt -6.089 duizend euro VAK-VEK gecompenseerd naar FC0-1FGE5BY-IS.

- Dit kadert in de afspraken om de DBFM-SvM-uitgaven te compenseren op de reguliere kredieten en is het gevolg van de indexering van de uitgaven en de inkomsten voor de inhaaloperatie voor het gesubsidieerd onderwijs (+659 duizend euro voor het OGO en -960 duizend euro voor het VGO, samen -301 duizend euro VAK-VEK).
- Daarnaast worden de DBFM-PSP-uitgaven gecompenseerd op de reguliere kredieten ten gevolge van de uitrol van dit programma (-890 duizend euro voor het OGO en -733 duizend euro voor het VGO, samen -1.623 duizend euro VAK-VEK).
- Verder wordt op basis van de herraming van de huursubsidies in het stelsel oproepen -4.165 duizend euro VAK-VEK gecompenseerd naar FC0-1FGE5BY-IS, in het stelsel modulair gebeurt de herraming bij BA2026.

Er wordt +373 duizend euro VAK gecompenseerd van FB0-1FGE5BA-WT. Dit kadert in de afspraak om de VAK-budgetten Capaciteit (en Luchtkwaliteit) toe te voegen aan de respectievelijke investeringstoelagen van AGION en GO! volgens de OD II-verdeelsleutel. Bij BO2026 keert nog een restbudget voor het FTI-project ten belope van 499 duizend euro VAK terug naar de Capaciteitsprovisie, hiervan wordt 74,66% of 373 duizend euro VAK naar AGION herverdeeld.

Bij regeringsvorming werd een groeipad voor schoolinfrastructuur bepaald van +20.000 duizend euro VAK in 2025 en 2026, + 50.000 duizend euro VAK in 2027, + 10.000 duizend euro VAK in 2028 en + 100.000 duizend euro VAK in 2029. Voor 2025 werd 20.000 duizend euro VAK ingezet voor de Hogere Zeevaartschool, in 2026 wordt dit budget volgens de OD II – sleutel aan GO! en AGION toegewezen. 74,66% van 20.000 duizend euro VAK is 14.932 duizend euro VAK, er wordt ook 10% betaalkrediet voorzien (= 1.493 duizend euro VEK).

Bij elke begrotingsaanpassing wordt het belaste saldo bepaald en aangezuiverd. Bij begrotingsopmaak wordt deze ESR-neutrale beweging teruggedraaid. Bij BA2025 en BO2026 gaat het over +/- 15.034 duizend euro VEK.

Er wordt 25.000 duizend euro VEK voorzien voor de uitbetaling van Energieleningen die in het verleden werden toegekend, en in 2026 opgevraagd zullen worden.

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FB0-1FGE5BA-WT	373	0	Recurrente herverdeling van de capaciteitsmiddelen naar AGION
Van FD0-1FBE2AA-PR	14.932	1.493	Schoolinfrastructuur 2026-2029 - Groeipad
Naar FC0-1FGE2BY-IS	-960	-960	-960k VAK/VEK DBFM_SvM_VGO
Van FC0-1FGE2BY-IS	659	659	+659k VAK/VEK DBFM_SvM_OGO
Naar FC0-1FGE2BY-IS	-890	-890	-890k VAK/VEK DBFM_PSP_OGO
Naar FC0-1FGE2BY-IS	-733	-733	-733k VAK/VEK DBFM_PSP_VGO
Naar FC0-1FGE2BY-IS	-4.165	-4.165	-4165k VAK/VEK Huursubsidies Oproepen
TOTAAL	9.216	-4.596	

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
VEK Energieleningen	0	25.000	VEK-bijstelling voor de betaling van leningsopnames voorzien in 2026
éénmalig BA 2025: +15034k VEK Aanzuivering Belast Saldo	0	-15.034	Terugdraaien ESR-neutrale beweging aanzuivering saldo BA2025
TOTAAL	0	9.966	

FD0-1FGE2BA-IS - INVESTERINGEN IN INFRASTRUCTUUR ONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel met betrekking tot de investeringen binnen het hoger onderwijs omvat volgende ingeschreven kredieten:

- het eigenaarsonderhoud en investeringsmiddelen aan de Vlaamse autonome Hogere Zeevaartschool;
- de onroerende investeringen binnen het universitair onderwijs;
- de onroerende investeringen aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde;
- de investeringstoelagen aan de hogescholen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	84.594	78.594
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	7.000
BO 2026	84.594	85.594

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De universiteiten ontvangen vanaf 2023 een investeringsenveloppe van 15 miljoen euro in VAK (Codex Hoger Onderwijs, art III.54/1 §4). De daaraan gekoppelde betaalkredieten (VEK) werden over 5 jaar gespreid: 10% in jaar t, 20% in t+1, 30% in t+2, 20% in t+3 en 20% in t+4. Voor begrotingsjaar 2025 werd er 9.000 duizend euro VEK voorzien, voor 2026 wordt dit 12.000 duizend euro. Daarom de bijstelling van 3.000 duizend euro VEK.

Daarnaast werd in 2025 een éénmalige bijkomende investeringstoelage van 20.000.000 euro toegekend aan de Hogere Zeevaartschool in het kader van het renovatie- en nieuwbouwproject. De daaraan gekoppelde betaalkredieten worden over vijf jaar gespreid: 10% wordt uitbetaald in 2025, 20% in 2026, 30 procent in 2027, 20% in 2028 en 20% in 2029. Voor 2026 betekent dit een bijstelling van 4.000 duizend euro VEK (20% x 20 miljoen euro).

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Schoolinfrastructuur 2026-2029: VEK voor VAK HZS 2025	0	4.000	Betaling investeringsmiddelen renovatie- en nieuwbouwproject Hogere Zeevaartschool
Extra VEK bijkomende investeringsenveloppe 2023	0	3.000	Betaling investeringsmiddelen universiteiten
TOTAAL	0	7.000	

FD0-1FGE2BA-WT - INVESTERINGEN IN INFRASTRUCTUUR ONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel met betrekking tot de investeringen binnen het hoger onderwijs (exclusief de interne stromen) omvat volgende kredieten:

- UZ Gent – wetenschappelijke en technische uitrusting en installatie van zware medische apparatuur;
- UZ Gent – investeringsfonds + aflossing lening.

Decreet van 3 februari 2017 betreffende de re-integratie van het Universitair Ziekenhuis Gent in de Universiteit Gent

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	7.415	7.415
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-880	-880
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	6.535	6.535

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er wordt 880 duizend euro gecompenseerd naar de basisfinanciering hoger onderwijs (FD0-1FEE2EA-IS). Deze middelen worden ingezet in het kader van financiering van nieuwe opleidingen binnen het hoger onderwijs.

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar FD0-1FEE2EA-IS	-880	-880	Dalende rente lening investeringen UZ Gent
TOTAAL	-880	-880	

1.3.2. Overige entiteiten onder toezicht

AGION

INHOUDELIJKE OMSCHRIJVING

Het inhoudelijk structuurelement 4.1 Onderwijsinfrastructuur – operationele doelstelling 19 'Investeren in onderwijsinfrastructuur' groepeerde alle kredieten voor werkings- en voor onderwijsinfrastructuuruitgaven en -ontvangsten binnen de begroting van AGION.

ONTVANGSTEN

ESR 26.20: Rente-ontvangsten binnen de overheidssector

Op deze post wordt in hoofdzaak de terugvordering van de wedde van een gedetacheerd personeelslid geraamd.

ESR 38.10: Inkomensoverdrachten van bedrijven / Inkomensoverdrachten van verenigingen t.b.v. de gezinnen / Inkomensoverdrachten van verzekeringsmaatschappijen

De waarborgbijdragen zijn direct verbonden met het krediet voorzien voor reguliere subsidiedossiers met inbegrip van de capaciteitsmiddelen en het luchtkwaliteitsfonds. Dit krediet is inderdaad in deze en de voorbije legislatuur stelselmatig verhoogd (zie groeipad Schoolinfrastructuur).

ESR 69.12: Kapitaaloverdracht VGC

Bij BO2026 wordt voor de VGC 10,15 miljoen euro VAK ingeschreven. Dit is constant beleid ten opzichte van BO2025. Zowel als ontvangst als uitgave wordt 8.000 duizend euro ingeschreven bij BO2026 voor de VGC-dossiers wat ESR-neutraal is op niveau van de begroting.

ESR 89.40: Kredietaflossingen door het gesubsidieerd autonoom onderwijs

De lopende leningsdossiers die op kruissnelheid komen en de nieuwe dossiers zorgen voor een verwachte ontvangst van 4.217 duizend euro in 2026, een toename met 3.295 duizend euro ten opzichte van BA2025.

UITGAVEN

ESR 12.11 en 74.40: Algemene Werkingskosten en Verwerving van overig materieel
AGION heeft de toestemming om middels een aanwendingsplan VAK-budgetten op de werkingsmiddelen op te sparen. Voor boek- en begrotingsjaar 2023 bedroeg de VAK-aanwending 146.774,83 euro op de ESR12 en ESR74. Opgeteld met de reserve van 2020 (149.572,38 euro), 2021 (427.661,07 euro) en 2022 (308.925,77 euro) en 2024 (321.336,87 euro) bedraagt het totaal 1.060.721,26 euro.

ESR 44.30: Modulaire huur

Bij BO2026 worden de subsidies voor modulaire huur geraamd op 1,123 miljoen euro.

ESR 51.11: Projectspecifieke DBFM-Toelage GO! / Projectspecifieke DBFM-Toelage Provinciaal Onderwijs / Projectspecifieke DBFM-Toelage Gemeentelijk Onderwijs / Projectspecifieke DBFM-Toelage Vrij Onderwijs

Voor de projecten die opgeleverd zullen worden in de loop van 2026 wordt het budget verhoogd van 3.359 duizend euro naar 9.820 duizend euro.

ESR 64.10: Investeringsbijdragen VGC

Zowel als ontvangst als uitgave wordt 8.000 duizend euro ingeschreven bij BO2026 voor de VGC-dossiers wat ESR-neutraal is op niveau van de begroting.

ESR 64.10: Investeringsbijdragen Klimaat

Bij BO2026 worden hiervoor geen kredieten ingeschreven.

ESR 85.40: Kredietverleningen aan het gesubsidieerd autonoom onderwijs

Bij BO2026 wordt het VEK-krediet verhoogd met 25.000 duizend euro voor de uitbetaling van de Energieleningen aangegaan in het verleden.

DBFM SCHOLEN VAN MORGEN

INHOUDELIJKE OMSCHRIJVING

De DBFM Scholen van Morgen NV is de projectvennootschap in de Publiek Private Samenwerking ('PPS') voor het scholenbouwprogramma Scholen van Morgen.

De vennootschap coördineert het ontwerp (Design), de bouw (Build), de financiering (Finance) en het onderhoud gedurende 30 jaar (Maintain) ('DBFM') van 182 schoolprojecten, verspreid over heel Vlaanderen. Het is een participatieve PPS waarbij de aandeelhouders van de vennootschap aan publieke zijde, School Invest NV (25% +1 aandeel), en aan private zijde, FScholen NV (75% -1 aandeel), zijn.

De vennootschap wordt gefinancierd door kapitaal en aandeelhoudersleningen (pro rata het aandeelhouderschap) en door een lange termijn garantielening met School Invest NV van 1,550 miljard euro. Op de lening met School Invest NV werd getrokken na de voorlopige oplevering van elke school. Gezien alle scholen inmiddels opgeleverd zijn en er dus niet meer gebouwd wordt, is er geen bouwlening meer.

Na voorlopige oplevering van de bouwprojecten betalen de schoolbesturen gedurende 30 jaar en per kwartaal een vooraf vastgelegde beschikbaarheidsvergoeding, geheel of gedeeltelijk gesubsidieerd door AGION.

Per eind februari 2023 bevinden alle scholen binnen het Programma Scholen van Morgen (182 schoolprojecten - totaal bouwoppervlak van 710.000 m²) zich in de 30-jarige onderhoudsfase.

ONTVANGSTEN

De belangrijkste ontvangsten zijn de beschikbaarheidsvergoedingen die de schoolbesturen betalen na oplevering van hun project en de opnames van de garantielening met School Invest NV.

De ontvangst van beschikbaarheidsvergoedingen voor 2026 wordt geraamd op 130.680 duizend euro. In de codes 96.10 en 96.31 ('opname van leningen') wordt de toename van interesten op de aandeelhoudersleningen voorzien.

UITGAVEN

De belangrijkste uitgaven zijn de onderhoudskosten van de scholen en de financieringslasten en kapitaalaflossingen op de leningen. De vlottende interest op de lange-termijn-schuld wordt voor 2026 geraamd op gemiddeld 2,17%.

In BO 2026 wordt, net als voorgaande jaren, rekening gehouden met een terugbetaling van de aandeelhoudersleningen t.b.v. 19 miljoen euro en een vergoeding van kapitaal van 4 miljoen euro (*). Deze (terug)betalingen zijn onder voorbehoud van verder overleg tussen de publieke en private partners. De verwachtingen vermeld in BO2026 kunnen dus nog herzien worden.

HET GEMEENSCHAPSONDERWIJS

INHOUDELIJKE OMSCHRIJVING

Het structurelement onderwijsinfrastructuur draagt bij aan de strategische doelstelling 4: Werk maken van een Masterplan Scholenbouw.

ONTVANGSTEN

ESR 16:

Binnen de E16 is er een toename van ontvangsten van 1.359 duizend euro. Deze is voornamelijk toe te wijzen door inkomsten die binnenstromen van de scholengroepen uit ingevolge afspraken rond co-financiering.

ESR 26:

We zien een daling van 3.914 duizend euro. Voorheen werd er op E26.20 inkomsten uit rente begroot. Deze worden nu volledig onder ISE FG begroot sinds deze in verband staan met eigen ontvangsten en geen link hebben met deze ISE-code.

ESR 66:

Een toename van 18.943 duizend euro wordt vastgesteld op ESR 66, de toename is volledig toe te wijzen aan de dotatie die wordt toegekend aan GIW-middelen (FC0-1FGE5BX-IS GO! – INFRASTRUCTUUR).

ESR 76:

Een daling van 2.432 duizend euro bij de geschatte inkomsten verkoop van gebouwen. De verkoop van gebouwen wordt ingeschat op basis van een aantal parameters en de voorliggende dossiers, hierbij wordt in 2026 geschat dat er minder verkopen zullen plaatsvinden ten opzichte van de vorige begrotingsronde.

UITGAVEN

ESR 12:

Een toename op ESR 12 van 2.941 duizend euro. Deze toename is te alloceren aan de toename van de machtiging op het begrotingsartikel van de GIW-middelen (FC0-1FGE5BX-IS GO! – INFRASTRUCTUUR).

ESR 64:

Een toename van 3.557 duizend euro op ESR 64.20. Deze toename is te alloceren aan de toename van de machtiging op het begrotingsartikel van de GIW-middelen (FC0-1FGE5BX-IS GO! – INFRASTRUCTUUR).

ESR 72:

Een toename van 5.280 duizend euro op ESR 72.00. Deze toename is te alloceren aan de toename van de machtiging op het begrotingsartikel van de GIW-middelen (FC0-1FGE5BX-IS GO! – INFRASTRUCTUUR).

SCHOOL INVEST

INHOUDELIJKE OMSCHRIJVING

School Invest heeft een aantal belangrijke interrelaties met DBFM Scholen van Morgen.

Vooreerst houdt School Invest een kapitaalsparticipatie aan in DBFM Scholen van Morgen ten belope van ongeveer 5.900 duizend euro. Deze participatie vertegenwoordigt 25% + 1 aandeel in het kapitaal van DBFM Scholen van Morgen.

Daarnaast participeert School Invest in een achtergestelde lening die door de aandeelhouders is verstrekt aan DBFM Scholen van Morgen. De participatie in deze achtergestelde lening is pro rata het aandeelhouderschap en beloopt momenteel ongeveer 40.000 duizend euro.

Tenslotte verstrekt School Invest aan DBFM Scholen van Morgen een door de Vlaamse overheid gegarandeerde lange termijnlening. DBFM Scholen van Morgen kan trekkingen doen op deze lening op de momenten dat haar schoolprojecten worden opgeleverd. De terugbetaling van deze lening volgt terugbetalingsplannen die worden opgemaakt op het moment van de trekkingen volgens een vooraf vastgelegde berekeningsmethode. Het uitstaand bedrag onder deze lening beloopt momenteel ongeveer 1.258.000 duizend euro.

School Invest heeft tevens een kapitaalsparticipatie in Koninklijk Conservatorium van Brussel NV ("KCB"). Deze participatie vertegenwoordigt 1/3 van het kapitaal van KCB en belooft 500 duizend euro. Door ondertekening van de aandeelhoudersovereenkomst heeft School Invest zich ertoe verbonden om 1/3 van de renovatiekosten van het gebouw van het conservatorium te financieren.

In 2024 nam School Invest een kapitaalsparticipatie in Scholen van Vlaanderen (perceel 1) NV ("SVVp1"). Deze participatie vertegenwoordigt 10% van het kapitaal van SVVp1 en belooft 50 duizend euro. Door ondertekening van de aandeelhoudersovereenkomst heeft School Invest zich ertoe verbonden om in de toekomst te participeren in een achtergestelde lening die door de aandeelhouders zal worden verstrekt aan SVVp1 (vermoedelijk rond 2030).

School Invest ondersteunt het Projectbureau dat werd opgericht om het projectspecifieke DBFM-programma betreffende Vlaamse scholenbouw en het programma "Scholen van Vlaanderen" uit te werken.

School Invest is gefinancierd door een kapitaalsinbreng vanuit de Vlaamse overheid en AGION, die elk 50% van de aandelen aanhouden. Daarnaast heeft School Invest winstbewijzen uitgegeven die worden aangehouden door de Vlaamse overheid en recht geven op een zekere vergoeding. Tenslotte heeft School Invest niet-achtergestelde schuldinstrumenten uitgegeven, die tevens worden aangehouden door de Vlaamse overheid.

ONTVANGSTEN

ESR 9631 – Opbrengst van leningen binnen de overheidssector

Dit betreft de opnames onder de leningen die zijn toegekend door de Vlaamse Gemeenschap aan School Invest. Volgens de huidige kasplanning zal School Invest over geheel 2026 geen netto kasbehoefte hebben, waardoor op dit moment geen netto opnames worden voorzien.

ESR 8917 – Kredietaflossingen en vereffeningen van deelnemingen binnen de overheidssector

Dit betreft de terugbetalingen die School Invest ontvangt onder de Lange Termijnlening die door School Invest is toegekend aan DBFM Scholen van Morgen. Deze terugbetalingen gebeuren volgens een vooraf vastgelegd aflossingsschema.

Daarnaast omvat dit tevens terugbetalingen onder de achtergestelde aandeelhouderslening. DBFM Scholen van Morgen stelt voorop dat in 2026 een bedrag van 19 miljoen euro aan gekapitaliseerde interesten op de achtergestelde aandeelhouderslening zal terugbetaald worden (in 2025 tevens 19 miljoen euro). Het aandeel dat School Invest hierin zal ontvangen (c. 25%) is mee opgenomen onder dit begrotingsartikel.

Het bedrag is lichtjes hoger dan in 2025 omdat het aflossingsschema van de Lange Termijnlening in een iets hogere aflossing voorziet.

ESR 8961 – Uitzonderlijke opbrengsten uit deelnemingen

Er worden in 2026 geen uitzonderlijke opbrengsten uit deelnemingen voorzien.

ESR 2620 – Rente-ontvangsten binnen de overheidssector

Dit betreft de rente die School Invest ontvangt onder de Lange Termijnlening en de achtergestelde aandeelhouderslening die door School Invest zijn toegekend aan DBFM Scholen van Morgen. Conform afspraken met het Departement Financiën & Begroting wordt hier het bedrag overgenomen dat desbetreffend door DBFM Scholen van Morgen wordt geraamd in haar begroting. Dit bedrag is wat lager dan in 2025 omdat DBFM Scholen van Morgen er in haar begroting van uitgaat dat de euribor in 2026 lager zal zijn dan 2025, en anderzijds het uitstaand bedrag van de leningen lichtjes gedaald zal zijn t.o.v. in 2025.

ESR 2820 – Opbrengsten uit deelnemingen

DBFM Scholen van Morgen stelt voorop om in 2026 een bedrag van 4 miljoen euro uit te betalen aan haar eigen vermogensverschaffers (in 2025: 6 miljoen euro). Het aandeel dat School Invest hierin zal ontvangen (c. 25%) is opgenomen onder dit begrotingsartikel.

UITGAVEN

ESR 9131 – Aflossingen van de schuld binnen de overheidssector

Dit betreft de terugbetalingen onder de leningen die zijn toegekend door de Vlaamse Gemeenschap aan School Invest. Deze volgen een vooraf vastgelegd aflossingsschema.

Daarnaast wijst de kasplanning van School Invest uit dat over 2026 een kasoverschot van c. 4 miljoen euro zal worden gerealiseerd. Dit bedrag zal in mindering worden gebracht van de op te nemen bedragen op het CP-programma, hetgeen de facto neerkomt op een vermindering van de kortlopende schulden t.a.v. Vlaanderen ten belope van c. 4 miljoen euro.

ESR 1100 – Bezoldigingen

Er wordt uitgegaan van een indexatie van de lonen ten belope van 3%. De verwachting is dat het personeelsbestand constant zal blijven.

ESR 8517 – Kredietverleningen aan overheidsbedrijven

Sinds 2024 vinden geen trekkingen meer plaats op de Lange Termijnlening. Het bedrag opgenomen onder dit artikel betreft enkel de gekapitaliseerde interesten onder de achtergestelde lening, die aan de hoofdsom worden toegevoegd. Het bedrag is iets lager dan in 2025 omwille van een iets lager uitstaand bedrag van de achtergestelde lening.

ESR 8142 – Deelnemingen in privébedrijven

Volgens de oorspronkelijke planning zou School Invest in 2025 participeren in twee projectvennootschappen in het kader van het nieuwe scholenbouwprogramma "Scholen van Vlaanderen". De financieringsstructuur zal tijdens het aanbestedingsproces worden bepaald. De in dit artikel opgenomen bedragen gaan uit van eventuele participatie van ongeveer 10% in de beide projectvennootschappen, telkens 5 miljoen euro.

Volgens een recente update van de planning zou de participatie in één van deze projectvennootschappen pas plaatsvinden in 2026 i.p.v. 2025. Het bedrag van 10 miljoen euro dat vermeld was in BA 2025 is nu dus achterhaald. Volgens de huidige planning zou er op dit artikel dus in 2025 een bedrag moeten voorzien worden van 5 miljoen euro en in 2026 nog eens 5 miljoen euro.

ESR 8112 – Kredietverleningen aan privébedrijven

Pro memorie: mogelijk zal een deel van het kapitaal niet als eigen vermogen, maar in de vorm van een achtergestelde lening worden verstrekt.

ESR 1211 – Algemene werkingskosten

Dit betreft, naast de dagelijkse werkingskosten, voornamelijk de ondersteuningskosten in het kader van de nieuwe DBFM-programma's. De intensiteit van deze ondersteuningsopdrachten zal in 2026 vermoedelijk even groot zijn als in 2025.

ESR 1250 – Indirecte belastingen

Dit artikel betreft de vennootschapsbelasting. Het geraamde bedrag ligt lager dan in 2025 omwille van de veronderstelling dat de euribor lager zal zijn in 2026 dan in 2025. De belastbare rente-inkomsten zouden dan immers sterker dalen dan de aftrekbare rentekosten omdat de euribor-afhankelijke activa groter zijn dan de euribor-afhankelijke schulden (men weet dat de vergoedingen op de winstbewijzen niet aftrekbaar zijn).

ESR 2130 – Rente op schuld binnen de overheidssector

Dit betreft de te betalen rente op de leningen die zijn toegekend door de Vlaamse Gemeenschap aan School Invest. In vergelijking met 2025 is dit bedrag lager omdat wordt uitgegaan van een lagere gemiddelde euribor dan in 2025. Bovendien zal ook het bedrag van de uitstaande schuld lager zijn dan in 2025.

ESR 2500 – Vergoeding winstbewijzen

Dit betreft de vergoedingen die worden uitbetaald aan de houder van de winstbewijzen. Er werd afgesproken dat deze berekend wordt door euribor + 0,60% toe te passen op het uitstaand bedrag van deze winstbewijzen over het jaar 2025. De gemiddelde euribor over 2025 wordt geraamd op 2,30%, hetgeen een vergoeding à rato van 2,90% zou impliceren, dus 7,25 miljoen euro (men weet dat het uitstaand bedrag van de winstbewijzen 250 miljoen euro belooft).

ESR 5122 – Kapitaalsubsidie Koninklijk Conservatorium Brussel

De renovatiewerken van het conservatorium starten in het najaar van 2025. Op de algemene vergadering van KCB van mei 2024 werd onder de aandeelhouders afgesproken dat zij de resterende toegezegde 3 schijven van 5 miljoen euro per aandeelhouder zullen volstorten in respectievelijk 2025, 2026 en 2027.

2. Inhoudelijk structurelement 4.2 – Onderwijsinspectie

De prestatie-indicator voor inhoudelijk structurelement 4.2 – onderwijsinspectie is het aantal doorlichtingen.

Benaming	Aantal doorlichtingen
Definitie	<i>De onderwijsinspectie controleert en stimuleert de onderwijskwaliteit door middel van doorlichtingen. Tijdens de doorlichting onderzoekt de onderwijsinspectie de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit op de klasvloer. Het aantal doorlichtingen heeft betrekking op het aantal pedagogische doorlichtingen en doorlichtingen met de focus op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne die de onderwijsinspectie uitvoert en resulteert in een schriftelijk doorlichtingsverslag. (Voorlopige) erkenningsonderzoeken worden hierin niet opgenomen.</i>
Laatst gekende waarde	<i>In het schooljaar 2024-2025 bedroeg het aantal doorlichtingen 729.</i>
Streefwaarde/-norm	<i>De streefnorm is een verhoging van het aantal doorlichtingen.</i>
Beleidsmatige relevantie	<i>Deze prestatie-indicator is gekoppeld aan volgende operationele doelstelling: OD 20: De externe kwaliteitscontrole door de onderwijsinspectie doelgericht versterken.</i>
Koppeling met Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of Landenspecifieke Aanbevelingen	<i>Deze indicator kan gekoppeld worden aan volgende operationele doelstelling: 4.1 Er tegen 2030 voor zorgen dat alle meisjes en jongens op een vrije, billijke en kwalitatief hoogstaande manier lager en middelbaar onderwijs kunnen afwerken, wat moet kunnen leiden tot relevante en doeltreffende leerresultaten.</i>
Budgettaire relevantie	<i>Deze indicator is gekoppeld aan volgende begrotingsartikels: FI0-1FGE2IA-LO FI0-1FGE2IA-WT</i>

De metadata voor deze prestatie-indicator wordt weergegeven in onderstaande tabel.

Benaming	Aantal doorlichtingen
Soort	<i>Outputindicator</i>
Berekeningswijze	<i>De berekening gebeurt op basis van het aantal schriftelijke doorlichtingsverslagen dat in een jaar afgeleverd wordt. Verslagen over (voorlopige) erkenningsonderzoeken worden hierbij niet meegeteld.</i>
Bron	<i>De Vlaamse onderwijsinspectie is de verantwoordelijke actor en stelt het aantal schriftelijke doorlichtingsverslagen vast op basis van gegevens in haar databanken.</i>
Meetfrequentie	<i>Nieuwe waarden worden geregistreerd op het moment dat de schriftelijke doorlichtingsverslagen afgeleverd worden. Deze worden minstens 15 keer per jaar afgeleverd.</i>

Kwaliteitsbeoordeling	<i>Deze indicator is niet gecertificeerd.</i>
Reeds gebruikt in andere documenten	<i>Deze indicator wordt niet gebruikt in andere beleidsdocumenten.</i>

Er is een Vlaamse Openbare Statistiek over dit inhoudelijk structuurelement. Voor deze statistiek verwijzen we door naar de themapagina van Statistiek Vlaanderen. Het gaat om:

- [Personeelsleden](#)

Ook het [Statistisch jaarboek van het Vlaamse onderwijs](#) bevat cijfers en indicatoren over dit inhoudelijk structuurelement.

De onderwijsinspectie publiceert ook een [jaarverslag](#) waarin onder meer een overzicht van de resultaten van de doorlichtingen van het voorbije schooljaar worden opgenomen.

2.1. Strategische doelstellingen

Strategische doelstelling 2: De lat hoog leggen voor onderwijskwaliteit

Operationele doelstelling 20: De externe kwaliteitscontrole door de onderwijsinspectie doelgericht versterken

2.2. Operationele doelstellingen

Operationele doelstelling 20: De externe kwaliteitscontrole door de onderwijsinspectie doelgericht versterken

Er worden adviseringsopdrachten van de onderwijsinspectie geschrapt. Hierdoor kan de onderwijsinspectie zich toespitsen op haar kernopdracht, namelijk het doorlichten van de onderwijsinstellingen. Tijdens het doorlichten zal de onderwijsinspectie ook het HR-beleid van scholen onderzoeken. Er zal ook directer worden nagegaan of scholen voldoende hoge verwachtingen stellen en of ze het leerpotentieel ten volle benutten. De onderwijsinspectie houdt ook toezicht op het antipestbeleid in het kader van hun onderzoek van de leerlingbegeleiding.

De onderwijsinspectie heeft de mogelijkheid gekregen om onaangekondigd te kunnen doorlichten. Deze mogelijkheid wordt verder vormgeven en ingezet waar en wanneer nodig. Dit in het kader van het verhogen van de onderwijskwaliteit.

De onderwijsinspectie maakt werk van het gedifferentieerd doorlichten op basis van relevante data en outputindicatoren. Een eerste stap daarin is het doorlichten op basis van units.

Het voeren van een kwaliteitsbeleid is een erkenningsvoorwaarde geworden voor het leerplichtonderwijs. De onderwijsinspectie zal hier ook op toezien.

De onderwijsinspectie bereidt zich intern grondig voor op (het toezicht op) het uitrollen en implementeren van de nieuwe minimumdoelen (zie OD 2). Ze zal daarbij in eerste instantie haar stimulerende rol opnemen.

Met betrekking tot het huisonderwijs heeft de onderwijsinspectie intussen meer handvaten gekregen om strenger toe te zien op het huisonderwijs. Er wordt kort op de bal gespeeld in geval van verontrustende situaties. Zo zal de onderwijsinspectie nu ook de sociale participatie van het kind of de jongere in huisonderwijs nagaan en samenwerken met de vertrouwenscentra voor kindermishandeling indien nodig. Ook krijgen alle inspecteurs een opleiding 'kindreflex'.

Gekoppelde begrotingsartikels:

F10-1FGE2IA-LO – KWALITEITSTOEZICHT

F10-1FGE2IA-WT – KWALITEITSTOEZICHT

2.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ONDERWIJSINSPECTIE, MVG excl. DAB

	VAK			VEK		
	BA 2025	evolutie	BO 2026	BA 2025	evolutie	BO 2026
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	21.065	26	21.091	21.065	26	21.091
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	21.065	26	21.091	21.065	26	21.091

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De uitgaven voor het inhoudelijk structuurelement Kwaliteitstoezicht worden voor 2026 in totaal op circa 21 miljoen euro VAK/VEK geraamd. Hiermee worden alle loon- en werkingskosten van de Onderwijsinspecteurs betaald.

2.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Uitgavenartikelen

F10-1FGE2IA-LO – KWALITEITSTOEZICHT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel bevat de lonen van de inspecteurs en de overdracht van de kredieten voor het omzetten van gedetacheerden personeelsleden.

De inspecteurs ontvangen naast hun loon ook andere niet belastbare vergoedingen voor reiskosten, werkingskosten, ICT-vergoeding en internetvergoeding.

Dit artikel bevat eveneens de lonen van statutaire onderwijsinspecteurs die zich bevinden in een verlofregeling. Hun lonen worden teruggevorderd en vormen een ontvangst op het begrotingsfonds van AGODI.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	19.435	19.435
<i>Index</i>	389	389
<i>Compensaties</i>	128	128
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	19.952	19.952

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

De budgetwijzigingen op het artikel zijn te verklaren door enerzijds een indexaanpassing en het op kruissnelheid brengen van de overdracht van de middelen die werden voorzien voor gedetacheerde personeelsleden. Op deze overdracht gebeurt een compensatie van 3 duizend euro als bijdrage voor de tweede pensioenpijler.

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FI0-1FGE2IA-WT	131	131	Omzetten resterende budget (2/3de) gedetacheerden naar budget contractuelen
Naar SG0-1SKC2TD-LO	-3	-3	Compensatie tweede pensioenpijler
TOTAAL	128	128	

FI0-1FGE2IA-WT - KWALITEITSTOEZICHT

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het werkingskrediet omvat de operationele middelen die essentieel zijn voor de Onderwijsinspectie om haar opdrachten uit te voeren.

De middelen omvatten:

- Gewone werkingsmiddelen: opleidingsnoden, kosten van externen, juridische kosten, catering en onkostenvergoedingen.
- ICT: Investerings en onderhoud van IT-systemen: gebruikersinfrastructuur, applicatieonderhoud, IT-aanpassingen en projecten alsook terugkerende softwarelicenties.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	1.630	1.630

<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-481	-481
<i>Andere bijstellingen</i>	-10	-10
BO 2026	1.139	1.139

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

De bijstellingen die werden doorgevoerd zijn het gevolg van de herverdeling van middelen naar het begrotingsartikel kwaliteitstoezicht waarop de lonen worden aangerekend. Het gaat hier om de lonen van gedetacheerde personeelsleden voor de detachering stopgezet wordt, maar die wel in dienst blijven. Daarnaast vindt er een regularisatie plaats van de niet recurrente verhoging voor data en IT, die werd doorgevoerd bij begrotingsaanpassing 2025. Deze middelen keren terug naar de plaats van herkomst.

Tot slot wordt er nog een technische correctie doorgevoerd van 10 duizend euro voor het ondervangen van de indexering van de loonkredieten.

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar FI0-1FGE2IA-LO	-131	-131	Omzetten resterende budget (2/3de) gedetacheerden naar budget contractuelen
Naar FB0-1FBE2AB-PR	-350	-350	IT-ontwikkelingskost éénmalig deel BA 2025
TOTAAL	-481	-481	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
8% forfaitaire indexkost - Omzetten resterende budget (2/3de) gedetacheerden naar budget contractuelen	-10	-10	Overzetten van de forfaitaire indexkost die gerelateerd is aan het omzetten van het resterende budget gedetacheerden (2/3de) naar budget contractuelen
TOTAAL	-10	-10	

3. Inhoudelijk structuurelement 4.3 – Ondersteuning onderwijsinstellingen en onderwijsveld

De prestatie-indicator voor inhoudelijk structuurelement 4.3 – ondersteuning onderwijsinstellingen en onderwijsveld is problematische afwezigheden secundair onderwijs.

Benaming	<i>Problematische afwezigheden secundair onderwijs</i>
Definitie	<i>Dit betreft het totale percentage leerlingen van het secundair onderwijs dat minstens 30 halve dagen ongewettigd afwezig was.</i>
Laatst gekende waarde	<i>De laatst gekende waarde is 3,8% in het schooljaar 2023-2024.</i>
Streefwaarde/-norm	<i>De streefnorm is een verlaging van het percentage leerlingen dat problematisch afwezig is tegen schooljaar 2026-2027.</i>
Beleidsmatige relevantie	<i>Deze prestatie-indicator kan gelinkt worden aan volgende operationele doelstelling: OD 24: De betrokkenheid bij de schoolloopbaan verhogen</i>
Koppeling met Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of Landenspecifieke Aanbevelingen	<i>Dit kan gekoppeld worden aan volgende Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen: 4.1 Er tegen 2030 voor zorgen dat alle meisjes en jongens op een vrije, billijke en kwalitatief hoogstaande manier lager en middelbaar onderwijs kunnen afwerken, wat moet kunnen leiden tot relevante en doeltreffende leerresultaten.</i>
Budgettaire relevantie	<i>Deze indicator is gekoppeld aan volgend begrotingsartikel: FB0-1FGE2GE-WT</i>

Het betreft een indicator die opgenomen is als Vlaamse Openbare Statistiek. Deze indicator is raadpleegbaar via: <https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/onderwijs-en-vorming/problematische-afwezigheden>.

Voor andere cijfers en indicatoren over dit inhoudelijk structuurelement verwijzen we door naar Dataloep. Dataloep is een interactieve toepassing waarmee je eenvoudig cijfers over het onderwijs in Vlaanderen opzoekt. U vindt grafieken, tabellen en kaarten terug die de gegevens overzichtelijk voorstellen. Voor dit inhoudelijk structuurelement vindt u er volgende data terug:

- [Personeelsleden](#)
- [Onderwijsinstellingen](#)

Ook het [Statistisch jaarboek van het Vlaamse onderwijs](#) bevat cijfers en indicatoren over dit inhoudelijk structuurelement.

3.1. Strategische doelstellingen

Strategische doelstelling 1: Inzetten op in de verbindende en emanciperende rol van Nederlands

Operationele doelstelling 21: Ouders responsabiliseren om Nederlands te gebruiken

Strategische doelstelling 2: De lat hoog leggen voor onderwijskwaliteit

Operationele doelstelling 22: Kwaliteitszorg en -ontwikkeling stimuleren

Operationele doelstelling 23: Versterken van het technisch en beroepsgericht onderwijs

Operationele doelstelling 24: De betrokkenheid bij de schoolloopbaan verhogen

Operationele doelstelling 25: Het onderwijsveld maximaal ondersteunen

Strategische doelstelling 3: Sterk onderwijspersoneel garanderen

Operationele doelstelling 26: Effectieve professionalisering structureel verankeren in de loopbaan van de leraar

Strategische doelstelling 4: Investeren in sterk onderwijs

Operationele doelstelling 27: Investeren in digitalisering

Strategische doelstelling 7: Blijven inzetten op zorg, inclusie en maatwerk

Operationele doelstelling 28: Stappen zetten naar meer inclusief onderwijs

Operationele doelstelling 29: Maatwerk om kwaliteitsvol onderwijs voor alle lerenden te garanderen

Operationele doelstelling 30: Aandacht hebben voor het welbevinden van lerenden

3.2. Operationele doelstellingen

Operationele doelstelling 21: Ouders responsabiliseren om Nederlands te gebruiken

Het regeerakkoord bepaalt dat de schoolbonus gekoppeld zal worden aan een bewijs van kennis van het Nederlands of een deelnamebewijs van minstens één van de ouders.

De Vlaamse regering besliste evenwel om vanaf 2026 de schoolbonus om te vormen tot een selectieve sociale toeslag. We bekijken of overeenkomstig de filosofie in het regeerakkoord - een alternatieve sanctionerende maatregel moet worden uitgewerkt gekoppeld aan het deelnamebewijs.

Via een projectoproep voor het volwassenenonderwijs stimuleer ik taalintegratietrajecten voor ouders vanuit de samenwerking tussen het basis- en secundair onderwijs en het volwassenenonderwijs (zie ook OD 16).

Gekoppelde begrotingsartikels:

FBO-1FGE2GE-WT – LEERLING-, STUDENT-, EN INSTELLINGGEBONDEN ONDERSTEUNING

Operationele doelstelling 22: Kwaliteitszorg en -ontwikkeling stimuleren

Ik werk de regelgeving voor de toelating tot het lager onderwijs mits gunstige beslissing van de klassenraad verder uit. De klassenraad zal zich baseren op de nieuwe minimumdoelen kleuteronderwijs (zie OD 2) om te beslissen over de toelating. De regelgeving moet in werking treden vanaf 1 september 2026, net zoals de minimumdoelen.

Ik blijf scholen ondersteunen door via verschillende kanalen te communiceren over een evidence-informed evaluatiebeleid en bestaande goede praktijken. Ook blijf ik

communiceren naar scholen over de mogelijkheden waarover zij beschikken op vlak van herexamens en vakantietaken.

Het onafhankelijk kenniscentrum 'Leerpunt' zal een onafhankelijk en wetenschappelijk onderbouwd keurmerk voor leermiddelen en professionaliseringsinitiatieven ontwikkelen.

De Vlaamse toetsen worden voor een derde keer georganiseerd. Voor een eerste keer worden ook leerlingen in het zesde leerjaar getoetst en zal leerwinst in kaart gebracht kunnen worden. Ik bereid samen met verschillende partners een vlotte afname van de Vlaamse toetsen voor in april en mei 2026. De geleerde lessen uit de afname in 2025 worden daarbij meegenomen.

Ik blijf erover waken dat de betrokkenen zo snel als mogelijk de resultaten van de Vlaamse toetsen op leerling-, klassenraad- en schoolniveau krijgen. Ook de onderwijsinspectie, de pedagogische begeleidingsdiensten, de Raad van het Gemeenschapsonderwijs en schoolbesturen krijgen de resultaten op schoolniveau kort nadat de scholen ze hebben ontvangen. Ik maak de resultaten op systeemniveau bekend. De Vlaamse toetsen zijn per definitie ontwikkelingsgericht en kunnen ook als knipperlicht functioneren. De onderwijsinspectie (zie ook OD 20) neemt de schoolresultaten op de Vlaamse toetsen mee in de doorlichting van scholen.

Het Steunpunt Centrale Toetsen in Onderwijs (SCTO) voert ook een kalibratie-onderzoek uit in het kader van de ontwikkeling van de Vlaamse toetsen voor het zesde jaar van het secundair onderwijs. Deze toetsen worden voor het eerst afgenomen in 2027.

Het SCTO gaat zijn laatste werkingsjaar in. Ik bereid een duurzaam vervolg op het SCTO voor, met het oog op de continuïteit van de afname in 2027.

Gekoppelde begrotingsartikels

FBO-1FGE2GK-WT – INFORMATIE, COMMUNICATIE EN SENSIBILISERING

FBO-1FGE2GN-WT – KWALITEIT VAN HET ONDERWIJS

Operationele doelstelling 23: Versterken van het technisch en beroepsgericht onderwijs

Als minister van Onderwijs en Werk onderzoek ik hoe arbeidsmarktgericht onderwijs versterkt kan worden om meer jongeren een positieve keuze te laten maken voor beroepsgericht onderwijs. Hierbij wordt gekeken naar huidige knelpunten die ervaren worden door het werkveld. Dit om de maatschappelijke en onderwijskundige waarde te verhogen. Er wordt uitgegaan van aanbevelingen die mij bereiken vanuit het onderwijsveld. Ik bekijk ook welke maatregelen genomen kunnen worden om de tso en bso-opleidingen concreet te herwaarderen.

Ik investeer extra werkingsmiddelen om de kostprijs van de duurste opleidingen in bso, tso- en kso voor ouders te drukken.

Ik **voer de implementatie van het actieplan duaal leren uit**, dat in juli door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. Samen met de onderwijsverstrekkers en de sectoren onderzoek ik hoe we de overeenkomsten duaal leren kunnen aanpassen om het leerpotentieel van de leerlingen te verhogen. De doelstelling is om het systeem flexibeler te maken, zodat scholen en bedrijven niet afhaken, en om ruimte te voorzien

voor intensieve trajecten van werkplekleren, gecoördineerd door de school, zodat meer leerlingen kansen krijgen op sterk praktijkgericht onderwijs.

De STEM-agenda 2030 wordt uitgevoerd in samenwerking met mijn collega's van de betrokken beleidsdomeinen. Ik volg de onderwijsindicatoren van de STEM-agenda 2030 op via de STEM-monitor.

Ik voer de decretaal voorziene evaluatie van de regionale technologische centra RTC(s) uit.

Gekoppelde begrotingsartikels:

FB0-1FGE2GI-WT – ONDERWIJS-ARBEIDSMARKTBELEID EN LEVENSLANG LEREN

FC0-1FGE2GI-WT – ONDERWIJS-ARBEIDSMARKTBELEID EN LEVENSLANG LEREN

Operationele doelstelling 24: De betrokkenheid bij de schoolloopbaan verhogen

Ik werk het decretaal kader uit om vanaf 1 september 2026 het schoolreglement om te zetten naar een schoolcontract. Er zal bijzondere aandacht gaan naar de verantwoordelijkheden van de ouders.

De termijn voor de terugvordering van de schooltoeslag – in het geval dat een leerling te vaak problematisch afwezig is in een schooljaar – is ingekort. Ook de eenvormige registratie door scholen van leerlingen die een deel van de halve dag afwezig zijn zonder wettiging (bv. bij te laat komen) is bepaald.

Ik voorzie in de organisatie van instapklassen voor peuters en hun ouders (zie OD 1).

Ik zet de hervorming van de drie erkende ouderkoepelverenigingen GO! ouders, Koepel van Ouderverenigingen van het Officieel Gesubsidieerd Onderwijs (KOOGO) en Vlaamse Confederatie van ouders en ouderverenigingen (VCOV) tot één gefinancierd aanspreekpunt voor de Vlaamse overheid verder. Ik blijf de Vlaamse Scholierenkoepel (VSK) en de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS) financieel ondersteunen.

Gekoppelde begrotingsartikels:

FB0-1FGE2GE-WT – LEERLING-, STUDENT- EN INSTELLINGGEBONDEN ONDERSTEUNING

FC0-1FGE2GD-WT – WERKING CENTRA VOOR LEERLINGENBEGELEIDING

Operationele doelstelling 25: Het onderwijsveld maximaal ondersteunen

In het kader van het Vlaanderenbrede project "regelrecht" is de werkgroep onderwijs van start gegaan. Deze werkgroep zal voorstellen formuleren om administratief te vereenvoudigen en overbodige regeldruk tegen te gaan zowel op het vlak van schoolorganisatie als voor de taakbelasting van de leerkrachten.

De planlastcalculator van de onderwijsinspectie blijft ondertussen ter beschikking staan van de scholen.

Mijn administratie volgt de uitvoering van de verschillende beleidsevaluaties en wetenschappelijke onderzoeken, onder andere via het programma Onderwijskundig Praktijkgericht en Beleidsgericht Wetenschappelijk Onderzoek (OBPWO) en het internationaal vergelijkend onderzoek, verder nauwgezet op.

Het datagedreven beleid en dienstverlening wordt verdergezet, waarbij zoveel mogelijk dienstverlening automatisch en zelfs proactief verloopt. De administratie blijft werk maken van geavanceerde data-analyses om de ontwikkeling, monitoring en evaluatie van het beleid beter te ondersteunen en maakt de inzichten toegankelijk voor het onderwijsveld en burgers via gebruiksvriendelijke dashboards en publicaties, zoals dataloop, het Statistisch Jaarboek en de Vlaamse Openbare Statistieken van Statistiek Vlaanderen. De administratie blijft daarbij inzetten op de ontwikkeling van nieuwe of verfijning van bestaande indicatoren zodat ze als outputindicatoren voor scholen kunnen worden gebruikt. Ik bied informatie over scholen in een interactieve toepassing aan zodat ouders een geïnformeerde schoolkeuze kunnen maken. Ik breid deze toepassing verder uit.

Leerpunt werkt verder aan de ontwikkeling en ontsluiting van een wetenschappelijk onderbouwde en praktijkgerichte kennisbasis over effectieve didactiek. Dit met als doel om lerarenteams te ondersteunen, te versterken en de leerwinst bij leerlingen te verhogen. Leerpunt zet hiervoor diverse communicatie- en valorisatieactiviteiten op, in samenwerking met de onderwijsverstrekkers, hun pedagogische begeleidingsdiensten, de lerarenopleidingen, hoger onderwijsinstellingen en bestaande (Vlaamse en internationale) initiatieven en samenwerkingsverbanden.

Ik laat, zoals decretaal bepaald, de pedagogische begeleidingsdiensten evalueren. Zij moeten scholen, clb's en leersteuncentra ondersteunen in het realiseren van kwaliteitsvol onderwijs. De evaluatie heeft betrekking op hun werking. Het eindrapport is in het najaar klaar.

We onderzoeken op welke de CLB's meer kunnen samenwerken met als finaal doel te komen tot een overkoepelend territoriaal gebonden werking. Ik ga ook na welke taken en expertise die vandaag door CLB's en leersteuncentra opgenomen worden, kunnen verschuiven naar multidisciplinaire teams in scholen en hoe de ondersteuning van scholen best vorm krijgt.

Ik zet bij het National Academic Recognition Information Centre (NARIC) verder in op de vernieuwing van de back-office en optimalisering van de interne processen om het dossierbehandelproces efficiënter te maken en zo een vlottere erkenning van buitenlandse diploma's te realiseren. Door meer informatie aan te bieden over de erkenningsbeslissingen uit het verleden en meer inzicht te geven in de kans op erkenning via de landenfiches en een publieke precedentendatabank kom ik tegemoet aan de vraag van belanghebbenden om meer in te zetten op transparantie.

Ik versterk de studiekeuzebegeleiding ook door de werking van de Talentcenters breed uit te rollen in heel Vlaanderen.

Ik start met een vervolg op het 'Learning-inside-out' project dat vorm krijgt vanuit de Examencommissie secundair onderwijs. Dit project leidt gedetineerden naar het behalen van het diploma secundair onderwijs. Daarnaast doe ik de nodige aanpassingen in de regelgeving om de onderwijscoördinatie van het beleidsdomein Onderwijs vanaf 1 januari 2027 over te dragen aan Justitie en handhaving.

Ik breng de Vlaamse Onderwijsraad als strategische adviesraad onder bij de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen. Ik wijzig hiervoor de decreten die de werking van beide instellingen regelen.

Er wordt gekeken hoe de nieuwsbrief Schooldirect kan worden verbreed om zo alle onderwijsprofessionals te informeren over onderwijsbeleid en regelgeving.

Gekoppelde begrotingsartikels:

FB0-1FGE2GF-WT – NASCHOLING, PROFESSIONALISERING EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN
FB0-1FGE2GI-WT – ONDERWIJS-ARBEIDSMARKT EN LEVENSLANG LEREN
FB0-1FGE2GL-LO – SPECIFIEKE ONDERSTEUNING
FB0-1FGE2GL-WT – SPECIFIEKE ONDERSTEUNING
FB0-1FGE2GN-WT – KWALITEIT VAN HET ONDERWIJS
FC0-1FGE2GB-IS – WERKING PEDAGOGISCHE BEGELEIDING EN INSPECTIE VAN LEVENSBESCHOUWELIJKE VAKKEN
FC0-1FGE2GB-WT – WERKING PEDAGOGISCHE BEGELEIDING EN INSPECTIE LEVENSBESCHOUWELIJKE VAKKEN
FC0-1FGE2GC-WT – LONEN CENTRA VOOR LEERLINGENBEGELEIDING
FC0-1FGE2GD-WT – WERKING CENTRA VOOR LEERLINGENBEGELEIDING
FDO-1FGE2GL-WT – SPECIFIEKE ONDERSTEUNING
FDO-1FGE4GL-WT – SPECIFIEKE ONDERSTEUNING

Operationele doelstelling 26: Effectieve professionalisering structureel verankeren in de loopbaan van de leraar

In overleg met de sociale partners bekijk ik de mogelijkheden om de effectieve professionalisering in de loopbaan van de leraar een volwaardige plaats te geven.

Leerpunt ontwikkelt het keurmerk voor leermiddelen en professionaliseringsinitiatieven (OD 22).

Gekoppelde begrotingsartikels:

FB0-1FGE2GF-WT – NASCHOLING, PROFESSIONALISERING EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN
FB0-1FGE2GN-WT – KWALITEIT VAN HET ONDERWIJS
FC0-1FGE2GF-WT – NASCHOLING, PROFESSIONALISERING EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN
FDO-1FGE2GF-IS – NASCHOLING, PROFESSIONALISERING EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN
FDO-1FGE2GF-WT – NASCHOLING, PROFESSIONALISERING EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

Operationele doelstelling 27: Investeren in digitalisering

In 2026 wordt het Digiplan uitgerold met extra ICT-middelen voor scholen.

Projecten zoals ADIBIB, Veilig Online en gratis voorleessoftware worden verder gefinancierd. Tools als Digisnap, ICT-beleidsplanners en LeerID worden geconsolideerd. Het Kenniscentrum Digisprong blijft verantwoordelijk voor de regie van deze projecten en voor de ondersteuning van scholen. Via het Digiplan stimuleert het scholen tot een strategisch ICT-beleid met duidelijke rolverdeling.

Gekoppelde begrotingsartikels:

FB0-1FGE2GO-IS – DIGITALISERING

FB0-1FGE2GO-WT - DIGITALISERING

Operationele doelstelling 28: Stappen zetten naar meer inclusief onderwijs

Op basis van de resultaten van de Staten-Generaal en verschillende adviezen, waaronder dat van de commissie attesteringen, werk ik een strategienota uit met de finale visie, de strategie en het tijdspad met concrete maatregelen voor een evolutie naar 'scholen voor iedereen'.

Ik lanceer een oproep voor pioniersscholen, zodat scholen voor gewoon onderwijs, scholen voor buitengewoon onderwijs en leersteuncentra samen pioniersscholen kunnen vormgeven en eerste stappen kunnen zetten in de evolutie naar 'scholen voor iedereen'. De eerste pioniersscholen starten in het schooljaar 2026-2027.

Er zijn steeds vaker onrustwekkende signalen van ouders, scholen en CLB over kinderen en jongeren die lang deeltijds of voltijds niet naar school kunnen gaan.

In navolging van het rapport van het Kinderrechtencommissariaat "Thuiszitters uit de schaduw" bekijk ik welke maatregelen ik kan nemen om het aantal 'thuiszitters' aan te pakken, zodat het leerrecht van elk kind wordt gegarandeerd.

Ik ga onder meer in gesprek met verschillende actoren, zoals Welzijn en de medische sector (medische attestering), om na te gaan wat er nodig is om het leerrecht van jongeren nog beter te garanderen.

Ik volg de verdere uitrol van de systematiek die een onderwijsaanbod voor jongeren in voorzieningen Veilig Verblijf en het Vlaams Detentiecentrum via tijdelijk onderwijs aan huis mogelijk maakt, verder op en stuur bij waar nodig.

Ik verfijn het regelgevend kader voor het onderwijs binnen de gemeenschapsinstellingen, met het oog op inwerkingtreding vanaf het schooljaar 2026-2027. Ik heb daarbij bijzondere aandacht voor de organisatie van het onderwijsaanbod en de transitie van het betrokken personeel.

Wat het leerlingenvervoer in het buitengewoon onderwijs betreft bekijk ik, samen met mijn collega bevoegd voor Mobiliteit, welke initiatieven het leerlingenvervoer kunnen optimaliseren. Daarbij hou ik rekening met de mogelijkheden van leerlingen en ouders. Daarnaast onderzoek ik, samen met mijn collega bevoegd voor Mobiliteit en de onderwijsverstrekkers, welke bijkomende initiatieven de rittijd van de leerlingen kunnen inkorten. Met mijn collega bevoegd voor Welzijn ga ik na hoe de buitenschoolse opvang in het buitengewoon onderwijs afgestemd kan worden op de het leerlingenvervoer. Ik put bij deze initiatieven uit de goede praktijken uit de pilootprojecten leerlingenvervoer.

Gekoppelde begrotingsartikels:

FBE-1FGE2GE-WT – LEERLING-, STUDENT- EN INSTELLINGGEBONDEN ONDERSTEUNING

FB0-1FGE2GL-LO – SPECIFIEKE ONDERSTEUNING

FC0-1FGE2GE-WT – LEERLING-, STUDENT- EN INSTELLINGGEBONDEN ONDERSTEUNING

FC0-1FGE2GX-IS – GO! - WERKING

Operationele doelstelling 29: Maatwerk om kwaliteitsvol onderwijs voor alle lerenden te garanderen

Leerlingen die nood hebben aan remediëring op maat, moeten daarvoor op hun school kunnen rekenen

Ik evalueer, samen met mijn collega bevoegd voor Welzijn, de NAFT-trajecten (naadloos flexibel traject), met bijzondere aandacht voor de toereikendheid van het aanbod, het bereiken van de doelgroep en doelstellingen en de samenwerking tussen de NAFT-aanbieders en relevante (onderwijs)partners. Op basis van de resultaten bekijk ik met mijn collega bevoegd voor Welzijn waar aanpassingen wenselijk en nodig zijn.

Het ondersteuningsbeleid voor cognitief sterk functionerende leerlingen wordt verdergezet. Ik zie erop toe dat de lerende netwerken zich zo efficiënt mogelijk organiseren zodat de nodige kennis en expertise efficiënt over scholen heen worden verspreid. Ik bekijk welke bijkomende maatregelen ik kan nemen voor de doelgroep van uitzonderlijk hoogbegaafde leerlingen.

Gekoppelde begrotingsartikels:

FBO-1FGE2GN-WT – KWALITEIT VAN HET ONDERWIJS

FCO-1FGE2GL-WT – SPECIFIEKE ONDERSTEUNING

FCO-1FGE2GB-IS – WERKING PEDAGOGISCHE BEGELEIDING EN INSPECTIE LEVENSBESCHOUWELIJKE VAKKEN

FCO-1FGE2GB-WT – WERKING PEDAGOGISCHE BEGELEIDING EN INSPECTIE LEVENSBESCHOUWELIJKE VAKKEN

Operationele doelstelling 30: Aandacht hebben voor het welbevinden van lerenden

Mentaal welbevinden van jongeren is een reële zorg waar heel wat onderwijsinstellingen mee kampen. In het kader van de Vlaamse Gezondheidsdoelstelling 'De Vlaming leeft gezonder' – dat wordt getrokken door mijn collega bevoegd voor Welzijn – krijgt mentaal welbevinden een plaats. Ik werk hieraan mee. Met mijn collega minister bevoegd voor Sport werk ik verder aan de versterking van de beweeg- en sportcultuur in scholen, onder andere via ondersteuning van MOEV.

In opvolging van het smartphoneverbod dat van kracht is gegaan in het onderwijs, ga ik in gesprek met mijn collega bevoegd voor Welzijn over de impact van het gebruik van smartphones en andere slimme toestellen op de gezondheid van kinderen en jongeren.

Ik liet een onlinetraining ontwikkelen rond het preventieel van gedrag. Deze e-cursus voor leerkrachten basisonderwijs geeft mee dat rust, routine, regelmaat en warme relaties in de klas en op school essentieel zijn. Ik blijf deze e-cursus onder de aandacht brengen via de diverse kanalen. Er zal ook een training beschikbaar worden gesteld voor het secundair onderwijs vanaf september 2026.

Ik maak ook werk van de uitrol en implementatie van het actieplan 'Goed Gedragen' dat inzet op het bevorderen van positief en leerondersteunend gedrag en het aanpakken van (verschillende vormen van) problematisch gedrag en daaruit voortvloeiende schooluitval. Binnen 'Goed Gedragen' is er ook aandacht voor de preventie en aanpak van pesten en andere vormen van grensoverschrijdend gedrag. Het actieplan heeft betrekking op het volledige leerplichtonderwijs.

Ik implementeer ook in Onderwijs het nieuwe Vlaamse actieplan ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme en terrorisme dat ik samen met de minister van Binnenlands Bestuur vanuit mijn bevoegdheid Justitie en Handhaving opmaak.

In overleg met de clb-sector en het Departement Zorg wordt de tweede dosis van het vaccin tegen mazelen-bof-rubella vervroegd. Dit om kinderen en jongeren beter te beschermen tegen de mazelenuitbraak.

Gekoppelde begrotingsartikels:

FB0-1FGE2GE-WT – LEERLING-, STUDENT- EN INSTELLINGGEBONDEN ONDERSTEUNING

FB0-1FGE2GL-LO – SPECIFIEKE ONDERSTEUNING

FB0-1FGE2GT-IS – MOEV

FC0-1FGE2GC-WT – LONEN CENTRA VOOR LEERLINGENBEGELEIDING

FC0-1FGE2GD-WT – WERKING CENTRA VOOR LEERLINGENBEGELEIDING

FC0-1FGE2GL-WT – SPECIFIEKE ONDERSTEUNING

3.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

ONDERSTEUNING ONDERWIJSINSTELLINGEN EN ONDERWIJSVELD, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2025	evolutie	BO 2026	BA 2025	evolutie	BO 2026
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	2.732	-127	2.605	1.633	64	1.697
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	2.732	-127	2.605	1.633	64	1.697

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Binnen het inhoudelijk structuurelement 'Ondersteuning onderwijsinstellingen en onderwijsveld' worden ongeveer 2,6 miljoen euro aan algemene ontvangsten voorzien. Dit is 127 duizend euro minder dan geraamd werd bij begrotingsaanpassing 2025. Het gaat hier voornamelijk over terugvorderingen van te veel betaalde subsidiegelden en ontvangsten uit arbeidsongevallen.

De toegewezen ontvangsten worden geraamd op 1,7 miljoen euro. Dat is een stijging met 64 duizend euro ten opzichte van het budget bij begrotingsaanpassing 2025. De toegewezen ontvangsten bestaan voornamelijk uit inkomsten van diverse communicatie-initiatieven en -acties bij Klasse, KlasCement, terugvorderingen buitenlandse zendingen en ontvangsten voortvloeiend uit inschrijvingsgelden van de toelatingsexamens arts-tandarts en de examencommissie secundair onderwijs, inningen met betrekking tot erkenning van buitenlandse studiebewijzen, ...

De verhoging van de toegewezen ontvangsten is volledig toe te schrijven aan de geraamde ontvangsten van de inschrijvingsgelden van toelatingsexamens, inningen, vorderingen, ...

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	evolutie	BO 2026	BA 2025	evolutie	BO 2026
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	426.692	-3.296	423.396	427.608	-4.096	423.512
Toelagen (interne stromen (IS))	46.217	661	46.878	46.217	661	46.878
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	472.909	-2.635	470.274	473.825	-3.435	470.390

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Voor het inhoudelijk structuurelement 'Ondersteuning onderwijsinstellingen en onderwijsveld' werd voor 2025 in totaal een uitgaven van ongeveer 473 miljoen euro VAK en 474 miljoen euro VEK geraamd. Hiermee worden onder andere volgende uitgaven gedekt:

- Kosten gerelateerd aan leerling-, student- en instellingsgebonden ondersteuning (leerlingenbegeleiding, leerlingenvervoer, ondersteuning leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, werking van studenten- en leerlingkoepelverenigingen, initiatieven in het kader van de taalvaardigheid Nederlands, ...)
- Uitgaven voor nascholing en professionalisering
- Loon- en werkingskosten voor de pedagogische begeleidingsdiensten
- Loon- en werkingskosten voor de clb
- Uitgaven voor onderzoek en innovatie
- Uitgaven in verband met digitalisering
- Toelagen aan GO!, AGION, MOEV, VLIR, VLHORA, ...
- ...

Bij begrotingsopmaak dalen de VAK-kredieten met 2,6 miljoen euro tot 470,3 miljoen euro en de VEK-kredieten met 3,4 miljoen euro tot 470,4 miljoen euro.

3.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

FB0-9FGEAGM-OW - HORIZONTALE EN ANDERE BELEIDSTHEMA'S

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden ontvangsten ingeschreven met betrekking tot terugvorderingen van diverse subsidies voor werking en projecten. De herkomst van

deze ontvangsten is dus heel gevarieerd en hangt af van een veelheid van factoren, waardoor de effectieve ontvangsten jaar na jaar verschillen.

Verder wordt op dit begrotingsartikel ook de ESR-neutraliteit geboekt voor de Europese projecten waarbij het Departement Onderwijs en Vorming de eindbegunstigde is. De uitgaven voor deze Europese projecten worden geboekt op FB0-1FGE2GM-WT en FB0-1FGE2GM-LO.

Kredietevolucie:

	AO	TO	LO
BA 2025	732	0	0
Bijstellingen BO 2026	-127	0	0
BO 2026	605	0	0

(duizend euro)

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

De ontvangsten op dit begrotingsartikel zijn sterk volatiel en moeilijk in te schatten.

De éénmalige bijstelling in het kader van de Europese projecten die in 2025 op dit artikel ESR-neutraal werden verwerkt, wordt teruggedraaid.

FB0-9FGETGM-OI - HORIZONTALE EN ANDERE BELEIDSTHEMA'S

Korte inhoud begrotingsartikel:

De inkomsten op dit artikel betreffen ontvangsten komende van interne stromen en zijn eerder uitzonderlijk.

De begrotingsartikels FB0-9FGETGM-OI en FB0-9FGETGM-OW vormen samen de ontvangstenzijde van het Departementaal Fonds. Zij voeden aan uitgavenzijde het Departementaal Fonds, dat vorm krijgt onder de begrotingsartikels FB0-1FGE4GM-LO en FB0-1FGE4GM-WT.

Kredietevolucie:

	AO	TO	LO
BA 2025	0	0	0
Bijstellingen BO 2026	0	0	0
BO 2026	0	0	0

(duizend euro)

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

De geraamde toegewezen ontvangsten blijven onveranderd ten opzichte van begrotingsaanpassing 2025. Er worden geen ontvangsten voorzien op dit begrotingsartikel.

FB0-9FGETGM-OW - HORIZONTALE EN ANDERE BELEIDSTHEMA'S

Korte inhoud begrotingsartikel:

De inkomsten op dit artikel worden zijn afkomstig van:

- advertenties in de diverse producten van Klasse en diverse communicatie-initiatieven en -acties bij Klasse, KlasCement en CANON Cultuurcel
- de terugvorderingen voor buitenlandse zendingen die de Europese Commissie (deels) draagt
- de werkmiddelen en loonkosten die voor bepaalde Europese projecten teruggevorderd worden.

FB0-1FGE4GM-LO en FB0-1FGE4GM-WT vormen samen de uitgavenzijde van het Departementaal Fonds. Het Departementaal Fonds wordt gevoed vanuit de begrotingsartikels FB0-9FGETGM-OI en FB0-9FGETGM-OW.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2025	0	582	0
Bijstellingen BO 2026	0	0	0
BO 2026	0	582	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De geraamde toegewezen ontvangsten blijven onveranderd ten opzichte van begrotingsaanpassing 2025.

FC0-9FGEAGL-OW - SPECIFIEKE ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel komen de ontvangsten binnen uit de arbeidsongevallen. Het bedrag is uiteraard afhankelijk van het aantal, maar eveneens van de duur van de afwezigheid. Tijdens de periode van afwezigheid wordt het slachtoffer doorbetaald door AGODI. Deze kosten worden achteraf teruggevorderd indien er een aansprakelijke derde als tegenpartij bij het ongeval is betrokken. Dit verloopt dan via de verzekering van de tegenpartij.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2025	2.000	0	0
Bijstellingen BO 2026	0	0	0
BO 2026	2.000	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De geraamde algemene ontvangsten blijven onveranderd ten opzichte van begrotingsaanpassing 2025.

FD0-9FGETGL-OW - SPECIFIEKE ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit ontvangstenartikel is gekoppeld aan het uitgavenartikel FD0-1FGE4GL-WT het 'Fonds Dienstverlening AHOVOKS'.

Dit begrotingsfonds werd opgericht om de ontvangsten uit verschillende inschrijvingsgelden, financiële bijdragen en vergoedingen binnen AHOVOKS mogelijk te maken, en deze vervolgens opnieuw te kunnen aanwenden voor het toelatingsexamen Arts, Tandarts en Dierenarts, de examencommissie secundair onderwijs, de erkenning van de volledige gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen en de niveaugelijkwaardigheid door NARIC (het Fonds Dienstverlening AHOVOKS).

Kredietevolutie:

	AO	TO	LO
BA 2025	0	1.051	0
Bijstellingen BO 2026	0	64	0
BO 2026	0	1.115	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het fonds wordt gespijsd door de ontvangsten die voortvloeien uit:

- De inschrijvingsgelden van het toelatingsexamen Arts en Tandarts (TAT) zoals vermeld in het decreet van 12 juni 1991 over de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, inzonderheid op artikel 34, vijfde lid, ingevoegd bij het decreet van 24 juli 1996 en gewijzigd bij het decreet van 14 juli 1998 en uitvoeringsbesluiten.
- 8.440 inschrijvingen (niveau 2025) * 63 (prijs 2025) euro = 532 duizend euro (o.b.v. werkelijke inschrijvingen 2024). Een toename van 84 duizend euro t.o.v. 2024.
- De inschrijvingsgelden van het toelatingsexamen Dierenarts. De decretale basis wordt voorzien in het programmadecreet bij begrotingsopmaak.

966 inschrijvingen (o.b.v. werkelijke inschrijvingen 2023) * 63 euro = 61 duizend euro. Een toename van 29 duizend euro t.o.v. 2024.

- De inschrijvingsgelden van de examencommissie Secundair Onderwijs (EXCO) zoals vermeld in het decreet van 31 juli 1990 over het onderwijs-II, inzonderheid op artikel 84quater, 2°, ingevoegd bij het decreet van 12 juni 1991 en uitvoeringsbesluiten.

De ontvangsten worden geraamd op 284 duizend euro (o.b.v. werkelijke ontvangsten 2024). Een toename van 29 duizend euro t.o.v. 2023.

- De inningen met betrekking tot de erkenning van de volledige gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen en de niveaugelijkwaardigheid (NARIC), zoals vermeld in het decreet van betreffende het onderwijs en uitvoeringsbesluiten.

We ramen dat het gaat om 218 duizend euro (o.b.v. werkelijke ontvangsten 2024). Een afname van 52 duizend euro t.o.v. 2023.

- De vergoedingen voor het afleveren van duplicaten van getuigschriften en certificaten zoals vermeld in artikel 26, §3, 5° van het Decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2012.

De geraamde ontvangst bedraagt 4 duizend euro (o.b.v. van werkelijke ontvangsten 2024). Een toename van 1duizend euro t.o.v. 2023.

- Tot slot zijn er de ontvangsten die voortvloeien uit terugstortingen van uitgaven en diverse ontvangsten gedaan in het kader van de dienstverlening van AHOVOKS.
- De verwachte ontvangst zou 16 duizend euro bedragen (o.b.v. werkelijke ontvangsten 2024). Een afname van 5 duizend euro t.o.v. 2023.

Bovenstaande bewegingen geven samen een totaal van 1.115 duizend euro aan verwachte ontvangsten voor 2026.

Uitgavenartikelen

FB0-1FGE2GE-WT - LEERLING-, STUDENT- EN INSTELLINGGEBONDEN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden onder meer middelen uitgetrokken voor:

- het realiseren van effectieve en efficiënte leerlingenbegeleiding
- het beschermen van het welzijn, welbevinden en de veiligheid van de leerlingen
- de ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
- het ondersteunen van projecten die werken rond kostenbeheersing secundair onderwijs (o.a. leermiddelen voor leerlingen, ondersteuning van scholen en het delen van goede praktijken)
- de werking van studenten- en leerlingenkoepelverenigingen
- het versterken van de ouderparticipatie
- het uitvoeren van de pilootprojecten leerlingenvervoer
- het ondersteunen van initiatieven die de taalvaardigheid Nederlands bevorderen en voor acties in het kader van het leesoffensief

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	17.361	16.938
<i>Index</i>	165	165
<i>Compensaties</i>	-380	-380
<i>Andere bijstellingen</i>	-2.714	-2.714
BO 2026	14.432	14.009

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Op dit begrotingsartikel worden hoofdzakelijk subsidies aangerekend. Het gaat om een aantal subsidies die een aparte decretale basis hebben en een aantal subsidies die hun decretale basis in het uitgavendecreet hebben.

Er vinden op dit begrotingsartikel compensaties plaats ten belope van 380 duizend euro. 366 duizend euro keert terug naar de provisie, van waar de middelen éénmalig kwamen bij BA 2025. Bij BA 2025 werd al 1/3de van het budget voor de gedetacheerden overgezet naar het artikel met de loonkredieten, dit in het kader van de stopzetting van de detacheringen binnen het departement. Bij BO 2026 volgt nu de resterende 2/3de, nl. 74 duizend euro overgezet.

Tot slot vindt er een beperkte compensatie plaats vanuit MOW van 60 duizend euro. Het gaat om middelen voor het leerlingenvervoer Buitengewoon Onderwijs Roeselare. De pilootprojecten leerlingenvervoer worden volledig door onderwijs gefinancierd, behalve één kostenpost: de kosten voor de aanstelling van de coördinator in Roeselare. Deze middelen worden nu ook overgedragen naar het Departement Onderwijs en Vorming.

Bij de formatie werd een recurrente besparing van 70 miljoen afgesproken voor heel de Vlaamse Overheid door het 'schrappen en hervormen van subsidies'. Naar aanleiding van BO 2026 werd het afgesproken bedrag nog verdrievoudigd. Een deel van deze schrappingen, ten belope van 2.706 duizend euro, situeren zich op dit begrotingsartikel. Het gaat om volgende besparingen:

- Ouderkoepels: 690 duizend euro
- Ondersteuning voor de kinderverzorger voor de rijdende kleuterschool in Antwerpen: 6 duizend euro

4° Steunpunt inclusief onderwijs: 191 duizend euro

- Digitalisering topsportscholen: 244 duizend euro
- Studiebegeleiding: 80 duizend euro
- Het project Robinpas: 100 duizend euro
- Het project Samen tegen onbetaalde schoolfacturen: 301 duizend euro
- Ondersteuning voor de werking van Adibib: 1.094 duizend euro

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar FB0-1FBE2AB-PR	-366	-366	IT-ontwikkelingskost - éénmalig deel BA 2025
Naar FB0-1FGE2GL-LO	-74	-74	Omzetten resterende budget (2/3de) gedetacheerden naar budget contractuelen
Van MB0-1MEH2EA-WT	60	60	Overheveling budgetten leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs naar beleidsdomein Onderwijs en Vorming - Roeselare
TOTAAL	-380	-380	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Ouderkoepels	-690	-690	In het kader van de besparingen op de subsidies wordt een deel van de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
Ondersteuning voor de kinderverzorger voor de rijdende kleuterschool in Antwerpen	-6	-6	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
8% forfaitaire indexkost - Omzetten resterende budget (2/3de) gedetacheerden naar budget contractuelen	-8	-8	Overzetten van de forfaitaire indexkost die gerelateerd is aan het omzetten van het resterende budget gedetacheerden (2/3de) naar budget contractuelen
SIHO	-191	-191	In het kader van de besparingen op de subsidies wordt een deel van de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
Digitalisering topsportscholen	-244	-244	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
Studiebegeleiding	-80	-80	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
Het project Robinpas	-100	-100	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
Het project Samen tegen onbetaalde schoolfacturen	-301	-301	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
Ondersteuning voor de werking van Adibib	-1.094	-1.094	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
TOTAAL	-2.714	-2.714	

FBO-1FGE2GF-WT - NASCHOLING, PROFESSIONALISERING EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden middelen uitgetrokken voor:

- het stimuleren van de competentie-ontwikkeling
- het verhogen van de kwaliteit van de lerarenopleiding
- het verbeteren van de arbeidsomstandigheden

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	19.242	19.153
<i>Index</i>	199	199
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-236	-236
BO 2026	19.205	19.116

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Op dit begrotingsartikel worden hoofdzakelijk de decretale subsidies voor het Tewerkstellingsfonds aangerekend die de uitvoering zijn van een aantal cao's (cao's in verband met vorming en eindejaarstoelage, regularisatie DAC internaten, VAP-dagen, verhoging van de laagste lonen en pluspas-middelen).

Verder bevat dit artikel middelen die worden ingezet voor subsidies in het kader van de lerarenopleiding en ook werkings- en subsidiemiddelen voor de professionalisering van leerkrachten.

Het krediet op dit begrotingsartikel stijgt enerzijds met 199 duizend euro als gevolg van indexatie. Anderzijds daalt het met 236 duizend euro als gevolg van de bij de formatie afgesproken recurrente besparing door het 'schrappen en hervormen van subsidies'. Op dit begrotingsartikel gaat het om een bedrag van 236 duizend euro:

- de ondersteuning van de werking van de applicatie lerarenstage.be: 200 duizend euro
- het project Scholen Switch: 27 duizend euro
- de ondersteuning voor het toeleiden van leerkrachten belast met islamitische godsdienst naar een module Nederlands in een centrum voor volwassenenonderwijs: 9 duizend euro

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Ondersteuning voor de werking van de applicatie lerarenstage.be	-200	-200	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
Het project Scholen Switch	-27	-27	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt recurrent geschrapt
De ondersteuning voor het toeleiden van leerkrachten belast met islamitische godsdienst naar een module Nederlands in een centrum voor volwassenenonderwijs	-9	-9	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
TOTAAL	-236	-236	

FB0-1FGE2GG-WT - ONDERZOEK EN INNOVATIE

Korte inhoud begrotingsartikel:

De middelen op dit begrotingsartikel werden tijdens voorgaande begrotingsrondes herschikt naar de begrotingsartikelen FB0-1FGE2GK-WT (informatie, communicatie en sensibilisering), FB0-1FGE2GN-WT (kwaliteit van het onderwijs) en FB0-1FGE2GO-WT (digitalisering).

Bij BO 2026 wordt er enkel nog vereffend op dit begrotingsartikel.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2025	0	1.731
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	-1.366
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	0	365

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Dit begrotingsartikel bevat enkel nog vereffeningskrediet waarmee openstaande vastleggingen uit voorgaande jaren worden vereffend. Het vereffeningskrediet dat niet meer nodig is wordt herverdeeld naar begrotingsartikelen met specifieke noden.

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FB0-1FGE2GO-WT	0	-190	Recurrente herverdeling VEK voor de ondersteuning van KlasCement
Van FB0-1FGE2GL-WT	0	-55	Recurrente herverdeling VEK voor de hosting en exploitatie van KOALA
Van FB0-1FGE2GN-WT	0	-1.000	Recurrente herverdeling VEK voor de uitvoering van de kaderovereenkomst van Leerpunt
Van FB0-1FGE2GL-WT	0	-121	Recurrente herverdeling VEK voor de hosting en exploitatie van Columbus
TOTAAL	0	-1.366	

FB0-1FGE2GH-WT - INTERNATIONALISERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel bevinden zich middelen voor:

- de toekenning van subsidies in het kader van de internationalisering van het Vlaams hoger onderwijs en het stimuleren van de studentenmobiliteit
- de opvolging van de ministeriële Bolognaconferenties
- uitgaven in het kader van de internationale samenwerking
- subsidies aan de vzw Epos en de jaarlijkse audit van de vzw Epos

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2025	5.626	5.798
<i>Index</i>	-7	-7
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-3.076	-3.076
BO 2026	2.543	2.715

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het grootste budget binnen dit begrotingsartikel wordt toegekend als subsidie aan de VLUHR in het kader van het project 'Brains on the move' (1.447 duizend euro), verder worden hier ook de subsidies aan de vzw EPOS aangerekend.

In het kader van de 'schrapping en hervorming in de subsidies', zoals afgesproken bij de formatie en verder uitgebreid bij BO 2026, wordt een besparing doorgevoerd. Op dit begrotingsartikel gaat het om een bedrag van 3.076 duizend euro:

- EPOS vzw: 200 duizend euro
- Het project Brains on the move: 2.654 duizend euro
- De ondersteuning van de werking van VLUHR: 141 duizend euro

- Ondersteuning voor de organisatie van internationaliseringsinitiatieven in het onderwijs om zo de participatie van de Vlaamse scholen i.h.k.v. mobiliteit te verhogen: 81 duizend euro

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
EPOS vzw	-200	-200	In het kader van de besparingen op de subsidies wordt een deel van de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
Project Brains on the move	-2.654	-2.654	In het kader van de besparingen op de subsidies wordt een deel van de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
Werking VLUHR	-141	-141	In het kader van de besparingen op de subsidies wordt een deel van de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
Ondersteuning voor de organisatie van internationaliseringsinitiatieven in het onderwijs om zo de participatie van de Vlaamse scholen i.h.k.v. mobiliteit te verhogen	-81	-81	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
TOTAAL	-3.076	-3.076	

FB0-1FGE2GI-WT - ONDERWIJS-ARBEIDSMARKT EN LEVENSLANG LEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat de kredieten middelen voor:

- het zorgen voor een betere aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt. Er worden middelen voorzien voor de ondersteuning van de studie- en beroepskeuze, voor het versterken van de beroepsopleidingen, voor projecten die zich bevinden op het snijvlak onderwijs-arbeidsmarkt, ...
- het versterken van het levenslang en levensbreed leren. Er worden middelen voorzien voor de onderwijscoördinatie aan gedetineerden, de coördinatie en uitvoering van het Strategisch Plan Geletterdheid en de werking over duidelijke taal via Wablieft voor het uitrollen van een geïntegreerd beleid rond de erkenning van competenties (evc), voor het versterken van het dko, ...
- het uitvoeren van de STEM-agenda 2030
- de werking van de regionale technologische centra (rtc's)

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	5.771	6.043
<i>Index</i>	12	12
<i>Compensaties</i>	-616	-616
<i>Andere bijstellingen</i>	-300	-300
BO 2026	4.867	5.139

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Met de middelen op dit begrotingsartikel worden hoofdzakelijk subsidies uitgeschreven voor de Regionale Technologische Centra's (3.132 duizend euro) en voor het onderwijs aan gedetineerden (VOCVO) (1.775 duizend euro). Beide subsidies hebben een eigen decretale bepaling.

De overige middelen zijn facultatieve of nominatim-subsidies met de decretale basis in het uitgavendecreet.

Bij BO 2026 wordt er een index toegekend ten belope van 12 duizend euro.

Daarnaast daalt het budget met 916 duizend euro.

616 duizend euro is het gevolg van compensaties. Ook op dit begrotingsartikel wordt het restbudget van 2/3de voor de stopzetting van de detacheringen binnen het departement bij BO 2026 overgedragen naar het begrotingsartikel dat de lonen bevat. 1/3de werd overgedragen bij BA 2025. Daarnaast werd bij BA 2026 afgesproken dat het krantje 'Wablief' en de bijhorende middelen wordt overgedragen van Onderwijs en Vorming, naar Cultuur, Jeugd en Media, meer precies wordt het budget toegevoegd aan de toelage voor Literatuur Vlaanderen.

De bijstelling van het krediet met 300 duizend euro naar beneden, is voor 278 duizend euro toe te schrijven aan de bij formatie afgesproken en bij BO 2026 geïntensifieerde besparing door 'schrapping en hervorming van subsidies'.

Op dit begrotingsartikel gaat het om een bedrag van 287 duizend euro:

- Eucora: 38 duizend euro
- Het Beroepenhuis: 125 duizend euro
- Subsidie voor de organisatie van academie-overschrijdende pedagogische studiedagen: 26 duizend euro
- Ondersteuning voor de coördinatie en ondersteuning van het geletterdheidsbeleid van de Vlaamse overheid: 89 duizend euro

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar FB0-1FGE2GL-LO	-274	-274	Omzetten resterende budget (2/3 ^{de}) gedetacheerden naar budget contractuelen
Naar HB0-1HCF2TW-IS	-342	-342	Overdracht krantje Wablief
TOTAAL	-616	-616	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
8% forfaitaire indexkost - Omzetten resterende budget (2/3de) gedetacheerden naar budget contractuelen	-22	-22	Van de forfaitaire indexkost die gerelateerd is aan het omzetten van het resterende budget gedetacheerden (2/3de) naar budget contractuelen
Eucora	-38	-38	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
Beroepenhuis	-125	-125	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
Subsidie voor de organisatie van academie-overschrijdende pedagogische studiedagen	-26	-26	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
Ondersteuning voor de coördinatie en ondersteuning van het geletterdheidsbeleid van de Vlaamse overheid	-89	-89	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
TOTAAL	-300	-300	

FB0-1FGE2GK-WT - INFORMATIE, COMMUNICATIE EN SENSIBILISERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden middelen uitgetrokken voor:

- algemene onderwijscommunicatie en de implementatie van onderwijsvernieuwingen en valorisatie van uitgevoerd onderzoek door middel van de organisatie van evenementen, seminaries, studiedagen, publicaties, webinars, ...
- de jaarlijkse organisatie van een aantal grote evenementen zoals de studie- en informatiebeurzen (SID-ins) en de Ronde van Vlaanderen in de verschillende provincies
- het onderhouden van en het up-to-date houden van de informatie op de website onderwijs.vlaanderen.be. Om deze informatie beter bekend te maken bij het grote publiek worden de sociale media kanalen van Onderwijs Vlaanderen ingeschakeld
- de werking van het mediaplatform Klasse. Klasse maakt dossiers, video's en campagnes die leraren en directeurs informeren en versterken. Ook de werking van de Lerarenkaart zit binnen Klasse

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	2.285	2.285
<i>Index</i>	6	6
<i>Compensaties</i>	-422	-422
<i>Andere bijstellingen</i>	-134	-134
BO 2026	1.735	1.735

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Dit begrotingsartikel bevat hoofdzakelijk de middelen voor het organiseren van de SID-Ins en de provinciale infosessies 'Ronde van Vlaanderen voor directies', de werkmiddelen voor Klasse, de subsidie aan de Stichting Canon van Vlaanderen en de middelen voor verschillende publicaties en eventuele informatiecampaagnes ...

Naast de index van 6 duizend euro, daalt het krediet met 556 duizend euro. 422 duizend euro daarvan is toe te schrijven aan de overdracht bij BO 2026 van 2/3de van het totale bedrag dat gepaard gaat met de stopzetting van de detacheringen binnen het departement in 2025. 1/3de van dit budget werd overgedragen bij BA 2025.

Daarnaast wordt de subsidie voor de werking van de Vlaamse Canon verminderd met 100 duizend euro, dit in het kader van de bij de formatie afgesproken besparing door 'schrapping en hervorming' van subsidies.

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar FB0-1FGE2GL-LO	-422	-422	Omzetten resterende budget (2/3 ^{de}) gedetacheerden naar budget contractuelen
TOTAAL	-422	-422	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
8% forfaitaire kost - Omzetten resterende budget (2/3 ^{de}) gedetacheerden naar budget contractuelen	-34	-34	Overzetten van de forfaitaire indexkost die gerelateerd is aan het omzetten van het resterende budget gedetacheerden (2/3 ^{de}) naar budget contractuelen
Ondersteuning voor de werking van de Vlaamse Canon.	-100	-100	In het kader van de besparingen op de subsidies wordt een deel van de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
TOTAAL	-134	-134	

FB0-1FGE2GL-LO - SPECIFIEKE ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel bundelt alle loonaandelen binnen de projecten onderwijs. Het gaat onder andere over de lonen van personeelsleden, aangesteld binnen de volgende projecten: studiekeuzebegeleiding, veiligheidsproblematiek in secundair en volwassenenonderwijs, leren en werken, samenwerking onderwijs-welzijn, erkenningscommissie hoger onderwijs, HBO-commissie, geïntegreerd onderwijs- en vormingsbeleid, vzw Epos, KlasCement, Klasse, CANON Cultuurcel ...

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	3.513	3.513
<i>Index</i>	70	70
<i>Compensaties</i>	1.729	1.729
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	5.312	5.312

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De middelen op dit begrotingsartikel zullen in 2026 opnieuw worden aangewend om de lonen te betalen van bepaalde lopende projecten.

Het budget stijgt bij BO 2026 met 70 duizend euro als gevolg van indexatie. Maar de grootste stijging bedraagt de 1.729 duizend euro als gevolg van een zestal compensaties die voortvloeien uit het stopzetten van de detacheringen binnen het departement in 2025. Bij BA 2025 werd 1/3 van de lonen van deze gedetacheerden overgezet naar dit begrotingsartikel. Bij BO 2026 volgt nu de restant van 2/3de. Daarnaast wordt een relatief klein bedrag van 135 duizend euro overgedragen naar AGO. Het betreft hier een compensatie voor de tweede pensioenpijler van deze ex-gedetacheerden.

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FB0-1FGE2GI-WT	274	274	Omzetten resterende budget (2/3de) gedetacheerden naar budget contractuelen
Van FB0-1FGE2GO-WT	726	726	Omzetten resterende budget (2/3de) gedetacheerden naar budget contractuelen
Van FB0-1FGE2GE-WT	74	74	Omzetten resterende budget (2/3de) gedetacheerden naar budget contractuelen
Naar SG0-1SKC2TD-LO	-135	-135	Compensatie tweede pensioenpijler
Van FB0-1FGE2GN-WT	368	368	Omzetten resterende budget (2/3de) gedetacheerden naar budget contractuelen
Van FB0-1FGE2GK-WT	422	422	Omzetten resterende budget (2/3de) gedetacheerden naar budget contractuelen
TOTAAL	1.729	1.729	

FB0-1FGE2GL-WT - SPECIFIEKE ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat middelen om de scholen te ondersteunen en het onderwijsbeleid te versterken. Dit gebeurt onder andere door:

- de Dataleoptoepassingen verder uit te breiden
- het datawarehouse/dataplatform uit te breiden en te vernieuwen
- innovatieve datatechnologieën te verkennen en op te zetten.

Daarnaast worden middelen voorzien voor specifieke werkingskosten ter ondersteuning van de voorbereiding/uitvoering van beleidsprojecten door de onderwijsadministratie (bijvoorbeeld het dataplatform Minerva en de exploitatietool Columbus).

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2025	3.153	3.153
<i>Index</i>	-4	-4
<i>Compensaties</i>	0	176
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	3.149	3.325

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De middelen op dit begrotingsartikel worden ingezet naargelang de in te vullen IT-noden. Deze noden betreffen onder andere het draaiende houden van het dataplatform Minerva en de exploitatietool Columbus.

Aan VAK-zijde vindt er enkel een correctie van -4 duizend euro plaats op de index plaats. Aan VEK-zijde landt er 176 duizend euro op dit begrotingsartikel om tegemoet te komen aan de VEK-behoefte op dit begrotingsartikel. Deze middelen komen van het begrotingsartikel 'Onderzoek en Innovatie'.

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FB0-1FGE2GG-WT	0	121	Recurrente herverdeling VEK voor de hosting en exploitatie van Columbus
Van FB0-1FGE2GG-WT	0	55	Recurrente herverdeling VEK voor de hosting en exploitatie van KOALA
TOTAAL	0	176	

FB0-1FGE2GM-LO - HORIZONTALE EN ANDERE BELEIDSTHEMA'S

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden middelen voorzien voor de lonen van de Europese projecten waarvoor het departement Onderwijs en Vorming optreedt als eindbegunstigde.

De ESR-neutraliteit van deze personeelskosten wordt geboekt op begrotingsartikel FB0-9FGEAGM-OW.

Ook personeelsuitgaven in verband met risicomanagement worden op dit begrotingsartikel voorzien.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2025	178	178
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-98	-98
BO 2026	80	80

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De personeelsuitgaven in het kader van een aantal Europese projecten (EMPOWERED, PLAR-U-PAGs, IMINQA en LLL_SKILLS_FL) worden bij BO 2026 met 98 duizend euro naar beneden bijgesteld. Het gaat om éénmalige bijstellingen, daterend uit 2025, die geboekt werden met het oog op de ESR-neutraliteit en die nu teruggedraaid worden.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijkomende personeelskosten Europese projecten: uitgavenkant	-98	-98	De éénmalige bijstelling van de loonkosten in het kader van de Europese projecten die in 2025 op dit artikel ESR-neutraal werden verwerkt, wordt teruggedraaid
TOTAAL	-98	-98	

FB0-1FGE2GM-WT - HORIZONTALE EN ANDERE BELEIDSTHEMA'S

Korte inhoud begrotingsartikel:

De middelen op dit begrotingsartikel werden bij BO 2021 herschikt naar begrotingsartikelen waar deze thematisch beter aansluiten.

Dit begrotingsartikel bevat op dit moment enkel nog kredieten waarop de werkingsuitgaven in het kader van de Europese projecten (EMPOWERED, PLAR-U-PAGs, IMINQA en LLL_SKILLS_FL) waarbij het departement Onderwijs en Vorming de eindbegunstigde is worden aangerekend. De ESR-neutraliteit van deze werkingsmiddelen wordt geboekt op begrotingsartikel FB0-9FGEAGM-OW.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2025	39	39
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-29	-29
BO 2026	10	10

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Naargelang er werkingsmiddelen in het kader van de Europese worden verwerkt, zullen deze worden aangerekend.

De werkingsuitgaven in het kader van een aantal Europese projecten worden bij BO 2026 met 29 duizend euro teruggeschroefd. Het gaat om een éénmalige bijstelling, daterend uit 2025, die geboekt werd met het oog op de ESR-neutraliteit en die nu teruggedraaid wordt.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijkomende werkingskosten Europese projecten: uitgavenkant	-29	-29	De éénmalige bijstelling van de werkingskosten in het kader van de Europese projecten die in 2025 op dit artikel ESR-neutraal werden verwerkt, wordt teruggedraaid
TOTAAL	-29	-29	

FB0-1FGE2GN-IS - KWALITEIT VAN HET ONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel staan:

- de toelage aan VLHORA ter financiering van de starttoetsen
- de toelage aan VLIR ter financiering van de starttoetsen

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2025	400	400
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	400	400

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het beschikbaar budget bij BO 2026 wijzigt niet ten opzichte van het beschikbaar budget bij BA 2025.

FB0-1FGE2GN-WT - KWALITEIT VAN HET ONDERWIJS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden middelen uitgetrokken voor:

- 5° het steunpunt ontwikkeling van Gestandaardiseerde, Genormeerde en Gevalideerde net- en koepeloverschrijdende toetsen in Vlaanderen 2020-2025
- de toelatingsproef graduaatsopleidingen en de voorbereiding toelatingsexamen Arts-Tandarts
- de deelname aan het internationaal vergelijkend onderwijsonderzoek (PIRLS, PIAAC, PISA, TALIS, ICILS, TIMSS ...) en internationale reviews. Ook worden middelen voorzien voor de jaarlijkse lidmaatschapsbijdrage aan IEA en OESO-CERI
- het opzetten van een geactualiseerd onderzoeksprogramma via een gemoderniseerd onderwijskundig beleids- en praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek (OBPWO)
- wetenschappelijk onderzoek buiten steunpunten en OBPWO

- het ondersteunen van de scholen bij de implementatie van onderwijsdoelen. Concrete projecten, evenementen of subsidies zijn onder andere gericht op burgerschapseducatie, ondernemerszin en ondernemerschap, culturele expressie en cultureel bewustzijn (Kunstkuur, de cultuurdagen, ...)
- de kwaliteitsbewaking in het hoger onderwijs
- middelen voor overeenkomsten en subsidies met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs
- middelen voor innovatieve projecten

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	18.718	16.871
<i>Index</i>	89	89
<i>Compensaties</i>	-368	632
<i>Andere bijstellingen</i>	-2.251	-2.251
BO 2026	16.188	15.341

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het krediet op dit begrotingsartikel groeit aan met 89 duizend euro als gevolg van de indexering, maar daalt met 2.619 duizend euro als gevolg van compensaties (368 duizend euro VAK en 632 duizend euro VEK) en vooral bijstellingen (2.251 duizend euro VAK/VEK).

Het VEK-tekort dat zich voordoet voor de vereffening in het kader van de kaderovereenkomst van Leerpunt, wordt bij BO 2026 definitief opgelost door een recurrente compensatie van 1 miljoen euro VEK vanuit het begrotingsartikel FB0-1FGE2GG-WT 'Onderzoek en Innovatie'.

Daarnaast wordt ook hier een compensatie doorgevoerd in het kader van de stopzetting van de detacheringen in 2025 binnen het departement. 1/3de van het krediet werd overgedragen bij BA 2025, bij BO 2026 volgen nu het resterende deel (2/3de).

De bij de formatie afgesproken besparing door 'schrapping en hervorming van subsidies', geeft op dit begrotingsartikel aanleiding tot een kredietvermindering van 2.222 duizend euro. Het gaat om volgende besparingen:

- Haikuwedstijd: -2 duizend euro
- Scholen en sectororganisaties -710 duizend euro
- Stichting Leerpunt 300 duizend euro
- Poëziecentrum: 15 duizend euro
- Bijzonder Comité voor herinneringseducatie: 85 duizend euro
- Middelen voor OBPWO (onderwijskundig beleids- en praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek) 500 duizend euro
- Dynamo-projecten: 556 duizend euro
- Vlaamse Jonge Ondernemingen: 54 duizend euro

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FB0-1FGE2GG-WT	0	1.000	Recurrente herverdeling VEK voor de uitvoering van de kaderovereenkomst van Leerpunt
Naar FB0-1FGE2GL-LO	-368	-368	Omzetten resterende budget (2/3de) gedetacheerden naar budget contractuelen
TOTAAL	-368	632	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
8% forfaitaire indexkost - Omzetten resterende budget (2/3de) gedetacheerden naar budget contractuelen	-29	-29	Overzetten van de forfaitaire indexkost die gerelateerd is aan het omzetten van het resterende budget gedetacheerden (2/3de) naar budget contractuelen
Haikuwedstrijd	-2	-2	In het kader van de besparingen op de subsidies wordt een deel van de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
Scholen en sectororganisaties	-710	-710	In het kader van de besparingen op de subsidies wordt een deel van de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
Stichting Leerpunt	-300	-300	In het kader van de besparingen op de subsidies wordt een deel van de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
Poeziecentrum	-15	-15	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
BCH	-85	-85	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt

Middelen voor OBPWO (onderwijskundig beleids- en praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek)	-500	-500	In het kader van de besparingen op de subsidies wordt een deel van de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
Dynamoprojecten	-556	-556	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
VLAJO	-54	-54	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
TOTAAL	-2.251	-2.251	

FB0-1FGE2GO-IS - DIGITALISERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt een toelage voorzien aan het Vlaams Audiovisueel Fonds voor het beheer van het Gamefonds.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	172	172
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-172	-172
BO 2026	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

In het kader van de besparing door 'Schrapping en hervorming van subsidies' worden de middelen op dit begrotingsartikel recurrent geschrapt.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
VAF	-172	-172	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
TOTAAL	-172	-172	

FB0-1FGE2GO-WT - DIGITALISERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden middelen voorzien voor:

- de werking van WAI-NOT en KlasCement (leermiddelenennetwerk)
- de werking van het Kenniscentrum Digisprong
- de ondersteuning van schoolleiders, leerkrachten en ICT-coördinatoren bij het gebruik van educatieve technologie om competenties, onderwijsleerprocessen en de onderwijsorganisatie te verbeteren
- het versterken van mediawijsheid en digitale geletterdheid bij leraren en in schoolteams in het leerplicht- en volwassenenonderwijs door de organisatie van studiedagen rond 'veilig online', 'aanpak en preventie van cyberpesten', het voorzien van nieuwe opleidingen voor de vorming van mediacoaches na een bevraging in 2023-2024, het organiseren van een Codefestival ...
- de onderwijswerking van meemoo (platform 'Het Archief voor Onderwijs')
- inzetten op het verwezenlijken van de basisvoorwaarden uit de visietekst verantwoorde AI in onderwijs. Dit onder andere door het informeren van het brede onderwijsveld, bewustwording te creëren over de mogelijkheden, risico's en het verantwoord gebruik van AI in een educatieve context, via verschillende initiatieven
- de langdurige ondersteuning van scholen in cyberveiligheid door het uitvoeren van een cybersecurity actieplan dat focust op bewustzijn, gegevensbescherming en infrastructuur doormiddel van een normenkader security-eisen voor educatieve technologie, authenticatie- en databeleid, meldingen van incidenten en een cyberresponsteam, netwerkmonitoring, schaalvergroting en veranderingsmanagement

Daarnaast worden ook de middelen voor de digitaliseringsprojecten ten behoeve van het onderwijsveld voorzien op dit artikel (LeerID, Columbus/ILO, lerarenstage.be, KlasCement, ...)

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	4.412	5.212
<i>Index</i>	11	11
<i>Compensaties</i>	-726	-1.336
<i>Andere bijstellingen</i>	-539	-539
BO 2026	3.158	3.348

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Met de middelen op dit begrotingsartikel worden hoofdzakelijk de werking van het Kenniscentrum Digisprong (1,5 miljoen euro) en digitaliseringsprojecten ten behoeve van het onderwijsveld (1,2 miljoen euro) bekostigd.

Er doet zich een bescheiden stijging van het budget voor met 11 duizend euro als gevolg van de indexatie.

De budgetten dalen echter met 1.265 duizend euro VAK en 1.875 duizend euro VEK ten opzichte van BA 2025 door diverse compensaties en bijstellingen.

Vanuit het begrotingsartikel dat de middelen bevat voor 'Onderzoek en Innovatie' (FB0-1FGE2GG-WT) wordt recurrent 190 duizend euro VEK herverdeeld naar dit begrotingsartikel voor KlasCement. Anderzijds vertrekt er uit voorliggend begrotingsartikel 800 duizend euro terug naar de provisie Digisprong. Het betreft VEK-krediet (800 duizend euro) dat bij BO 2025 éénmalig overgezet werd voor vereffeningen in het kader van cybersecurity. Deze middelen keren nu terug.

Tot slot worden ook hier middelen gecompenseerd (726 duizend euro) naar het begrotingsartikel dat de looncomponent bevat voor diverse projecten, als gevolg van de stopzetting van de detacheringen binnen het departement.

De negatieve bijstelling ten belope van 539 duizend euro bestaat voor 481 duizend euro uit besparingen in het kader van de bij formatie besliste 'schrapping en hervorming van subsidies'. Het gaat om een besparing van 130 duizend euro op de educatieve werking kenniscentrum Mediawijs en een besparing van 351 duizend euro op 'het Archief voor Onderwijs (MEEMOO).

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FB0-1FGE2GG-WT	0	190	Recurrente herverdeling VEK voor de ondersteuning van KlasCement
Naar FB0-1FGE2GL-LO	-726	-726	Omzetten resterende budget (2/3de) gedetacheerden naar budget contractuelen
Van FC0-1FBE2AA-PR	0	-800	VEK-middelen cybersecurity: éénmalig BO 2025
TOTAAL	-726	-1.336	

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Educatieve werking kenniscentrum Mediawijs	-130	-130	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
8% forfaitaire kost - Omzetten resterende budget (2/3de) gedetacheerden naar budget contractuelen	-58	-58	Overzetten van de forfaitaire indexkost die gerelateerd is aan het omzetten van het resterende budget gedetacheerden (2/3de) naar budget contractuelen
Archief voor Onderwijs	-351	-351	In het kader van de besparingen op de subsidies worden de middelen voor deze subsidie recurrent geschrapt
TOTAAL	-539	-539	

FB0-1FGE2GT-IS – MOEV

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel wordt de toelage aan MOEV, het vroegere Stichting Vlaamse Schoolsport (SVS), aangerekend.

De organisatie van schoolsport heeft als doelstelling leerlingen uit het basis- en secundair onderwijs te stimuleren om levenslang deel te nemen aan sport- en bewegingsactiviteiten, zowel in georganiseerd verband binnen een sportvereniging, als in los georganiseerd of ongeorganiseerd verband.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	4.173	4.173
<i>Index</i>	41	41
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	4.214	4.214

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Behalve een indexatie van het budget zijn er geen wijzigingen ten opzichte van begrotingsaanpassing 2025.

FB0-1FGE4GM-IS - HORIZONTALE EN ANDERE BELEIDSTHEMA'S

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel werd gecreëerd voor mogelijke uitgaven binnen de consolidatieperimeter van de Vlaamse overheid.

De begrotingsartikels FB0-9FGETGM-OI en FB0-9FGETGM-OW vormen samen de ontvangstenzijde van het Departementaal Fonds, terwijl de begrotingsartikels FB0-1FGE4GM-LO en FB0-1FGE4GM-WT samen de uitgavenzijde vormen van het Departementaal Fonds

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er worden op dit begrotingsartikel geen uitgaven verwacht in 2026.

FB0-1FGE4GM-LO - HORIZONTALE EN ANDERE BELEIDSTHEMA'S

Korte inhoud begrotingsartikel:

De uitgaven op dit begrotingsartikel hebben betrekking op de personeelskosten van personeelsleden die tewerkgesteld zijn in het kader van Europese projecten. Ook personeelsuitgaven in verband met risicomanagement worden op dit begrotingsartikel voorzien.

De begrotingsartikels FB0-9FGETGM-OI en FB0-9FGETGM-OW vormen samen de ontvangstenzijde van het Departementaal Fonds, terwijl de begrotingsartikels FB0-1FGE4GM-LO en FB0-1FGE4GM-WT samen de uitgavenzijde vormen van het Departementaal Fonds

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	50	50
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	50	50

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De uitgaven op dit fonds zijn sterk afhankelijk van de inkomsten die worden gegenereerd binnen dit fonds.

Geen wijzigingen ten opzichte van begrotingsaanpassing 2025.

FB0-1FGE4GM-WT - HORIZONTALE EN ANDERE BELEIDSTHEMA'S

Korte inhoud begrotingsartikel:

De uitgaven op dit begrotingsartikel hebben betrekking op de werking van Klasse, Klascement, CANON Cultuurcel en allerhande uitgaven met betrekking tot communicatie en diverse andere projecten/uitgaven zoals zendingen in het kader van Europese samenwerking en ICT-materiaal en andere werkingskosten voor personeelsleden die tewerkgesteld zijn in het kader van Europese projecten. Ook uitgaven in verband met risicomanagement van het departement worden op dit begrotingsartikel voorzien.

De begrotingsartikels FB0-9FGETGM-OI en FB0-9FGETGM-OW vormen samen de ontvangstenzijde van het Departementaal Fonds, terwijl de begrotingsartikels FB0-1FGE4GM-LO en FB0-1FGE4GM-WT samen de uitgavenzijde vormen van het Departementaal Fonds

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	552	552
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	552	552

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen ten opzichte van begrotingsaanpassing 2025.

De uitgaven op dit fonds zijn sterk afhankelijk van de inkomsten die worden gegenereerd binnen dit fonds en zijn moeilijk op voorhand in te schatten.

**FC0-1FGE2GA-WT - LONEN PEDAGOGISCHE BEGELEIDING EN INSPECTIE
LEVENSBESCHOUWELIJKE VAKKEN**
Korte inhoud begrotingsartikel:

De kredieten op dit begrotingsartikel worden aangewend voor de lonen van de pedagogische begeleidingsdiensten en de inspectie levensbeschouwelijke vakken.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	30.748	30.748
<i>Index</i>	615	615
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	93	93
BO 2026	31.456	31.456

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Naast de index is er een stijging van de budgetten omwille van de stijging van het aantal ambten (80 duizend euro) en het prijseffect (13 duizend euro) als gevolg van de vergrijzing en de actualisatie van het vast bedrag van de eindejaarstoelage.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Volume-effect	80	80	Op basis van de organieke ambten op 1 februari 2025 neemt het aantal pedagogische begeleiders toe met één fulltime vanaf september 2025
Prijseffect	13	13	Het prijseffect is te wijten aan de vergrijzing en de actualisatie van het vast bedrag van de eindejaarstoelage.
TOTAAL	93	93	

FCO-1FGE2GB-IS - WERKING PEDAGOGISCHE BEGELEIDING EN INSPECTIE LEVENSBESCHOUWELIJKE VAKKEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Met dit budget worden de werkingstoelagen betaald aan de vereniging en instanties levensbeschouwelijke vakken en aan de pedagogische begeleidingsdiensten van het gefinancierd onderwijs.

Decretale basis:

- Decreet van 1 december 1993 over de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken.
- BVR van 15 december 1993 tot uitvoering van het decreet van 1 december 1993 over de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken.
- Decreet van 8 mei 2009 over de kwaliteit van het onderwijs.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2025	2.750	2.750
<i>Index</i>	57	57
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	23	23
BO 2026	2.830	2.830

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De indexatie zorgt voor een stijging van het budget met 57 duizend euro.

Daarnaast is er een stijging van het budget als gevolg van de berekeningsparameter (aantal organieke ambten). Door de stijging van het aantal ambten wordt er 23 duizend euro extra werkmiddelen voorzien.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Parameter model: Stijging aantal organieke ambten op 01/02/2025	23	23	
TOTAAL	23	23	

FC0-1FGE2GB-WT - WERKING PEDAGOGISCHE BEGELEIDING EN INSPECTIE LEVENSBSCHOUWELIJKE VAKKEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Met dit budget worden de werkingstoelagen betaald aan de vereniging en instanties levensbeschouwelijke vakken en aan de pedagogische begeleidingsdiensten van het gesubsidieerd onderwijs.

Decretale basis:

- Decreet van 1 december 1993 over de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken.
- BVR van 15 december 1993 tot uitvoering van het decreet van 1 december 1993 over de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken.
- Decreet van 8 mei 2009 over de kwaliteit van het onderwijs.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2025	9.785	9.785
<i>Index</i>	206	206
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	2	2
BO 2026	9.993	9.993

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De indexatie zorgt voor een stijging van het budget met 206 duizend euro. Daarnaast is er een stijging van het budget als gevolg van de berekeningsparameter (aantal organieke ambten). Door de stijging van het aantal ambten wordt er 2 duizend euro extra werkmiddelen voorzien.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Parameter model: Stijging aantal organieke ambten op 01/02/2025	2	2	
TOTAAL	2	2	

FC0-1FGE2GC-WT - LONEN CENTRA VOOR LEERLINGENBEGELEIDING

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kredieten op dit begrotingsartikel worden aangewend voor de uitbetaling van de lonen van de centra voor leerlingenbegeleiding.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	204.338	204.338
<i>Index</i>	4.087	4.087
<i>Compensaties</i>	97	97
<i>Andere bijstellingen</i>	850	850
BO 2026	209.372	209.372

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De index zorgt voor een stijging van het budget met 4.087 duizend euro.

Voor de verlenging van zij-instroom clb is er een compensatie van 97 duizend euro vanuit de onderbenutte middelen voor leraar-specialist.

Daarnaast zijn er een drietal bijstellingen die zorgen voor een stijging van het budget met 850 duizend euro. Twee positieve bijstellingen: één van 843 duizend euro als gevolg van het prijseffect door de vergrijzing en de actualisatie van het vast bedrag van de eindejaarstoelage en één van 262 duizend euro als gevolg van de opstap voor de zij-instromers. Er doet zich ook een negatieve bijstelling voor ten belope van -255 duizend euro. Het gaat om een volume-effect te wijten aan een daling van het aantal Budgettair Fulltime Equivalent met 4 eenheden.

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FC0-1FDE2DA-WT	97	97	Saldo leraar-specialist: verlenging zij-instroom clb
TOTAAL	97	97	

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Prijseffect	843	843	Het prijseffect wordt verklaard door de vergrijzing en de actualisatie van het vast bedrag van de eindejaarstoelage
Volume-effect	-255	-255	Het volume-effect wordt veroorzaakt doordat de bft's dalen met 4 eenheden
Opstap van de zij-instroom.	262	262	De opstap van de zij-instroom wordt verklaard door de leerkrachten die t.e.m. het schooljaar 24-25 zijn ingestapt
TOTAAL	850	850	

FC0-1FGE2GD-WT - WERKING CENTRA VOOR LEERLINGENBEGELEIDING

Korte inhoud begrotingsartikel:

De centra voor leerlingenbegeleiding ontvangen elk schooljaar werkingstoelagen voor de werking en de uitrusting van de centra:

- Gewone werkingskosten: huur of afbetalingen infrastructuur, onderhoud, water, elektriciteit, telefoon, ...
- Uitrusting: meubilair, PC's, bureaumateriaal, ...
- Kosten personeelsleden: verplaatsingen
- clb-werking: boeken en tijdschriften, testmateriaal, ...
- Documentatie en brochures in functie van de begeleiding van leerlingen

Decretale basis:

- Decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2025	24.969	24.969
<i>Index</i>	614	614
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	25.583	25.583

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Op dit begrotingsartikel is er enkel een stijging omwille van de indexatie (614 duizend euro).

FCO-1FGE2GE-WT - LEERLING-, STUDENT- EN INSTELLINGGEBONDEN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel heeft betrekking op initiatieven die bedoeld zijn voor de ondersteuning van studenten, leerlingen en/of instellingen. Het betreft onder andere:

- de toelage voor onthaalonderwijs die tot doel heeft om de anderstalige nieuwkomer voor te bereiden op instromen in het gewoon onderwijs in het schooljaar volgend op de onthaalperiode;
- de uitgaven met betrekking tot de uitbouw en begeleiding van de lokale overlegplatformen;
- de huur van een oefenschip en de bijdrage voor het gebruik van simulatieapparatuur voor het zeevisserijonderwijs;
- de integratie van personen met een handicap voor de ondersteuning (zowel hulpmiddelen als dovertolken) van de werking van de gewone scholen in de opvang van leerlingen en studenten met een handicap;
- de middelen voor leerlingen die wegens ziekte of ongeval niet op school aanwezig kunnen zijn en die recht hebben op onderwijs;
 - o het betreft hier de K-diensten, zoals voorzien in het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de codificatie sommige bepaling in het onderwijs artikel IV, 5.
 - o de dovertolken en de speciale onderwijsleermiddelen, zoals bepaald in het decreet basisonderwijs artikel 91 en volgende waarbij er voor de tolken een overeenkomst is afgesloten met het CAB (centraal communicatiebureau voor doven) en de voor de andere leermiddelen aanvraagprocedures zijn voorzien.
- de toelage aan het Gemeenschapsonderwijs met het oog op de verbetering van de arbeidsomstandigheden van het contractueel MVD- en onderhoudspersoneel in het GO!, zoals toegekend in verschillende onderwijs CAO's (CAO VIII, X, XIbis en XII). Het betreft hier toekenning van loonsverhoging, EJT, toekenning voordelen pluspas) en verder vertaald in het besluit van 29 april 2022.
- de bestaanszekerheidsvergoeding voor de busbegeleiders als aanvulling op de werkloosheidsvergoeding van de busbegeleiders in de zomervakantie (besluit van de Vlaamse regering van 4 juli 2008).
- het budget voor het individueel leerlingenvervoer voor tussenkomst in de kosten van de verplaatsingen die leerlingen onder andere maken in het kader van de vrije schoolkeuze en die geen gebruik maken van het collectief vervoer (verschillende reglementaire bepalingen).

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	33.411	33.447
<i>Index</i>	249	249
<i>Compensaties</i>	-497	-497
<i>Andere bijstellingen</i>	1	1
BO 2026	33.164	33.200

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De indexatie zorgt voor een stijging van de budgetten met 249 duizend euro.

Door de omvorming van K-diensten tot ziekenhuisscholen wordt een budget overgeheveld naar de loonkredieten.

Door de leerlingenstijging neemt het budget voor ICT-coördinatiemiddelen toe met 1 duizend euro.

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar FC0-1FDE2DD-WT	-497	-497	K-diensten - omvormen tot ziekenhuisschool
TOTAAL	-497	-497	

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
ICT-coördinatiemiddelen	1	1	Bijstelling als gevolg van de leerlingenevolutie
TOTAAL	1	1	

FC0-1FGE2GF-WT - NASCHOLING, PROFESSIONALISERING EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de nascholingsmiddelen toegekend. Hiermee kunnen de scholen hun personeelsleden nascholing, opleidingen, cursussen... laten volgen. De middelen worden toegekend in overeenstemming met het decreet kwaliteit in het onderwijs.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2025	19.312	19.312
<i>Index</i>	-29	-29
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	19.283	19.283

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er is geen wijziging van de kredieten, enkel een indexatie, de daling is te wijten aan een desindexatie (van 3% naar 2,6%)

FC0-1FGE2GI-WT - ONDERWIJS-ARBEIDSMARKT EN LEVENSLANG LEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de verschillende subsidies voorzien in het kader van duaal leren. Deze middelen zullen worden aangewend voor:

- aanvullende werkingsmiddelen voor de centra voor dbso;
- omzetting uren naar een krediet syntra;

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	7.068	7.068
<i>Index</i>	81	81
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	7.149	7.149

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Omwille van de indexering stijgt het budget met 81 duizend euro.

FC0-1FGE2GL-WT - SPECIFIEKE ONDERSTEUNING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De middelen op dit begrotingsartikel worden voor het volgende aangewend:

- Jongeren die de school voortijdig verlaten hebben en in het bijzonder jongeren van allochtone afkomst of uit kansarme gezinnen worden aangemoedigd om te solliciteren voor de projecten "Jongeren voor Scholen en Scholen voor Jongeren" (JoJo) en "Verkeersveiligheid naar en van school" (VeVe). Als ze zich bijkomend nog inschrijven om een opleiding te volgen wordt de inschrijvingskost (deels) terugbetaald.
- Daarnaast voorziet dit begrotingsartikel in specifieke werkingskosten voor de geneeskundige dienst voor het onderwijspersoneel,
- De werkingskosten voor leerkrachten in het kader van (tijdelijk) onderwijs aan huis (verplaatsingskosten) en ondersteuning van de syndicale werkzaamheden in het onderwijs worden eveneens hierop aangerekend.
- de verplaatsingskosten van leerkrachten in het kader van hun oproepingen in het kader van de medische controle worden op dit artikel aangerekend
- Ook erelonen en gerechtskosten, bedrijfsrevisoren (zowel in het Gemeenschapsonderwijs als in het gesubsidieerd vrij onderwijs en de werkingskosten van de kamers van beroep en de commissie zorgvuldig bestuur, commissie leerlingenrechten enz. worden op dit artikel aangerekend.
- de kosten van de controle van de syndicale premies voor de gerechtsdeurwaarder.
- de kosten voor de organisatie van de opleiding van de schoolsecretariaten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	5.114	5.378
<i>Index</i>	-7	-7
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	5.107	5.371

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er is geen wijziging in de budgetten met uitzondering van indexering die daalt ten gevolge van de desindexatie (van 3% naar 2,6%).

FC0-1FGE2GU-IS - SOCIALE DIENST VOOR DE PERSONEELSLEDEN VAN HET GO!

Korte inhoud begrotingsartikel:

De vzw Sociale Dienst voor Personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs werd op 22 november 1995 opgericht. Het beheer van de vzw berust bij de leden van de Algemene Vergadering en het dagelijks bestuur wordt waargenomen door de Raad van Bestuur.

De Sociale Dienst levert een bijdrage aan het algemene welzijn van de actieve en gepensioneerde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs. Deze kunnen zowel inkomensgerelateerde als niet-inkomensgerelateerde tegemoetkomingen zijn.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	745	745
<i>Index</i>	1	1
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	746	746

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er is geen wijziging in de budgetten met uitzondering van indexering.

FC0-1FGE2GX-IS - GO! - WERKING

Korte inhoud begrotingsartikel:

De interne stromen van het Gemeenschapsonderwijs zijn opgebouwd uit volgende dotaties:

- Dotatie MVD
Binnen CAO VIII werden middelen voorzien voor de vorming van Meesters Vak en Dienstpersoneel. Hiertoe werd een vormingsfonds gecreëerd, dat moet voorzien in opleiding van MVD-personeel en busbegeleiders in het Gemeenschapsonderwijs.
- Dotatie administratie:
 - Bijzonder Decreet van 14 juli 1998 - art. 79 § 2
 - Politiek akkoord van 18 juni 1998
 - Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de personeelsformatie van de administratieve diensten van de Raad van het Gemeenschapsonderwijs van 24 mei 2013

Deze middelen zullen onder meer besteed worden aan loon- en detachingskosten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	29.345	29.345
<i>Index</i>	456	456
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	29.801	29.801

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Zie ook toelichting bij 3.3.2 GO!

FC0-1FGE2GY-IS - AGION - WERKING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel bevat de werkingsmiddelen van AGION met daarin alle initiatieven die geen subsidiestromen zijn. De uitgaven bestaan grotendeels uit personeelskosten.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	8.168	8.168
<i>Index</i>	110	110
<i>Compensaties</i>	145	145
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	8.423	8.423

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Ten gevolge van de overstap van een personeelslid per 1 september 2025 voor de coördinatie van de capaciteitsmiddelen bij AGION wordt het weddebudget overgezet, met een recurrent en een éénmalig gedeelte.

Zie ook toelichting 3.3.2 AGION

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FB0-1FAE2ZZ-WT	8	8	Kredieten coördinatie capaciteitsmiddelen (recurrent)
Van FB0-1FAE2ZZ-WT	2	2	Kredieten coördinatie capaciteitsmiddelen (éénmalig)
Van FB0-1FAE2ZZ-LO	30	30	Kredieten coördinatie capaciteitsmiddelen (éénmalig)
Van FB0-1FAE2ZZ-LO	105	105	Kredieten coördinatie capaciteitsmiddelen (recurrent)
TOTAAL	145	145	

FD0-1FGE2GE-WT - LEERLING-, STUDENT- EN INSTELLINGGEBONDEN ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de werkingsmiddelen voor ICT-coördinatie voor de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor basiseducatie aangerekend. De middelen worden toegekend volgens het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs en het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende ICT-coördinatie in het onderwijs.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2025	61	61
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	5	5
BO 2026	66	66

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er wordt een werkingsbudget toegekend aan de centra voor volwassenenonderwijs (59 duizend euro) en aan de centra voor basiseducatie (7 duizend euro) dat uitsluitend kan worden aangewend voor de logistieke en materiële ondersteuning van ICT-coördinatoren.

Het bedrag per centrum voor schooljaar 2025-2026 wordt berekend door het gemiddelde aantal gerealiseerde lesuren cursist van de referteperiodes 2022, 2023 en 2024 te vermenigvuldigen met een coëfficiënt en een wegingsfactor,

De stijging met 5 duizend euro voor schooljaar 2025-2026 ten opzichte van schooljaar 2024-2025 is te verklaren door het feit dat referteperiode 2021 is weggefallen uit het driejarig gemiddelde voor de berekening van de werkingsmiddelen voor ICT-coördinatie. Corona had een grote impact op referteperiode 2021.

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstellen ICT-coördinatie	5	5	Bijstelling conform de berekening (op basis van lesurencursist) van de werkingsmiddelen ICT-coördinatie
TOTAAL	5	5	

FD0-1FGE2GF-IS - NASCHOLING, PROFESSIONALISERING EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

De kredieten ingeschreven onder dit begrotingsartikel omvatten nascholingsmiddelen ten behoeve van de universiteiten. De toekenning van deze middelen is geregeld in artikel III.34, §6 van de codex hoger onderwijs.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2025	464	464
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	464	464

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er zijn geen wijzigingen ten opzichte van BA 2025.

FD0-1FGE2GF-WT - NASCHOLING, PROFESSIONALISERING EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de nascholingsmiddelen voor de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor basiseducatie aangerekend. De middelen worden toegekend volgens het decreet over de kwaliteit van onderwijs.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2025	437	437
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	437	437

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het budget is ongewijzigd gebleven ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2025.

In artikel 9 §2 3° en 6° van het decreet van 8 mei 2009 over de kwaliteit van het onderwijs worden de bedragen vermeld die per begrotingsjaar worden toegekend aan de centra voor volwassenenonderwijs (358 duizend euro) en de centra voor basiseducatie (79 duizend euro) om het nascholingsplan uit te voeren.

Vanaf het begrotingsjaar 2025 worden deze bedragen aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex.

FD0-1FGE2GL-LO - SPECIFIEKE ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet wordt aangewend voor de salarissen en forfaitaire vergoedingen in het kader van Kwalificaties en Curriculum en de examencommissie.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	826	826
<i>Index</i>	17	17
<i>Compensaties</i>	1.076	1.076
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	1.919	1.919

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

In het kader van de oefening rond het terugdringen van het lerarentekort en de daarmee gepaard gaande afbouw van het aantal gedetacheerden binnen de administratie, wordt er in totaal 1.142 duizend euro herschikt van het werkingskrediet naar het loonkrediet. Dit budget werd eerder aangewend om de detacheringen te betalen, en moet nu dienen om de nodige contractuelen te vergoeden die de taken van de vertrokken gedetacheerden zullen overnemen. Bij BO26 wordt recurrent 2/3de van het benodigde budget overgezet (januari-augustus 2026). Daarnaast werd ook de compensatie van de tweede pensioenpijler voor het Vlaams Pensioenfonds naar AGO ingeschreven (66 duizend euro).

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FD0-1FGE2GL-WT	1.142	1.142	Omzetting budget gedetacheerden naar budget contractuelen
Naar SG0-1SKC2TD-LO	-66	-66	Compensatie tweede pensioenpijler
TOTAAL	1.076	1.076	

FD0-1FGE2GL-WT - SPECIFIEKE ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het werkingskrediet AHOVOKS wordt aangewend voor de realisatie van de strategische doelstellingen. Zo staan zij in voor:

- het verzorgen van kwaliteitsvolle, transparante en toegankelijke dienstverlening aan instellingen en personeelsleden uit het hoger onderwijs en volwassenenonderwijs door het bouwen en beheren van ondersteunende applicaties en databanken
- het verzorgen van kwaliteitsvolle, transparante en toegankelijke dienstverlening aan burgers door onder andere het voorzien van studietoelagen, organiseren van (toelatings)examens, betalen van vergoedingen
- het voorzien van kwaliteitsvolle en transparante processen die leiden tot einddoelen en kwalificaties door het onderhouden van een nauwe samenwerking met belanghebbenden in het onderwijsveld en op de arbeidsmarkt
- het verzorgen van een kwaliteitsvolle ondersteuning van controle- en beroepsinstanties bij het autonoom uitvoeren van hun bevoegdheden

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	8.672	8.672
<i>Index</i>	32	32
<i>Compensaties</i>	-1.142	-1.142
<i>Andere bijstellingen</i>	-91	-91
BO 2026	7.471	7.471

Inhoudelijke toelichting kredietevoluitie:

In het kader van de oefening rond het terugdringen van het lerarentekort en de daarmee gepaard gaande afbouw van het aantal gedetacheerden binnen de administratie, wordt er in totaal 1.142 duizend euro herschikt. Dit budget werd eerder aangewend om de detacheringen te betalen, en moet nu dienen om de nodige contractuelen te vergoeden die de taken van de vertrokken gedetacheerden zullen overnemen. Nu wordt recurrent 2/3de van het benodigde budget overgezet (januari-augustus 2026).

Op deze omzetting werd een forfaitaire kost aangerekend van 8% om de toekomstige index van de lonen te bekostigen (-91 duizend euro)

Aanwending:

Op dit artikel worden volgende kosten aangerekend:

- Facility kernprocessen (Transport, post/verzending, Zendingen buitenland, Abonnementen en huur locatie examens): 96 duizend euro
- Externen in kernprocessen (Gedetacheerden en externen examencommissie, Adviesverleners NARIC, commissievergoedingen kwalificaties en curriculum,): 2.903 duizend euro
- Organisatiekosten (Verzekeringen, Gerechtskosten en financiële kosten): 181 duizend euro
- Communicatie (Drukwerk, Campagnes, Conferenties en Infolijn): 400 duizend euro
- Projecten portfolio/ondernemingsplan (IT medewerkers): 3.134 duizend euro
- Projecten portfolio/ondernemingsplan (niet-IT): 514 duizend euro

- Andere (Werkingsbudet Regeringscommisariaat en Vakorganisaties): 243 duizend euro

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar FD0-1FGE2GL-LO	-1.142	-1.142	Omzetting budget gedetacheerden naar budget contractuelen
TOTAAL	-1.142	-1.142	

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
8% forfaitaire kost - Omzetting budget gedetacheerden naar budget contractuelen	-91	-91	
TOTAAL	-91	-91	

FD0-1FGE4GL-WT - SPECIFIEKE ONDERSTEUNING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit uitgavenartikel is gekoppeld aan het ontvangstenartikel FD0-9FGETGL-OW.

Dit begrotingsfonds werd opgericht om de aanwending van de ontvangsten uit verschillende inschrijvingsgelden, financiële bijdragen en vergoedingen mogelijk te maken (het Fonds Dienstverlening AHOVOKS).

De ontvangsten op dit fonds vloeien voort uit:

- de inschrijvingsgelden van de toelatingsexamens Arts-Tandarts en Dierenarts
- de inschrijvingsgelden van de examencommissie secundair onderwijs
- de inningen met betrekking tot de erkenning van de volledige gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen en de niveaugelijkwaardigheid (NARIC)
- de vergoedingen voor het afleveren van duplicaten van getuigschriften en certificaten
- terugstortingen van uitgaven en diverse ontvangsten gedaan in het kader van de dienstverlening van AHOVOKS

Deze ontvangsten kunnen worden aangewend voor het toelatingsexamen Arts-Tandarts, de examencommissie secundair onderwijs, de erkenning van de volledige gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen en de niveaugelijkwaardigheid door NARIC.

Kredietevolutie:

(duizend euro)		
	VAK	VEK
BA 2025	1.051	1.051
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	64	64
BO 2026	1.115	1.115

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het fonds wordt gespijsd door alle ontvangsten die voortvloeien uit:

- De inschrijvingsgelden van het toelatingsexamen Arts en Tandarts (TAT) zoals vermeld in het decreet van 12 juni 1991 over de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, inzonderheid op artikel 34, vijfde lid, ingevoegd bij het decreet van 24 juli 1996 en gewijzigd bij het decreet van 14 juli 1998 en uitvoeringsbesluiten. 8.440 inschrijvingen (niveau 2025) * 63 (prijs 2025) euro = **532 duizend euro** (o.b.v. werkelijke inschrijvingen 2024). Een toename van 84 duizend euro t.o.v. 2024
- De inschrijvingsgelden van het toelatingsexamen Dierenarts, decretale basis wordt voorzien in het programmadecreet bij begrotingsopmaak. 966 inschrijvingen (o.b.v. werkelijke inschrijvingen 2023) * 63 euro = **61 duizend euro**. Een toename van 29 duizend euro t.o.v. 2024
- De inschrijvingsgelden van de examencommissie Secundair Onderwijs (EXCO) zoals vermeld in het decreet van 31 juli 1990 over het onderwijs-II, inzonderheid op artikel 84quater, 2°, ingevoegd bij het decreet van 12 juni 1991 en uitvoeringsbesluiten. **284 duizend euro** (o.b.v. werkelijke ontvangsten 2024). Een toename van 29 duizend euro t.o.v. 2024.
- De inningen met betrekking tot de erkenning van de volledige gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen en de niveaugelijkwaardigheid (NARIC) zoals vermeld in het decreet van betreffende het onderwijs en uitvoeringsbesluiten. **218 duizend euro** o.b.v. werkelijke ontvangsten 2024). Een afname van 52 duizend euro t.o.v. 2024.
- De vergoedingen voor het afleveren van duplicaten van getuigschriften en certificaten zoals vermeld in artikel 26, §3, 5° van het Decreet van 21 december 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2012. **4 duizend euro** (o.b.v. van werkelijke ontvangsten 2024). Een toename van 1 duizend euro t.o.v. 2024
- Terugstortingen van uitgaven en diverse ontvangsten gedaan in het kader van de dienstverlening van AHOVOKS. **16 duizend euro** (o.b.v. werkelijke ontvangsten 2024). Een afname van 5 duizend euro t.o.v. 2024.

Dit maakt een totaal van 1.115 duizend euro aan verwachte ontvangsten voor 2026.

Hiermee worden volgende zaken betaald:

- de vergoedingen voor correctoren, toezichthouders en externe medewerkers examencommissie
- de vergoedingen voor adviesverleners voor NARIC
- De vergoedingen voor medewerkers toelatingsexamens
- Diverse kosten aangaande de toelatingsexamens, examencommissie en NARIC

(duizend euro)			
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling obv verwachte inkomsten 2025	64	64	
TOTAAL	64	64	

3.3.2. Overige entiteiten onder toezicht

HET GEMEENSCHAPSONDERWIJS

INHOUDELIJKE OMSCHRIJVING

Het structurelement ondersteuning onderwijsinstellingen en onderwijsveld draagt bij aan de strategische doelstelling 2: Voldoende, deskundig en gemotiveerd onderwijspersoneel garanderen.

ONTVANGSTEN

ESR 16:

Een toename van 1.811 duizend euro. Hierbij ligt de toename voornamelijk binnen E16.20. De kosten voor zomerkampen worden initieel geprefinancierd vanuit de centrale diensten van het Go! en nadien teruggevorderd van de desbetreffende scholengroepen. Deze meerontvangsten worden ook aan uitgavenzijden meegenomen.

UITGAVEN

ESR 11:

Een toename van 1.351 duizend euro op de ESR 11. Hierbij worden in hoofdzaak middelen die bijkomend worden toegekend binnen de begrotingsartikelen in het kader van de indexering van lonen toegewezen op deze uitgavenpost. En verder zijn er bijkomende kosten in kader van projecten binnen de gedeelde financiering met een inzet van personeel.

ESR 12:

Een toename van 2.319 duizend euro op ESR 12. Hierbij treedt er voornamelijk stijging op binnen ESR 12.11, de algemene werkingskosten. De algemene werkingskosten zijn gebaseerd op interne berekeningen van de diensten. Stijgingen zijn voornamelijk te alloceren aan de stijging van kosten van communicatie en ICT.

ESR 45:

Een toename van 1.830 duizend euro, dit betreft de roerende voorheffing op de rente-inkomsten. De berekening van de post E45.40 wordt gemaakt door 30% van de E26.20 te nemen op ISE FG (167 duizend euro * 30%)

MOEV

INHOUDELIJKE OMSCHRIJVING

De Vlaamse schoolsportorganisatie MOEV zet alles in het werk om alle kinderen en jongeren via de scholen te stimuleren om meer te bewegen, meer te sporten én minder te zitten.

MOEV wil leerkrachten en schoolteams ondersteunen leerlingen zoveel mogelijk aantrekkelijke bewegingskansen te bieden.

Een sterk team van bewegingsexperten helpt scholen bij de ontwikkeling van een activiteiten aanbod, zorgt voor de ontwikkeling van vernieuwende educatieve materialen én voor een inspirerend aanbod van vormingsmomenten.

MOEV heeft drie topprioriteiten voor de toekomst: voor leerlingen voortdurend op zoek gaan naar uitdagend, innovatief bewegings- en sportaanbod in scholen en naschools verband met aandacht voor plezierbeleving, voor leerkrachten dagelijks een helpende hand zijn om beweging in hun lessen te integreren en lang stilzitten te onderbreken én, tot slot, voor scholen door hen te ondersteunen om een kwaliteitsvol en duurzaam bewegings- en sportbeleid uit te bouwen.

ONTVANGSTEN

Betoelaging:

Toelage Onderwijs, toelagen Sport Vlaanderen, VIA-middelen, Vlaamse premies voor individueel maatwerk.

ESR 46.10:

4.214 duizend euro (totaal ontvangsten MVG: toelage Onderwijs voor de kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van de organisatie van de schoolsport)

ESR 46.40:

1.740 duizend euro (toelagen Sport Vlaanderen voor de kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van de organisatie van de schoolsport en aan de werking van de flexibele leerkrachten lichamelijke opvoeding als specifiek onderdeel binnen de het jaaractieplan)

Er wordt gefinancierd met deze ontvangsten:

Personeelskosten MOEV (ESR-code 11.11; 11.12; 11.20; 12.21)

Eigen ontvangsten:

- Bijdragen scholen en leerlingen (organisatie bewegingslandschappen, inkomsten natuurgebonden sporten, inkomsten Brede School met sportaanbod en dergelijke meer)
- Diverse ontvangsten en recuperaties (inkomsten verkoop bewegingspasjes, verhuur materiaal, recuperaties transportkosten en collatiekosten, inkomsten van vormingen vast aanbod, vormingen op vraag /op maat, inkomsten van diverse projecten)
- Inkomsten Sociale Maribel
- Inkomsten van de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor Brusselse werking (MOEV Vlaams-Brabant)

ESR 16.20:

2.561 duizend euro (bijdragen scholen en leerlingen; diverse ontvangsten en recuperaties)

ESR 38.10:

188 duizend euro (inkomsten Sociale Maribel)

ESR 49.12:

21 duizend euro (inkomsten van VGC)

ESR 26.10, 37.20:

28 duizend euro (bankinteressen, vrijstelling storting bedrijfsvoorheffing)

Met eigen ontvangsten worden de volgende kosten gefinancierd (ESR code 12.11; 12.12; 12.50; 74.22):

- algemene werkingskosten (organisatiekosten in functie van strategische doelstellingen van MOEV, kosten secretariaat en logistiek, kosten beheer en werking)
- huur secretariaten
- investeringen

UITGAVEN

Personeelskosten:

ESR 11.11:

3.455 duizend euro (lonen contractueel personeel)

ESR 11.12:

231 duizend euro (andere bezoldigingselementen: groepsverzekering contractueel personeel, vergoedingen woon-werkverkeer, andere vergoedingen contractueel personeel)

ESR 11.20:

1.046 duizend euro (patronale bijdrage werkgever: contractueel personeel)

ESR 12.21:

1.486 duizend euro (lonen gedetacheerd personeel, inclusief patronale bijdrage)

Werkingskosten:

Algemene werkingskosten (organisatiekosten in functie van strategische doelstellingen van MOEV, kosten secretariaat en logistiek, kosten beheer en werking); huur secretariaten; investeringen.

ESR 12.11:

2.431 duizend euro (organisatiekosten van activiteiten/projecten, kosten secretariaat en logistiek, kosten beheer en werking)

ESR 12.12:

246 duizend euro (huurgelden secretariaten MOEV)

ESR 12.50:

11 duizend euro (verkeersbelasting bestelwagens provinciale secretariaten MOEV, onroerende voorheffing pand MOEV Oost-Vlaanderen)

ESR 74.22:

135 duizend euro (investeringen in informatica: maakcost van de nieuwe website en back office/CRM - deel 2026)

Vermindering van de toelage van Sport Vlaanderen met 500k euro in 2026: financiële impact

Als gevolg van de aangekondigde vermindering van de toelage van Sport Vlaanderen met een bedrag van 500 duizend euro in 2026, ondervindt MOEV een aanzienlijke financiële impact.

Ter compensatie van deze daling in inkomsten worden binnen MOEV besparingsmaatregelen voorzien voor een totaal bedrag van 500 duizend euro. De inhoudelijke en budgettaire onderbouwing van deze maatregelen wordt besproken in

de opvolgingsgroep en wordt opgenomen in het Jaaractieplan en BO van MOEV voor het jaar 2026.

4. Inhoudelijk structuurelement 4.4 – Studietoelagen

Voor inhoudelijk structuurelement 4.3 – studietoelagen wordt een prestatie-indicator geselecteerd.

De prestatie-indicator is het gemiddeld bedrag aan toegekende studietoelagen per type instelling.

Benaming	<i>Gemiddeld bedrag aan toegekende studietoelagen per type instelling</i>
Definitie	<i>Het gemiddelde toegekende studietoelagebedrag voor studenten in het hoger onderwijs per academiejaar en per type instelling (universiteit/hogeschool). Omdat studenten tegelijkertijd ingeschreven kunnen zijn voor een opleiding aan een universiteit en een hogeschool kijken we naar de eerste inschrijving van een student. Studenten kunnen daarnaast ook een studietoelage krijgen indien ze studeren aan een buitenlandse instelling. In dat geval is het type instelling niet gekend.</i>
Laatst gekende waarde	<i>Voor academiejaar 2023-2024 was het gemiddelde bedrag van een toegekende studietoelage €2.091,15. Voor studenten aan de universiteit lag dat gemiddelde op €2.204,55, voor studenten aan de hogeschool lag dat op €2.030,95 en voor studenten waarvan de instelling niet gekend is, lag dat op €2.766,44.</i>
Streefwaarde/-norm	<i>Er is geen norm of streefwaarde voor deze indicator voorzien.</i>
Beleidsmatige relevantie	<i>Deze prestatie-indicator is gekoppeld aan volgende operationele doelstelling: OD 31: Een brede toegang tot hoger onderwijs waarborgen via studietoelagen.</i>
Koppeling met Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of Landenspecifieke Aanbevelingen	<i>Deze prestatie-indicator is gekoppeld aan volgende Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen: 1.b Solide beleidskaders creëren op nationaal, regionaal en internationaal niveau, die zijn gebaseerd op ontwikkelingsstrategieën ten gunste van de armen en het genderbeleid, om de versnelde investering te ondersteunen in acties die gericht zijn op het uitroeien van de armoede. 4.3 Tegen 2030 gelijke toegang garanderen voor alle vrouwen en mannen tot betaalbaar en kwaliteitsvol technisch, beroeps- en hoger onderwijs, met inbegrip van de universiteit. 4.5 Tegen 2030 genderongelijkheden wegwerken in het onderwijs en zorgen voor gelijke toegang tot alle niveaus inzake onderwijs en beroepsopleiding voor de kwetsbaren, met inbegrip van mensen met een handicap, inheemse bevolkingen en kinderen in kwetsbare situaties.</i>

Budgettaire relevantie	<i>Deze indicator is gekoppeld aan volgend begrotingsartikel: FD0-1FGE2HA-WT</i>
------------------------	--

Het betreft een indicator die opgenomen is als Vlaamse Openbare Statistiek. Deze indicator is raadpleegbaar via: <https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/onderwijs-en-vorming/studietoelagen>.

Ook het [Statistisch jaarboek van het Vlaamse onderwijs](#) bevat cijfers en indicatoren over dit inhoudelijk structuurelement.

4.1. Strategische doelstellingen

Strategische doelstelling 2: De lat hoog leggen voor onderwijskwaliteit

Operationele doelstelling 31: Een brede toegang tot hoger onderwijs waarborgen via studietoelagen

4.2. Operationele doelstellingen

Operationele doelstelling 31: Een brede toegang tot hoger onderwijs waarborgen via studietoelagen

Ik blijf inzetten op een versnelde afhandeling van de aanvragen voor een studietoelage, zonder daarbij in te boeten op de selectiviteit van het instrument. Dat doe ik door dossiers sneller op te starten en nog voor de start van het academiejaar te starten met het onderzoek. Ik zorg ervoor dat de dossiers sneller toegekend kunnen worden van zodra de inschrijving van de student volledig is.

Via een hervorming van de studietoelagen zorgen we ervoor dat studietoelagen meer toekomen aan jongeren die voltijds studeren. Ik voorzie uitzonderingscategorieën voor studenten in situaties waarbij voltijds studeren niet mogelijk is (bv. studenten die studeren combineren met werk, studenten met een functiebeperking, medische redenen, uitzonderlijke situaties, etc.).

Gekoppelde begrotingsartikelen:

FD0-1FGE2HA-WT - Studiefinanciering

4.3. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

STUDIETOELAGEN, MVG excl. DAB

	AO			TO		
	BA 2025	evolutie	BO 2026	BA 2025	evolutie	BO 2026
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	0	0	0	5.599	-887	4.712
Toelagen (ontvangsten interne	0	0	0	0	0	0

stromen (OI))						
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	5.599	-887	4.712

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Binnen het inhoudelijk structuurelement 'Studietoelagen' worden circa 4,7 miljoen euro aan ontvangsten geraamd. Dit betreft ontvangsten uit terugvorderingen van onterecht uitbetaalde studietoelagen en studievoorzieningen in het hoger onderwijs.

Op basis van het aantal geschatte terugvorderingen en het gemiddelde terugvorderingsbedrag wordt een daling van de inkomsten verwacht.

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2025	evolutie	BO 2026	BA 2025	evolutie	BO 2026
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	172.602	-16.789	155.813	172.602	-16.789	155.813
Toelagen (interne stromen (IS))	0	0	0	0	0	0
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	172.602	-16.789	155.813	172.602	-16.789	155.813

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Binnen dit inhoudelijk structuurelement worden voor 2025 in totaal ongeveer 155,8 miljoen euro begroot. Hiermee worden alle studietoelagen uitbetaald.

De daling van het krediet wordt verklaard door de beslissing om een punctuele besparing door te voeren op dit artikel. Door de aanpassing van de voorwaarden voor het verkrijgen van een studietoelage (zie Programmadecreet).

4.3.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangstenartikelen

FD0-9FGETHA-OW - STUDIEFINANCIERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit ontvangstenartikel is gekoppeld aan het uitgavenartikel FD0-1FDE4HA-WT.

Dit begrotingsfonds werd opgericht om de ontvangsten die voortvloeien uit verschillende terugvorderingen rond studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs mogelijk te maken en deze vervolgens opnieuw aan te wenden.

In toepassing van de artikelen 62 en volgende van het decreet van 8 juni 2007 vordert de afdeling Studietoelagen de onterechte betaalde toelage terug als na controle blijkt dat niet aan alle voorwaarden voor de toekenning werd voldaan. Bedragen die teruggevorderd worden, komen op het recuperatiefonds terecht.

Kredietevolutie:

	AO	TO	LO
BA 2025	0	5.599	0
Bijstellingen BO 2026	0	-887	0
BO 2026	0	4.712	0

(duizend euro)

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er worden naar schatting 7.544 terugvorderingen (referentiejaar 2024) verstuurd in 2025 aan een gemiddeld terugvorderingsbedrag van 624,48 euro, verwachten we dat er 4.712 duizend euro ontvangen wordt in de loop van 2026.

Uitgavenartikelen

FD0-1FGE2HA-WT - STUDIEFINANCIERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

De afdeling Studietoelagen betaalt het merendeel van de studietoelagen vanop dit begrotingsartikel. Een klein deel van de betalingen gebeurt via het recuperatiefonds.

Vanaf 2023 vordert de afdeling Studietoelagen enkel de toelagen HO terug. Bedragen die teruggevorderd worden, komen op het recuperatiefonds terecht.

De bedragen en het indexeringsmechanisme voor studiefinanciering worden bepaald in het decreet van 8 juni 2007 over de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, en het besluit van de Vlaamse Regering over de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, goedgekeurd op 7 september.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	164.678	164.678
<i>Index</i>	6.004	6.004
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-21.859	-21.859
BO 2026	148.823	148.823

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

De begrotingsmethodologie van de voorbije jaren werd opnieuw gehanteerd. Hierbij wordt rekening gehouden met het aantal studenten in financierbare opleidingen, het (historische) toekenningspercentage en de evolutie van het gemiddelde toelagebedrag.

Daarnaast worden studietoelagen die onterecht werden uitbetaald en worden gerecupereerd op het Recuperatiefonds Studietoelagen in 2025, in 2026 opnieuw aangewend om studietoelagen 2025-2026 uit te betalen.

Uit de gehanteerde berekeningsmethodologie blijkt een toename van 12.026 duizend euro nodig (exclusief de gezondheidsindex van 6.004 duizend euro) voor de uitbetaling van studietoelagen.

De stijging ten opzichte van BA25 wordt veroorzaakt door:

- Stijging van de gezondheidsindex met +2%
- Stijging van het aantal toegekende studietoelagen met 4.276 (5,9%)
- Stijging van het gemiddelde toelagebedrag 111,97€ (stijging van 4,9%)

Naar aanleiding van de politieke besprekingen werd beslist om bij BO 2026 anderhalf miljard extra te besparen bovenop de inspanningen die voorzien waren in het Centenboekje bij de formatie. Om deze besparing te realiseren wordt er onder andere een punctuele besparing doorgevoerd op dit begrotingsartikel. Door de aanpassing van de voorwaarden voor het verkrijgen van een studietoelage (zie Programmadecreet) wordt een besparing gerealiseerd van 33.885 duizend euro.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Bijstelling obv verwachte uitgekeerde studietoelagen (excl. index)	12.026	12.026	
Punctuele maatregelen BO 2026 - Onderwijs: studiefinanciering	-33.885	-33.885	
TOTAAL	-21.859	-21.859	

FD0-1FGE4HA-WT - STUDIEFINANCIERING**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit uitgavenartikel is gekoppeld aan het ontvangstenartikel FD0-1FGETHA-OW.

Dit begrotingsfonds werd opgericht om de aanwending van de ontvangsten die voortvloeien uit verschillende terugvorderingen rond studiefinanciering en studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs mogelijk te maken.

De afdeling Studietoelagen vordert onterecht uitbetaalde toelagen terug als na controle blijkt dat niet aan alle voorwaarden voor de toekenning werd voldaan. Bedragen die teruggevorderd worden, komen op het recuperatiefonds terecht.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	7.924	7.924
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-934	-934
BO 2026	6.990	6.990

Inhoudelijke toelichting kredietevoluitie:

Negatieve bijstelling van 934 duizend euro omwille van lagere verwachte inkomsten van de teruggevorderde studietoelagen ten opzichte van 2025.

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Raming teruggevorderde studietoelagen 2025	-934	-934	
TOTAAL	-934	-934	

IX.APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

1. Apparaatskredieten

2.1. PROGRAMMA FA - FB0 - DEPARTEMENT OV

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	0	1.650	0	25.852	25.922
Bijstelling BO 2026	0	0	0	240	240
BO 2026	0	1.650	0	26.092	26.162

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De geraamde toegewezen ontvangsten blijven ongewijzigd ten opzichte van 2025.

De VAK- en VEK-uitgaven stijgen met 240 duizend euro. Dit is hoofdzakelijk toe te schrijven aan index.

De concrete wijzigingen worden hieronder uitgebreider toegelicht.

Ontvangstenartikelen

FB0-9FAEAZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden ontvangsten met betrekking tot bestaansmiddelen geboekt. Deze zijn zeer uitzonderlijk en moeilijk in te schatten. Om die reden wordt het budget voor dit artikel op 0 euro geraamd.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2025	0	0	0
Bijstellingen BO 2026	0	0	0
BO 2026	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen.

FB0-9FAETZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit ontvangstenartikel is gekoppeld aan het uitgavenartikel FB0-1FAE4ZZ-LO.

Elk bestaand Vlaams ministerie bezit een fonds dat werd opgericht voor de aanwending van de terugbetaling van salarissen van personeelsleden binnen het Vlaams ministerie die ten laste worden genomen door andere overheden of vakorganisaties – Fonds personeelsleden verlof voor opdracht. Decretale grondslag: decreet dd. 06.07.2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2001 – artikel 33.

Op dit fonds worden de terugvorderingen van wedden met betrekking tot de personeelsleden van het beleidsdomein OV ontvangen, evenals de ermee samenhangende vergoedingen of kosten. Het aantal terugvorderingen schommelt jaar na jaar, om dat het aantal personeelsleden wisselt.

De ontvangsten worden vervolgens aangewend voor de betaling van wedden en weddentoelagen van de ter vervanging aangeworven personeelsleden.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2025	0	1.650	0
Bijstellingen BO 2026	0	0	0
BO 2026	0	1.650	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen bij BO 2026.

Uitgavenartikelen

FB0-1FAE2ZV-IS - VLOR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Werkingsdotatie Vlaamse Onderwijsraad. Voor verdere toelichting bij de toekenning van de toelage wordt verwezen naar de inhoudelijke toelichting van de begroting.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	2.689	2.689
<i>Index</i>	34	34
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	2.723	2.723

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Zie toelichting VLOR

FB0-1FAE2ZZ-LO - LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de lonen betaald van de statutaire en contractuele personeelsleden van het departement Onderwijs en Vorming.

Daarnaast worden ook de andere personeelsgebonden uitgaven zoals vakantiegeld, eindejaarstoelage, maaltijdcheques, hospitalisatieverzekering, woon-werkverkeer ... op dit artikel aangerekend.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	17.928	17.928
<i>Index</i>	359	359
<i>Compensaties</i>	-135	-135
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	18.152	18.152

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

De kredieten stijgen met 242 duizend euro. Dit is het resultaat van enerzijds de index die toegekend wordt voor de lonen (+359 duizend euro) en anderzijds een compensatie van 135 duizend euro voor het personeelslid dat de capaciteitsmiddelen coördineert. Aangezien de capaciteitsmiddelen werden overgezet naar AGION gaat ook het personeelslid over naar AGION.

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar FC0-1FGE2GY-IS	-105	-105	Kredieten coördinatie capaciteitsmiddelen (recurrent)
Naar FC0-1FGE2GY-IS	-30	-30	Kredieten coördinatie capaciteitsmiddelen (éénmalig)
TOTAAL	-135	-135	

FB0-1FAE2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel heeft betrekking op de werkingsmiddelen die nodig zijn om de personeelsleden van het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming toe te laten hun takenpakket op een degelijke manier te kunnen uitvoeren.

Concreet gaat het om:

- Informaticawerkingsmiddelen: hiermee worden de kosten voor het beschikbaar houden van de gebruikersinfrastructuur en applicaties, aanpassingen en onderhoud van IT-applicaties, IT-projecten, enz. betaald.
- Uitbouw van het Kenniscentrum OV: het concept van het Kenniscentrum bestaat uit een intensieve samenwerking om gegevens, informatie en kennis op een efficiënte en relevante manier uit te wisselen en te delen met alle actoren in het netwerk. De kredieten zullen aangewend worden om dit concept verder uit te bouwen. Een concrete realisatie is het online platform Mijn Onderwijs.
- Werkingsmiddelen van het Departement OV: dit budget wordt gebruikt om alle vorming voor de personeelsleden, alle zendingen van ambtenaren, alle onkostenvergoedingen, de erelonen en gerechtskosten, catering, aankoop van werkmateriaal en papier, enz. te betalen. Daarnaast worden de kredieten ook aangewend voor de werkplek- en eindgebruikersinfrastructuur (beschikbaar houden en aankoop laptops, smartphones, en ander informatica- en bureauticamateriaal) en recurrente softwarelicenties.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	3.585	3.655
<i>Index</i>	-6	-6
<i>Compensaties</i>	-12	-12
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	3.567	3.637

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De kredieten dalen met 18 duizend euro.

Deze kredietdaling is toe te schrijven aan een correctie van 6 duizend euro op de index en een kredietoverdracht van 12 duizend euro voor het rugzakjes van het personeelslid dat de capaciteitsmiddelen beheert. Aangezien de capaciteitsmiddelen werden overgezet naar AGION gaat ook het personeelslid over naar AGION.

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar FC0-1FGE2GY-IS	-2	-2	Kredieten coördinatie capaciteitsmiddelen (éénmalig)
Naar SH0-1SKA2QA-WT	-2	-2	Centralisatie levering papier voor PRAAS-printers
Naar FC0-1FGE2GY-IS	-8	-8	Kredieten coördinatie capaciteitsmiddelen (recurrent)
TOTAAL	-12	-12	

FB0-1FAE4ZZ-LO - LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit uitgavenartikel is gekoppeld aan het ontvangstenartikel FB0-9FAETZZ-OW.

Elk bestaand Vlaams ministerie bezit een fonds dat werd opgericht voor de aanwending van de terugbetaling van salarissen van personeelsleden binnen het Vlaams ministerie die ten laste worden genomen door andere overheden of vakorganisaties – Fonds personeelsleden verlof voor opdracht.

Decretale grondslag: decreet dd. 06.07.2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2001 – artikel 33.

Op dit fonds worden de terugvorderingen van wedden met betrekking tot de personeelsleden van het beleidsdomein OV ontvangen evenals de ermee samenhangende vergoedingen of kosten. De ontvangsten worden vervolgens aangewend voor de betaling van wedden en weddentoelagen van de ter vervanging aangeworven personeelsleden.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	1.650	1.650
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	1.650	1.650

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

De voorziene uitgave op het fonds blijft gelijk aan de uitgave voorzien bij BA 2025.

2.2. PROGRAMMA FA - FC0 - AGENTSCHAP VOOR ONDERWIJSDIENSTEN

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	0	0	0	37.273	37.405
Bijstelling BO 2026	0	0	0	515	515
BO 2026	0	0	0	37.788	37.920

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De VAK- en VEK-uitgaven stijgen met 515 duizend euro. Dit is hoofdzakelijk toe te schrijven aan index.

Uitgavenartikelen

FC0-1FAE2ZZ-LO - LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de lonen van de statutaire en contractuele personeelsleden van AGODI aangerekend. Daarnaast worden ook andere personeelsgebonden uitgaven zoals maaltijdcheques, vakantiegeld, eindejaarstoelage, woon- werkverkeer; internetvergoeding, hospitalisatieverzekering, ... op dit begrotingsartikel aangerekend.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	26.566	26.566
<i>Index</i>	531	531
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	27.097	27.097

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er wordt enkel een wijziging doorgevoerd door de indexatie.

FC0-1FAE2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de reguliere werkmiddelen van AGODI aangerekend. Het gaat om representatiekosten, catering- en restaurantkosten, reizen en verblijfskosten (inzonderheid van het verificatiekorps van AGODI), telecom, kantooormateriaal en meubilair, vakliteratuur, lidmaatschappen, verzendingskosten, ... Het vormingsbudget en kosten voor welzijn op het werk (geneeskundige onderzoeken of aangepast materiaal) worden eveneens hierop aangerekend.

De belangrijkste uitgaven zijn: verzendingskosten 200.000 euro voor IPEX, drukwerken en mailings 25.000 euro, onkosten VLIMPERS 80.000 euro, lidmaatschappen 65.000 euro (AGODI is lid van de unie van sociale secretariaten), e-ticketing contract bij de NMBS: 5.000 euro, autokosten (leasing, brandstof, verzekering): 25.000 euro, contract met staples voor de NES-kasten: 5.000 euro, abonnementen: 20.000 euro, fruitleveringen en onderhoud van planten: 10.000 euro, kosten voor medische controle: 25.000 euro, vorming personeelsleden 80.000 euro, uitgaven voor verplaatsingen en dagvergoedingen personeel, voornamelijk voor de verificatie: 20.000 euro, andere personeelsuitgaven: 50.000 euro, allerhande uitgaven mbt ICT eigen personeel, onderhoudskosten, auteursrechten, vergoedingen voor sprekers enz.

Daarnaast worden ook de IT-kredieten van AGODI op dit begrotingsartikel aangerekend. Met deze kredieten worden de grote toepassingen betaald zoals het salarissysteem onderhouden en uitbouwen, alsook de kosten van mainframe, andere

allerhande toepassingen, het IT-materiaal voor de medewerkers en de ontwikkeling van Persona.

De onderhoudskosten voor de mainframe en niet-mainframe toepassingen bedragen ongeveer 10 miljoen euro per jaar (mainframe personeel, mainframe applicatiediensten, cloud- en datadienstensoftware-onderhoud, unix en java applicaties, onderhoud instellingen en leerlingen, licenties, ...)

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	10.707	10.839
<i>Index</i>	-15	-15
<i>Compensaties</i>	-1	-1
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	10.691	10.823

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er is enkel een kredietwijziging veroorzaakt door desindexatie (-15 duizend euro) en een compensatie van -1 duizend euro naar het facilitair bedrijf, omdat zij zullen instaan voor de levering van papier voor de printers.

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar SH0-1SKA2QA-WT	-1	-1	Centralisatie levering papier voor PRAAS-printers
TOTAAL	-1	-1	

2.3. PROGRAMMA FA - FD0 - AGENTSCHAP HOGER ONDERWIJS, VOLWASSENENONDERWIJS, KWALIFICATIES EN STUDIETOELAGEN

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	0	0	0	19.105	19.088
Bijstelling BO 2026	0	0	0	293	293
BO 2026	0	0	0	19.398	19.381

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De VAK- en VEK-uitgaven stijgen met 293 duizend euro. Dit is hoofdzakelijk toe te schrijven aan index.

Ontvangstenartikelen

FD0-9FAEZZ-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel heeft tot doel om de inschrijving van de Europese ondersteuningsmiddelen voor Europese projecten ESR-matig te neutraliseren

Kredietevolutie:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2025	0	0	0
Bijstellingen BO 2026	0	0	0
BO 2026	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er worden geen ontvangsten verwacht op het artikel

Uitgavenartikelen

FD0-1FAE2ZZ-LO - LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de lonen betaald van de statutaire en contractuele personeelsleden van AHOVOKS. Daarnaast worden ook de andere personeelsgebonden uitgaven zoals maaltijdcheques, woon-werkverkeer, eindejaarspremie, vakantiegeld ... aangerekend op dit artikel.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	16.474	16.474
<i>Index</i>	329	329
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	16.803	16.803

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Het krediet wijzigt niet op de index ten belope van +329 duizend euro na.

FD0-1FAE2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet wordt aangewend voor de algemene werking van AHOVOKS (apparaatskosten), zoals vorming, welzijn op het werk, catering, reis-en

verblijfskosten, kantoomateriaal, telecom & data, print & kopie, lidmaatschappen, abonnementen.

Het krediet wordt ook aangewend voor IT-uitgaven van AHOVOKS, met name de permanente IT-kosten (zogenaamde "run-kosten"). Concreet gaat het over exploitatie van bestaande IT-toepassingen (datacenterdiensten en eventueel software-onderhoud), werkplek- en eindgebruikersinfrastructuur (beschikbaar houden en aankoop laptops, smartphones, tablets, thuiswerk) en recurrente softwarelicenties.

Kredietevolucie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	2.631	2.614
<i>Index</i>	-4	-4
<i>Compensaties</i>	-32	-32
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	2.595	2.578

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Compensaties

- *Teruggave bijdrage Cresco-databank*

In 2021 werd tussen AHOVOKS en WSE afgesproken dat WSE voor 5 jaar 30 duizend euro zou bijdragen voor de databank Cresco. Vanaf 2026 vervalt die regeling en worden de middelen terug overgedragen.

- *Centralisatie levering papier voor PRAAS-printers*

Vanaf 2026 zal Het Facilitair Bedrijf printpapier aanschaffen voor alle entiteiten. Hiervoor wordt 2 duizend euro overgeheveld.

Voorziene aanwending:

Op dit artikel worden volgende kosten aangerekend:

- Facility apparaat (telecom 15k, IT-materiaal en courante IT kosten personeel bv laptops of printen 233k, kantoomateriaal 30k, lidmaatschappen en abonnementen 38k, catering 42k, reis-en verblijfskosten 12k): 370 duizend euro
- HR (Rekrutering en selectie 100, vorming, teambuilding en opleidingen 241k, en welzijn 37k): 378 duizend euro
- IT (licenties 276k en exploitatiekosten applicaties 2.171k): 1.847 duizend euro

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar SH0-1SKA2QA-WT	-2	-2	Centralisatie levering papier voor PRAAS-printers
Naar TB0-1TAX2ZZ-WT	-30	-30	Teruggave bijdrage Cresco-databank
TOTAAL	-32	-32	

2.4. PROGRAMMA FA - FI0 - ONDERWIJSINSPECTIE

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	0	0	0	1.065	1.065
Bijstelling BO 2026	0	0	0	21	21
BO 2026	0	0	0	1.086	1.086

Inhoudelijke toelichting evolutie:

Op dit programma worden de lonen van de toegewezen ambtenaren en de werkmiddelen van Onderwijsinspectie aangerekend.

Uitgavenartikelen

FI0-1FAE2ZZ-LO - LONEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel worden de lonen van de ambtenaren geboekt die verbonden zijn aan de Onderwijsinspectie.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2025	1.028	1.028
<i>Index</i>	21	21
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	1.049	1.049

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er wordt een indexbijstelling doorgevoerd ten belope van 21 duizend euro.

FI0-1FAE2ZZ-WT - WERKING EN TOELAGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de werkmiddelen zoals opleidingsnoden, kosten van externen, zendingen van ambtenaren, reis- en andere onkostenvergoedingen, de erelonen en gerechtskosten, catering en de aankoop van kantoorbenodigdheden. Daarnaast worden deze kredieten ook aangewend voor de werkplek- en

eindgebruikersinfrastructuur, inclusief de aanschaf van laptops, smartphones en andere IT- en kantoorapparatuur.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	37	37
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	37	37

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Geen wijzigingen.

2. Thema overschrijdend

2.1. PROGRAMMA FB - FB0 - DEPARTEMENT OV

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	0	0	0	167.849	167.849
Bijstelling BO 2026	0	0	0	2.543	2.543
BO 2026	0	0	0	170.392	170.392

Uitgavenartikelen

FB0-1FBE2AA-PR - PROVISIONEEL KREDIET VOOR UITGAVEN (VOOR PERSONEEL, INSTELLINGEN EN LEERLINGEN) OM DE ONDERWIJSKWALITEIT TE VERHOGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit is een provisie voor uitgaven in het kader van het verhogen van de onderwijskwaliteit. De middelen op deze provisie kunnen aangewend worden voor kwaliteitsgebonden personeelsuitgaven, uitgaven voor instellingen en leerlingen.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen

FBO-1FBE2AB-PR - PROVISIONEEL KREDIET IN HET KADER VAN DIGISPRONG**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Deze provisie werd aangelegd om in de toekomst gedeeltelijk tegemoet te komen aan de onderhouds-, vervangings- en moderniseringsnoden van ICT-materiaal in het onderwijs. Hiermee kan in kwalitatief digitaal onderwijs worden voorzien.

Dit begrotingsartikel betreft de geruiterde Digiprong-provisie waarop jaarlijks de 10% recurrente middelen voorzien worden voor het luik digitalisering van het relanceplan Vlaamse Veerkracht. Deze middelen zullen later ingezet worden voor het onderhouden van de ICT-infrastructuur.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	167.849	167.849
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	716	716
<i>Andere bijstellingen</i>	1.827	1.827
BO 2026	170.392	170.392

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Er worden een aantal middelen teruggezet op dit begrotingsartikel die éénmalige werden toegekend bij BA2025.

In het kader van de bijkomende maatregelen bij BO2026 wordt er 6.000 duizend euro recurrent en 40.000 duizend euro éénmalig bespaard op Digitalisering.

De eenmalige besparingen uit BA2025 worden teruggezet. Het gaat specifiek om een deel van de besparing 'Inschrijvingsgeld volwassenenonderwijs' (11.464 duizend euro) en om de besparing in het kader van de bijkomende maatregel (50.000 duizend euro).

In afwachting van de uitwerking van de concrete besparingsmaatregelen wordt een deel van de besparing op deze provisie in minder gebracht. Het gaat concreet om 4.000 duizend euro voor de levensbeschouwelijke vakken en 10.842 duizend euro voor de rationalisatie lonen volwassenenonderwijs.

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FB0-1FGE2GE-WT	366	366	IT-ontwikkelingskost - éénmalig deel
Van FI0-1FGE2IA-WT	350	350	IT-ontwikkelingskost - éénmalig deel
TOTAAL	716	716	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Levensbeschouwelijke vakken	-4.000	-4.000	In afwachting van de uitwerking van de concrete maatregelen wordt deel van de besparing op deze provisie in mindering gebracht
Rationalisatie lonen volwassenenonderwijs	-10.842	-10.842	In afwachting van de uitwerking van de concrete maatregelen wordt de resterende besparing op de provisie in mindering gebracht
Besparing Inschrijvingsgeld volwassenenonderwijs	12.669	12.669	In afwachting van de operationalisatie van de besparing op de inschrijvingsgelden volwassenenonderwijs was in 2025 éénmalig dit budget op de provisie ingebracht. Dit wordt nu terug gezet
Digitalisering	-6.000	-6.000	Bijkomende maatregel BO 2026 (recurrent)
Digitalisering	-40.000	-40.000	Bijkomende maatregel BO 2026 (éénmalig)
Bijkomende maatregel BA 2025	50.000	50.000	In 2025 was éénmalig een extra besparing ingebracht. Deze wordt nu teruggezet
TOTAAL	1.827	1.827	

2.2. PROGRAMMA FB - FC0 - AGENTSCHAP VOOR ONDERWIJSDIENSTEN

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	0	0	0	67.141	67.280
Bijstelling BO 2026	0	0	0	32.969	33.769
BO 2026	0	0	0	100.110	101.049

Uitgavenartikelen

FC0-1FBE2AA-PR - PROVISIONEEL KREDIET VOOR UITGAVEN (VOOR PERSONEEL, INSTELLINGEN EN LEERLINGEN) OM DE ONDERWIJSKWALITEIT TE VERHOGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikelen staan middelen om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. In afwachting dat de juiste verdeling van de middelen over de begrotingsartikelen en de basisallocaties gekend is staan ze op de provisie.

Kredietevoluitie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BA 2025	67.141	67.280
<i>Index</i>	1.343	1.343
<i>Compensaties</i>	12.392	13.192
<i>Andere bijstellingen</i>	19.234	19.234
BO 2026	100.110	101.049

Inhoudelijke toelichting kredietevoluitie:

De stijging van het budget is een combinatie van de stijging van de index (+1.343 duizend euro), compensaties ten belope van 12.392 duizend euro VAK en 13.192 duizend euro VEK tenslotte zijn er de andere bijstellingen ten belope van 19.234 duizend euro VAK en VEK.

De compensaties zijn als volgt samengesteld:

- Het toevoegen van +15.743 duizend euro ongebruikte middelen leraar-specialist.
- +200 duizend euro van het transitiebudget voor de internaten
- -275 duizend euro voor de oprichting van een taalafdeling Nederlands-Vlaamse gebarentaal
- -1.404 duizend euro voor de oprichting van de Limburgse Ziekenhuisscholen
- - 1.872 duizend euro voor extra middelen voor de internaten
- - 800 duizend euro VEK voor cybersecurity

De bijstellingen ten belope van 19.234k euro VAK en VEK worden als volgt berekend: +128.567 duizend euro aan extra investeringen in het kader van de regeringsvorming. Waarvan 11.100 duizend euro voor zij-instroom, 18.333 duizend euro voor de verlaging van de schoolfactuur en op waardering van BSO/TSO/KSO.

66.667 duizend euro voor de versterking van het Nederlands in het kleuter en het lager onderwijs en 32.467 duizend euro voor het inductiejaar.

-109.333 duizend euro aan maatregelen in het kader van de begrotingsopmaak 2026 of een bedrag dat in mindering wordt gebracht in afwachting van een definitieve beslissing en correcte aanrekening van afgesproken besparingen.

Het betreft -20 miljoen euro voor de versterking van het Nederlands, -10 miljoen euro voor het inductiejaar, -29.333 duizend euro besparing op onderwijs van de levensbeschouwelijke vakken en -50 miljoen euro om de groei in het secundair onderwijs te temperen.

(duizend euro)			
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van FC0-1FDE2DD-WT	3.589	3.589	De ongebruikte middelen leraar-specialist SO worden terug naar de provisie gezet
Van FC0-1FDE2DA-WT	12.154	12.154	De ongebruikte middelen leraar-specialist BO worden terug naar de provisie gezet
Van FC0-1FDE2DH-WT	600	600	Het transitiebudget onderwijsinternaten is een aflopende impuls die telkens éénmalig verdeeld wordt – bedrag 2025
Naar FC0-1FDE2DH-WT	-400	-400	Het transitiebudget onderwijsinternaten is een aflopende impuls die telkens éénmalig verdeeld wordt – bedrag 2026
Naar FC0-1FDE2DB-WT	-5	-5	Meerkost werking oprichting van een taalafdeling Nederlands-Vlaamse Gebarentaal
Naar FC0-1FDE2DA-WT	-270	-270	Meerkost lonen oprichting van een taalafdeling Nederlands-Vlaamse Gebarentaal
Naar FC0-1FDE2DF-WT	-22	-22	Meerkost werking SO oprichting Type 5-school ziekenhuisschool Limburg
Naar FC0-1FDE2DC-WT	-28	-28	Meerkost werking BO oprichting Type 5-school ziekenhuisschool Limburg
Naar FC0-1FDE2DD-WT	-593	-593	Meerkost lonen SO: oprichting Type 5-school ziekenhuisschool Limburg
Naar FC0-1FDE2DA-WT	-761	-761	Meerkost lonen BO oprichting Type 5-school ziekenhuisschool Limburg
Naar FC0-1FDE2DH-WT	-1.136	-1.136	Optrekken bedrag per interne
Naar FC0-1FDE2DD-WT	-736	-736	Onderwijsinternaten (decreet)

Van FB0-1FGE2GO-WT	0	800	VEK-middelen cybersecurity (éénmalig)
TOTAAL	12.392	13.192	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Zij-instromers	11.100	11.100	Opstap extra investeringen i.h.k.v. de regeringsvorming
Verlaging schoolfactuur / opwaardering BSO, TSO, KSO	18.333	18.333	Opstap extra investeringen i.h.k.v. de regeringsvorming
Versterking Nederlands in het kleuteronderwijs	26.667	26.667	Opstap extra investeringen i.h.k.v. de regeringsvorming
Versterking Nederlands in het lager onderwijs	40.000	40.000	Opstap extra investeringen i.h.k.v. de regeringsvorming
Versterking Nederlands lager onderwijs	-20.000	-20.000	Bijkomende maatregel BO 2026 doorschuiven opstap
Inductiejaar	32.467	32.467	Opstap extra investeringen i.h.k.v. de regeringsvorming
Inductiejaar	-10.000	-10.000	Bijkomende maatregel BO 2026 doorschuiven opstap
Levensbeschouwelijke vakken	-29.333	-29.333	In afwachting van definitieve beslissing correcte aanrekening wordt de besparing op de provisie in mindering gebracht
Temperen groei SO	-50.000	-50.000	In afwachting van definitieve beslissing correcte aanrekening wordt de besparing op de provisie in mindering gebracht
TOTAAL	19.234	19.234	

2.3. PROGRAMMA FB - FD0 - AGENTSCHAP HOGER ONDERWIJS, VOLWASSENENONDERWIJS, KWALIFICATIES EN STUDIETOELAGEN

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	0	0	0	20.000	2.000
Bijstelling BO 2026	0	0	0	-9.933	8.067
BO 2026	0	0	0	10.067	10.067

Uitgavenartikelen

FD0-1FBE2AA-PR - PROVISIONEEL KREDIET VOOR UITGAVEN (VOOR PERSONEEL, INSTELLINGEN EN LEERLINGEN) OM DE ONDERWIJSKWALITEIT TE VERHOGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel staan middelen om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. In afwachting dat de juiste verdeling van de middelen over de begrotingsartikelen en de basisallocaties gekend is staan ze op de provisie. Dit kunnen uitgaven zijn voor personeel, instellingen en leerlingen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	20.000	2.000
<i>Index</i>	400	400
<i>Compensaties</i>	-20.000	-2.000
<i>Andere bijstellingen</i>	9.667	9.667
BO 2026	10.067	10.067

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

In 2025 werd 20 miljoen euro (VAK) toegekend als éénmalige bijkomende investeringstoelage aan de Hogere Zeevaartschool in het kader van het renovatie- en nieuwbouwproject. Daarvan werd 10% of 2 miljoen euro (VEK) uitbetaald in 2025. Deze middelen worden in 2026 gecompenseerd ten behoeve van het groeipad schoolinfrastructuur 2026-2029.

Het nodige VEK voor de Hogere Zeevaartschool in 2026 van 4 miljoen euro (20%) wordt voorzien op het begrotingsartikel FD0-1FGE2BA-IS.

In het regeerakkoord werden bijkomende middelen voorzien voor nieuw beleid in het hoger onderwijs. Dit resulteert voor 2026 in een bijstelling van 6.667 duizend euro.

Bij de formatie werden uitbreidingsmiddelen voorzien voor Versterking Nederlands volwassenen B1. Het gaat om een bedrag van 25 miljoen euro waarvan 18 miljoen euro hier landt op dit begrotingsartikel. De overige 7 miljoen euro gaat naar Integratie en inburgering.

Bij BO 2026 werd bovendien een extra besparing (bovenop de inspanningen zoals bij formatie voorzien) afgesproken van ten belope 1,5 miljard over heel de Vlaamse Overheid. Deze extra inspanning krijg o.a. gestalte in het met vertraging opnemen van de uitbreidingsmiddelen. Op dit begrotingsartikel gaat het om een opstap van 15.000 duizend euro die on hold wordt gezet voor 2026.

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar	-20.000	-2.000	Schoolinfrastructuur 2026-2029 - Groeipad
TOTAAL	-20.000	-2.000	

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Hoger onderwijs	6.667	6.667	Nieuw beleid hoger onderwijs
Versterking Nederlands volwassenen B1	18.000	18.000	
Versterking Nederlands volwassenen B1 - on hold	-15.000	-15.000	
TOTAAL	9.667	9.667	

Overige entiteiten onder toezicht

VLOR

INHOUDELIJKE OMSCHRIJVING

De Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) is de strategische adviesraad voor het beleidsdomein Onderwijs en Vorming.

Vertegenwoordigers uit het onderwijslandschap en van de sociaal-economische en sociaal-culturele organisaties overleggen in de Vlor over het onderwijs- en vormingsbeleid. Op basis daarvan geeft de Vlor adviezen aan de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs en Vorming en aan het Vlaams Parlement.

De werkingsdotatie van de Vlor (begrotingsartikel FB0-1FAE2ZV-IS) financiert volgende uitgaven:

- lonen van het personeel (Vlor-secretariaat)
- huisvesting en ondersteunende diensten
- organisatie van ledenvergaderingen (advieswerking en overleg), seminars, studiedagen, rondetafelconferenties
- publicaties

ONTVANGSTEN

	BA 2025	BO 2026
Eigen ontvangsten (OW)	0.008	0.008
Betoelaging (ZZ-OI)	2.689	2.723

FA0-BFAEAZZ-OW Verkoop van diensten en goederen

Deze blijft ongewijzigd en zal 8 duizend euro omvatten.

FA0-BFAEAZZ-OI Werkingsdotatie Vlor

De werkingsdotatie voor de Vlor wordt met 34 duizend euro verhoogd. Dit is het gevolg van indexering van de lonen en zal daar ook worden ingeschreven.

UITGAVEN

FA0-AFAE2ZZ-LO Lonen

De totale loonkost stijgt met 34 duizend euro. Deze stijging te wijten aan de indexering.

FA0-AFAE2ZZ-WT Werking en toelagen

Hier zijn geen wijzigingen ten opzichte van vorig jaar. De budgetten blijven op dezelfde manier verdeeld.

X. LIJST MET AFKORTINGEN

AGION: agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs
AGODI: agentschap voor onderwijsdiensten
AHOVOKS: agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen
AO: algemene ontvangsten
aso: algemeen secundair onderwijs
BOA: buitenschoolse opvang en activiteiten
bso: beroepssecundair onderwijs
cao: collectieve arbeidsovereenkomst
cbe: centrum voor basiseducatie
clb: centrum voor leerlingenbegeleiding
cvo: centrum voor volwassenenonderwijs
DAB: dienst afzonderlijk beheer
DBFM: design, build, finance and maintain
dko: deeltijds kunstonderwijs
DLR: domeinspecifieke leerresultaten
ESR-code: Het Europees stelsel van nationale en regionale rekeningen
EVC: erkenning van competenties
EVK: erkenning van kwalificaties
GIW: grote infrastructuurwerken
GKK: Gemeenschappelijk Kwaliteitskader
GO!: onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap (historische naam = Gemeenschapsonderwijs)
ICILS: International Computer and Information Literacy Study
IS: interne stromen
ISE: inhoudelijk structuurelement
IVA: intern verzelfstandigd agentschap
KIW: kleine infrastructuurwerken
kso: kunstsecundair onderwijs
KOOGO: Koepel van Ouderverenigingen van het Officieel Gesubsidieerd Onderwijs
LIO: Leraar in Opleiding
LE: leningen (ESR-aggregaat)
LO: leningontvangsten
LO: lonen (ESR-aggregaat)
NARIC: National Academic Recognition Information Center
NAFT: naadloze flexibele trajecten
NROC: netoverstijgende regionale ondersteuningscellen
NT2: Nederlands als tweede taal
OBPWO: onderwijskundig beleids- en praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek
OCB: onderwijscentrum Brussel
OESO: organisatie voor economische samenwerking en ontwikkeling
ogo: officieel gesubsidieerd onderwijs
OI: ontvangsten interne stromen (ESR-aggregaat)
OKAN: onthaalklassen anderstalige nieuwkomers
OL: ontvangsten leningen (ESR-aggregaat)
OP: ontvangsten participaties (ESR-aggregaat)
OSLO: Open Standaarden voor Linkende Organisaties
OW: ontvangsten werking en toelagen (ESR-aggregaat)
PA: participaties (ESR-aggregaat)
PR: provisies (ESR-aggregaat)
PIAAC: Programme for the International Assessment of Adult Competencies
PIO: programma innovatieve overheidsopdrachten

PIRLS: Progress in International Reading Literacy Study
 PISA: programme for international student assessment
 PSP: projectspecifiek programma
 ROK: referentiekader voor onderwijskwaliteit
 RTC: regionaal technologisch centrum
 SCTO: Steunpunt Centrale Toetsen in Onderwijs
 SERV: Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
 SIHO: Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs
 STEM: Science - Technology – Engineering – Mathematics
 SvM: Scholen van Morgen
 TALIS: teaching and learning international survey
 TO: toegewezen ontvangsten
 TOAH: tijdelijk onderwijs aan huis
 tso: technisch secundair onderwijs
 VAK: gesplitst vastleggingskrediet
 VCO: Vlaamse Codes Overheidsfinanciën
 VCOV: Vlaamse Confederatie van ouders en ouderverenigingen
 VDAB: Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
 VEK: gesplitste vereffeningskrediet
 VLIR: Vlaamse Interuniversitaire Raad
 VLOR: Vlaamse onderwijsraad
 VLHORA: Vlaamse Hogescholenraad
 VLUHR: Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad
 Voka: Vlaams netwerk van ondernemingen
 VSK: Vlaamse Scholierenkoepel (VSK)
 VSI: Vlaamse Sociale Inspectie
 VVS: Vlaamse Vereniging van Studenten
 VUTG: Agentschap Uitbetaling Groeipakket
 WT: werking en toelagen (ESR-aggregaat)